

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

**Ревидирани посебни финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2022 и
Извештај на независниот ревизор**

СОДРЖИНА

	Страна
Одговорност за посебните финансиски извештаи	
Извештај на независниот ревизор	1
Посебен Биланс на успех	3
Посебен Извештај за сеопфатна добивка	4
Посебен Биланс на состојба	5 - 6
Посебен Извештај за промени во капиталот и резервите	7 – 8
Посебен Извештај за паричниот тек	9 – 10
Белешки кон посебните финансиски извештаи	11 – 134
Прилози	
Прилог 1 – Посебна Годишна сметка	
Прилог 2 – Посебен Годишен извештај за работењето	

ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Раководството на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје (во понатамошниот текст "Банката") е одговорно за подготвување на посебните финансиски извештаи за годината која заврши на 31 декември 2022 година во согласност со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на посебните финансиски извештаи пропишана од страна на Народна банка на Република Северна Македонија и сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, кои даваат реална и објективна слика на финансиската состојба со состојба на 31 декември 2022 година и резултатите од работењето и паричните текови на Банката за годината што тогаш заврши.

По извршените испитувања, раководството на Банката има разумни очекувања дека Банката има адекватни ресурси да продолжи во своето оперативно делување во блиска иднина. Поради таа причина, раководството на Банката продолжува да го применува принципот на континуитет во подготовката на посебните финансиски извештаи. Во подготовката на овие посебни финансиски извештаи, одговорноста на раководството на Банката вклучува обезбедување на:

- Избор и консистентна примена на соодветни сметководствени политики;
- Проценки и расудувања кои се разумни и издржани;
- Сметководствените стандарди кои се во примена и се следат, а нивното евентуално материјално неприменување се обелоденува и објаснува во посебните финансиски извештаи; и
- Подготвување на посебни финансиски извештаи врз основа на принципот на континуитет, освен ако не е соодветно да се претпостави дека Банката нема да продолжи во дејноста.

Раководството на Банката е одговорно за чување на исправна сметководствена документација, која со разумна сигурност во било кое време ја обелоденува финансиската состојба на Банката и мора исто така да обезбеди посебните финансиски извештаи да се во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија. Раководството на Банката е исто тако одговорно за чување на средствата на Банката и во таа насока да разумни мерки на превенција и откривање на измами и други нерегуларности.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје:

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
Член на Управен одбор

Јулијана Прошев

Овластен сметководител – број на лиценца 0101038

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Бојан Стојаноски

Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на

Стопанска банка АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 52б-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придржните посебни финансиски извештаи на Стопанска банка АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“), составени од посебниот биланс на состојба на ден 31 декември 2022 година и посебниот биланс на успех, посебниот извештај за сеопфатна добивка, посебниот извештај за промените во капиталот и резервите и посебниот извештај за паричниот тек за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки прикажани на страните од 3 до 134.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебните финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на скупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придржните посебни финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Стопанска банка АД Скопје на ден 31 декември 2022 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

Останати прашања

Посебните финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 29 април 2022 година изразил мислење без резерва за истите.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување „СМСР“, кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Банката за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во посебната годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2022 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Банката со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 28 април 2023 година

Билјана Митревска
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување „СМОР“, со статија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ПОСЕБЕН БИЛАНС НА УСПЕХ

за периодот од 1 јануари 2022 година до 31 декември 2022

(Во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2022	31 декември 2021
Приходи од камата		4.423.048	4.113.872
Расходи за камата		<u>(218.776)</u>	<u>(269.831)</u>
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	4.204.272	3.844.041
Приходи од провизии и надомести		1.521.304	1.439.240
Расходи за провизии и надомести		<u>(622.666)</u>	<u>(607.750)</u>
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	898.638	831.490
Нето-приходи/(расходи) од тргуваче	8	26	(696)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	157.532	110.078
Останати приходи од дејноста	11	594.070	463.221
Удел во добивката на придружните друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(1.234.098)	(772.417)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(27.112)	65.774
Трошоци за вработените	14	(958.918)	(890.490)
Амортизација	15	(130.464)	(123.372)
Останати расходи од дејноста	16	(886.927)	(798.796)
Удел во загубата на придружните друштва	24	-	-
Добивка пред оданочување		2.617.019	2.728.833
Данок на добивка	17	<u>(242.162)</u>	<u>(262.877)</u>
Добивка за финансиската година		2.374.857	2.465.956
Заработка по акција	41		
Основна заработка по акција (во денари)		136,02	141,23
Разводната заработка по акција (во денари)		136,02	141,23

Белешките кон посебните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие посебни финансиски извештаи.

Посебни финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 25 април 2023 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Диомидис Николетонулос Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
Член на Управен одбор

Јулијана Прошев
Овластен сметководител – број на лиценца 0101038

Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Бојан Стојаноски

Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2022 година до 31 декември 2022 (Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2022</u>	<u>31 декември 2021</u>
Добивка/(загуба) за финансиската година			
Останати добивки/(загуби) за финансиската година (пред оданочување)		2.374.857	2.465.956
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Ревалоризиска резерва за сопственички средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промсни во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	23.1	7.372	3.966
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви			
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност			
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех			
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	23.1	7.372	3.966
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Ревалоризиска резерва за должнички средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промсни во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба		(124)	(1.458)
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех			
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба			
- ослободување на исправки на вредноста на должничките средства расположливи за продажба			
Ревалоризиска резерва за преземените средства врз основа на именаплатни побарувања			
- ревалоризиска резерва признаена во текот на периодот		21.223	64.187
- намалување на ревалоризиската резерва, рекласификувано во Билансот на успех		(16.192)	(118.898)
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови			
- нереализирани нето-промсни во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови			
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех			
Резерва за инструменти за заштита од нето-вложување во странско работење			
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење			
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех			
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	22.045	(819)	
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех			
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	26.952	(56.988)	
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот	34.324	(53.022)	
Сеопфатна добивка /загуба/ за финансиската година	<u>2.409.181</u>	<u>2.412.934</u>	

Белешките кон посебни финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие посебни финансиски извештаи.

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 25 април 2023 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023 година.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
Член на Управен одбор

Јулијана Прошев
Овластен сметководител – број на лиценца 0101038

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мато
Член на Управен одбор

Бојан Стојаноски

Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

ПОСЕБЕН БИЛАНС НА СОСТОЈБА**На ден 31 декември 2022****(Во илјади денари)**

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2022</u>	<u>31 декември 2021</u>
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18	22.469.444	20.867.797
Средства за тргување	19	2.021	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	297.437	278.118
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	85.894.084	78.037.088
Вложувања во хартии од вредност	23	10.386.884	12.297.667
Вложувања во подружници и придружени друштва	24	15.000	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Останати побарувања	25	2.583.055	1.562.418
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	93.408	127.048
Нематеријални средства	28	136.870	111.435
Недвижности и опрема	29	904.414	819.129
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупно средства		<u>122.782.617</u>	<u>114.102.699</u>
ОБВРСКИ			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банките	34.1	2.902.315	1.425.335
Депозити на други комитенти	34.2	94.393.757	89.673.439
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	1.930.696	1.686.298
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	111.922	107.431
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	892	72.595
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	1.241.517	1.345.262
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		<u>100.581.099</u>	<u>94.310.360</u>

ПОСЕБЕН БИЛАНС НА СОСТОЈБА (продолжение)

На ден 31 декември 2022

(Во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2022	31 декември 2021
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	40		
Запишан капитал		3.511.242	3.511.242
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		147.155	112.832
Останати резерви		831.373	831.373
Задржана добивка		17.711.748	15.336.891
Вкупно капитал и резерви		22.201.518	19.792.339
Вкупно обврски и капитал и резерви		122.782.617	114.102.699
Потенцијални обврски	42.1	21.033.816	17.537.279
Потенцијални средства	42.2	-	-

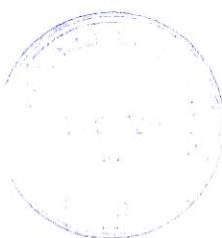
Белешките кон посебни финансиски извештаи
претставуваат интегрален дел на овие посебни финансиски извештаи.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
Член на Управен одборЈулијана Прошев
Овластен сметководител број на лиценца 0101038

Милица Чапаровска Стојановска

Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Бојан Стојаноски

Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ

за периодот од 1 јануари 2021 година до 31 декември 2021

(Во илјади денари)

	Капитал			Ревалоризациони резерви				Останати резерви			Задржана добивка		(Акумули вкупно -рани капитал и загуби) резерви			
	Запишан капитал	Преми и од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитални компоненти на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположливата за распределба на акционерите	Ограничена распределба на акционерите		
На 1 јануари 2021 (претходен период)	3.511.242	-	-	-	(19.165)	197.032	-	-	(12.013)	830.290	-	1.083	3.562.645	9.308.291	-	17.379.405
Корекции на почетна состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2021 (претходен период) корегирано	3.511.242	-	-	-	(19.165)	197.032	-	-	(12.013)	830.290	-	1.083	3.562.645	9.308.291	-	17.379.405
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансискот период																
Добивка/(загуба) за финансискот период																2.465.956
Останати добивки/(загуби) во периодот																2.465.956
Промени во објективната вредност на средствата расположиви за продажба																
должнички инструменти																(1.488)
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)																
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлен во билансот на успех																
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположиви за продажба																
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположиви за продажба																
сопственички инструменти																3.996
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)																
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлен во Останати резерви																
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на парични текови																
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот не нето-вложување во странско работење																
Курсни разлики од вложување во странско работење																
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот																
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност																
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во билансот на успех																
- преземени средства																(55.530)
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот						2.508	(54.711)	-	-	(819)	-	-	-	-	-	(53.022)
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансискот период						2.508	(54.711)	-	-	(819)	-	-	-	-	-	2.412.934
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																
Издадени акции во текот на периодот																
Извођување за законска резерва																
Извођување за останати резерви																
Дивиденди																
Откуп на сопствени акции																
Продадени сопствени акции																
Други промени во капиталот и резервите																
Распределба на акумулирана добивка																(1.045.500)
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																(1.045.500)
На 31 декември 2021 година ревидиран	3.511.242	-	-	-	(16.657)	142.321	-	-	(12.832)	830.290	-	1.083	4.983.101	10.353.791	-	19.792.339

СТОМАТСКА БАНКА АД - Скопје

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛот ПРЕЗЕРВИТЕ
за периодот од 1 јануари 2022 година до 31 декември 2022
(Во илјади денари)

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК
за периодот од 1 јануари 2022 година до 31 декември 2022
(Во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2022	31 декември 2021
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оданочување		2.617.019	2.728.833
<i>Коригиран за:</i>		-	-
Амортизација на:		-	-
нemатеријални средства	15/28	45.266	42.606
недвижности и опрема	15/29	85.199	80.766
Капитална добивка од:		-	-
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема	11	(27.444)	(27)
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. побарувања	11	(13.477)	(63.040)
Капитална загуба од:		-	-
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. побарувања	16	-	-
Приходи од камата	6	(4.423.048)	(4.113.872)
Расходи за камата	6	218.776	269.831
Нето-приходи од тргуваче	8	(26)	699
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа:		-	-
дополнителна исправка на вредноста	12	1.873.008	1.561.301
ослободена исправка на вредноста	12	(638.910)	(788.884)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:		-	-
дополнителни загуби поради оштетување	13	43.305	8.688
ослободени загуби поради оштетување		(16.193)	(74.462)
Посебна резерва:		-	-
дополнителни резервирања	38	4.574	4.487
ослободени резервирања	38	(9.768)	(247)
Приходи од дивиденди	11	(1.675)	(831)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		-	-
Наплатени камати		4.579.819	4.419.012
Платени камати		(247.440)	(288.760)
Добивка од дејноста пред промените на деловната актива:		4.088.985	3.786.100
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>			
Средства за тргуваче		4	699
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(19.615)	(54.206)
Кредити на и побарувања од други коминенти		(9.231.306)	(8.087.818)
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		25.035	132.929
Задолжителна резерва во странска валута		(1.320.502)	(120.022)
Задолжителен депозит кај НБСРМ според посебни прописи		(99.975)	(21.869)
Останати побарувања		(1.028.254)	(99.731)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		-	-
Обврски за тргуваче		-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		1.474.427	1.187.530
Депозити на други коминенти		4.751.510	3.068.948
Останати обврски		(80.305)	203.362
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		(1.439.996)	(4.078)
<i>(Платен)/ поврат на данок на добивка</i>		<i>(313.865)</i>	<i>(126.370)</i>
Нето паричен тек од / (искористен за) основната дејност		(1.753.861)	(130.448)

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2022 година до 31 декември 2022
(Во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2022	31 декември 2021
Паричен тек од инвестициска дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		(603.917)	(5.027.596)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		2.521.882	7.446.109
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	24	(15.000)	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва		-	-
(Набавка на нематеријални средства)	28	(70.701)	(26.371)
Приливи од продажбата на нематеријални средства		-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	29	(143.042)	(70.981)
Приливи од продажбата на недвижности и опрема		-	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба		-	-
(Останати одливи од инвестициска дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициска дејност		1.675	831
Нето паричен тек од инвестициска дејност		1.689.897	2.321.992
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадени должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадени должнички хартии од вредност		-	-
(Отплата на обврските по кредити)			
Зголемување на обврските по кредити	36	(175.855)	(32.756)
(Отплата на издадените субординирани обврски)		420.280	1.189.560
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот		-	-
(Откуп на сопствени акции)		-	-
Продадени сопствени акции		-	-
(Платени дивиденди)		-	-
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето		244.425	1.156.804
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		(292)	953
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		181.169	3.349.301
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		17.050.871	13.701.570
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		17.232.040	17.050.871

Белешките кон посебните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие посебни финансиски извештаи.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје:

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за корпоративно банкарство
Член на Управен одбор

Јулијана Прошев – број на лиценца 0101038
Овластен сметководител

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Бојан Стојановски
Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

ВОВЕД

a) Општи информации

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје е трансформирана во акционерско друштво на 29 декември 1989 година. Главните активности се обавуваат и нејзиното седиште се наоѓа на ул. 11 октомври бр.7, 1000 Скопје. Банката своите активности во Република Северна Македонија ги извршува преку мрежа на 62 филијали (2021: 64 филијали).

Банката е регистрирана како универзален тип на комерцијална банка, во согласност со македонските закони. Основните активности на Банката се следните:

- прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- издавање и администрацирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- финансиски лизинг;
- менувачки работи;
- платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- брз трансфер на пари;
- издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- изнајмување сефови, остава и депо;
- тргување со инструменти на пазарот на пари;
- тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- тргување со хартии од вредност;
- тргување со финансиски деривати;
- давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност;
- чување на хартии од вредност за клиенти;
- советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- продажба на полиси за осигурување;
- застапување во осигурување
- маркетинг на задолжителен/доброволен пензински фонд
- посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- економско - финансиски консалтинг и
- други финансиски услуги утврдени со закон што може да ги врши само банка.

Банката е контролирана од страна на Национална Банка на Грција, со седиште во Грција, која поседува 94,64% (2021: 94,64%) од капиталот на Банката и претставува нејзина крајна матична компанија. Акциите на Банката котираат на Официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност на пазарот на подсегментот задолжителна котација, а кодот под кој котираат е следниот:

Шифра на хартија од вредност

СТБ (обична акција)
СТБП (приоритетна акција)

ИСИН број

MKSTBS101014
MKSTBS120014

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

a) Општи информации (продолжение)

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 25 април 2023 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023 година.

б) Основи за изготвување на посебните финансиски извештаи

Стандарди врз основа на кои се подготвени посебните финансиски извештаи

Податоците во приложените посебни финансиски извештаи на Банката се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр.28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18 и „Службен весник на РСМ“ бр. 290/20, 215/21, 99/22), Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19 и „Службен весник на РСМ“ бр. 101/19 и 122/21), под законската регулатива пропишана од страна на Народна банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст “НБСРМ”), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиски извештаи (во понатамошниот текст “Методологија”) („Службен весник на РСМ“ бр. 83/2017) и Одлуката за видовите и содржината на финансиски извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17 и 149/18), пропишани од страна на НБРСМ и кои се во примена од 01 јануари 2018 година.

Во рамки на Методологијата е пропишана обврската за пресметка на оштетувањето за кредитен ризик кој Банката е должна да го утврдува односно проценува и да признава исправка на вредноста/оштетување за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства во согласност со Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик пропишана од НБРСМ.

Во август 2018 година Народната банка на Република Северна Македонија донесе нова Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 149/18, и измени 76/20, 116/20, 83/22) која се применува од 01 јули 2019 година.

Презентација на посебните финансиски извештаи

Придружните посебни финансиски извештаи на Банката се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиски извештаи на банките (“Службен весник на РСМ” бр.83/17), (во понатамошниот текст “Одлуката”).

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

б) Основи за изготвување на посебните финансиски извештаи (продолжение)

Презентација на посебните финансиски извештаи (продолжение)

Раководството на Банката го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ, на начин како што се инкорпорирани во Методологијата и нивните толкувања врз посебните финансиски извештаи, како и барањата за форматот и содржината на одредени билансни шеми во согласност со Одлуката и вреднувањата на средствата, обврските, приходите и расходите во согласност со барањата на Методологијата.

Придружните посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на историска набавна вредност, освен за вреднувањето на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба кои се вреднуваат по објективна вредност, како и други финансиски средства и финансиски обврски кои се вреднуваат по објективна вредност преку билансот на успех врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

Презентацијата на посебните финансиски извештаи во согласност со Одлуката на Народна Банка на Република Северна Македонија, бара користење на најдобро можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Банката, кои имаат ефекти на презентираните вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие процени и претпоставки се засновани на искуство од минатото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Реалните резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

Презентираните посебни финансиски извештаи се искажани во илјади македонски денари. Денарот претставува функционална и известувачка валута на Банката за целите на известувањето до НБРСМ.

Процenkите и претпоставките се разгледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди ако ревидираната проценка има влијание на двета периоди - тековниот и идниот период.

Информации во однос на значајните области за кои постои неизвесност врз основа на проценка и критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат најзначаен ефект на износите обелоденети во посебните финансиски извештаи се наведени во Белешка 1.г).

Посебните финансиски извештаи на Банката се подготвени во согласност со сметководствените политики образложени во Белешката 1.в) кон посебните финансиски извештаи.

Придружните посебни финансиски извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи на Банката. Банката за 2022 година изработи и консолидирани финансиски извештаи во кои е вклучена нејзината подружница СБ Лизинг ДООЕЛ Скопје. Подружницата е правно лице, контролирано од друго правно лице - Банката, позната како матично претпријатие - матична банка. Посебните финансиски извештаи на подружницата СБ Лизинг ДООЕЛ Скопје, се вклучени во консолидираните финансиски извештаи.

в) Значајни сметководствени политики

Приходи и расходи по основ на камати

Приходите и расходите по основ на камати се признаваат во билансот на успех за сите каматоносни инструменти на пресметковна основа, според амортизирана набавна вредност со користење на ефективна каматна стапка.

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Приходи и расходи по основ на камати (продолжение)

Методот на ефективна каматна стапка е метод за пресметка на амортизирана набавна вредност на финансиските средства или финансиските обврски преку алокација на приходите од камата и расходите за камата во соодветниот релевантен период. Ефективната каматна стапка е стапка со која се дисконтираат проценетите идни парични приливи или одливи во текот на очекуваниот век на финансискиот инструмент или, каде што е соодветно, за пократок период до нето сметководствената вредност на финансиското средство или финансиската обврска. При пресметката на ефективната каматна стапка, Банката врши проценка на паричните текови имајќи ги во предвид договорените услови за финансиските инструменти (на пример, опциите за предвремена отплата) но, не ги зема во предвид идните загуби поради оштетување. Интегрален дел на пресметката на ефективната каматна стапка се и сите платени и наплатени провизии и надоместоци помеѓу договорните страни, како и трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти при одобрување на кредитите.

Приходи од надоместоци и провизии

Провизиите и надоместоците, со исклучок на надоместоците за одобрување на кредити, генерално се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Останатите надоместоци за одобрување на кредити се разграничиваат и амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методата на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога правото за да се добие дивиденда е востановено за сите акционери кои учествуваат во распределбата.

Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните девизни курсеви на НБРСМ, кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на билансот на состојба. Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, како и во однос на вреднувањето на средствата и обврските во странска валута се вклучени во билансот на успех во периодот кога тие настануваат. Преземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се преведуваат во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на билансот на состојба.

Финансиски средства

Банката ги признава финансиските средства и обврски во книгите, само и само доколку е една страна во договорните одредби на инструментот. Финансиските средства се признаваат и депризнаваат на датумот на тргување кога купувањето или продавањето на вложувањето е според договор чии што одредби бараат испорака на вложувањето во договорените временски рамки. Финансиските средства почетно се признаваат по објективна вредност, што претставува трансакциска цена на инструментот. Класификацијата зависи од природата и намената на финансиските средства и се одредува во моментот на нивното почетно признавање. Класификацијата на финансиските средства се врши во зависност од бизнис моделот на банката и карактеристиките на договорените парични текови. Во банката се утврдени три бизнис модели: модел на средства кои банката ги управува за наплата на договорни парични текови и ги вклучува финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, модел на средства во кој припаѓаат средства кои банката ги управува за наплата на договорни парични текови или продажба и ги опфаќа финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останатата сеопфатна добивка и средства чувани за тргување, ги опфаќа средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Финансиски средства кои се чуваат за тргувanje

Хартиите од вредност за тргувanje, кои се состојат од обврзници издадени од државата и сопственички инструменти издадени од банки, се хартии од вредност вклучени во портфолио за кое постои намера за остварување на profit на краток рок. Хартиите од вредност за тргувanje се опфатени со бизнис моделот (HFT) и соодветно на моделот ваквите инструменти иницијално се признаваат по објективна вредност, при што трансакциските трошоци не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Овие средства банката ги управува со цел тргувanje и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е резидуална категорија, односно банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории описаны подоле. Ваквите инструменти последователно се мерат според нивната објективна вредност, без намалување на трансакциските трошоци, преку билансот на успех врз основа на нивната пазарна цена и тоа за средствата за тргувanje како нето приходи од тргувanje, а за финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање, како нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност. Добивки или загуби од курсни разлики се признаваат во билансот на успех како нето приходи/расходи од курсни разлики. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со хартиите од вредност за тргувanje, се евидентира како приход од камата. Добивките или загубите реализирани при продажба или отпис на средството се евидентираат како останати приходи/расходи. Купопродажбата на хартиите од вредност за тргувanje се признава на датумот на тргувачето, што го претставува датумот кога Банката се обврзува да го купи или продаде средството.

Финансиски средства расположиви за продажба

Финансиски средства расположиви за продажба се оние финансиски средства коишто се чуваат на неопределено време, и истите можат да бидат продадени доколку постои потреба за решавање на проблеми поврзани со ликвидноста или промена на каматните стапки, девизните курсеви или пак цената на акциите.

Финансиските средства расположиви за продажба почетно се признаваат по нивната објективна вредност без намалување на трансакциските трошоци кои може да настанат при продажба или отуѓување, а потоа последователно се мерат според објективната вредност, врз основа на пазарната вредност или врз основа на износите добиени со примена на методи на парични текови за вложувањата во друштва кои не котираат на берза.

Банката ги класифицира средствата во оваа категорија доколку се исполнети следните критериуми:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата-СППИ

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства расположиви за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и објективната вредност и се признаваат во капиталот и резервите на позицијата ревалоризациски резерви. Кај должничките хартии од вредност при депризнање кога средството ќе се продаде или достаса, кумулативната нереализирана добивка или загуба претходно признаена во капиталот се вклучува во нето добивката или загубата за периодот во позицијата останати приходи/расходи. Кај сопственичките хартии од вредност при нивно депризнање состојбата на сметката за ревалоризациски резерви банката ќе ја прекнижи на позицијата Акумулирана/Задржана добивка.

Пресметаната камата со примена на методот на ефективна каматна стапка како и евентуалните загуби поради оштетување и позитивните и негативните курсни разлики се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно доспевање, за кои Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Ако Банката продаде било каков дел од вложувањата кои се чуваат до доспевање кој не би бил нематеријален, во таков случај целата категорија би се рекласифицирала во финансиски средства расположиви за продажба. Овие хартии од вредност се класифицирани според моделот НТС (held to collect) и се прикажани според амортизираната набавна вредност со примена на методот на ефективната каматна стапка.

Банката ги класифицира средствата во оваа категорија доколку се исполнети следните критериуми:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата-СППИ

Добивки или загуби од курсни разлики се признаваат во билансот на успех како нето приходи/расходи од курсни разлики. Добивките или загубите реализирани при продажба или отпис на средството се евидентираат како останати приходи/расходи. Добивки и загуби кога средството е оштетено или депризнаено се признаваат преку билансот на успех.

Финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност

Банката како финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност ќе ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувањата за наеми, побарувањата за провизии и надоместоци, и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со одлуката за кредитен ризик, а за кои условот СППИ е неприменлив. За овие средства не се бара исполнување на СППИ условот.

Кредити одобрени од Банката

Кредитите се класифицирани според моделот НТС (held to collect) и се прикажани според амортизираната набавна вредност со примена на методот на ефективната каматна стапка. Класификацијата се врши според деловниот модел на Банката и карактеристиките на паричните текови. Кај кредитите се исполнети следниве критериуми за класификација и мерење по амортизирана набавна вредност:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата- СППИ

Кредитите одобрени од Банката ги вклучуваат кредитите кога средствата се одобрени на комитентите. Кредитите иницијално се признаваат по објективна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци, а последователно се вреднуваат според амортизираната набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка. Каматите врз основа на кредити одобрени од Банката се вклучени во приходи од камати и истите се признаваат на пресметковна основа. Кредитите одобрени на комитентите и финансиските институции се прикажани во нето износ намалени за загубата поради оштетување.

Загуби поради оштетување на финансиски средства

Банката проценува на датумот на секој биланс на состојба дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства има загуба поради оштетување. Во случај на вложувања класифицирани како расположливи за продажба, ако има значајно или пак пролонгирано намалување на нивната објективната вредност под нивната набавна вредност, во таков случај истите се разгледуваат при утврдувањето дали средствата имаат загуба поради оштетување.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Загуби поради оштетување на финансиски средства (продолжение)

Доколку постои таков доказ за должничките инструменти расположливи за продажба, кумулативната загуба, мерена како разлика помеѓу набавната вредност на вложувањето и неговата тековна објективна вредност, се намалува од ревалоризациската резерва и се признава во билансот на успех во позицијата исправка на вредност. Кај сопственичките хартии од вредност не се пресметува исправка на вредност. Загубите поради оштетување признаени во билансот на успех на вложувањата кои се вреднуваат преку главнината, не се сторнираат преку билансот на успех. Ако, во подоцнежниот период, објективната вредност на вложувањата класифицирани како расположливи за продажба се зголеми и таквото зголемување може објективно да се врзе со настан кој се случил по признавањето на загубите поради оштетување во билансот на успех како исправка на вредноста, во таков случај загубите поради оштетување се анулираат. Износот на ослободувањето ќе биде вклучен во позицијата исправка на вредност на нето основа. Останатиот износ до новата објективна вредност доколку има се признава во ревалоризациски резерви.

Износот на загубите поради оштетување за финансиските средства кои се вреднуваат според амортизирана вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на очекуваните парични приливи дисконтирани според оригиналната ефективна каматна стапка на таквиот финансиски инструмент и се признаваат во билансот на успех.

Резервации за загуби поради оштетување на кредити и побарувања

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и побарувањата се утврдуваат доколку постојат објективни докази дека Банката нема да може да ги наплати сите достасани износи по побарувањата според оригиналните договорни услови. Всушност поимот “побарувања” има значење на кредити, договорени обврски како што се акредитиви, гаранции или договорени обврски за зголемување на кредитниот лимит. Резервацијата за загуби поради оштетување по кредити се исказува како намалување на сметководствената вредност на кредитот, додека за vonбилиансните ставки, резервацијата се исказува во рамките на ставката резервации. Зголемувањата на резервациите се вршат преку исказаните загуби поради оштетување признати во билансот на успех.

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и на останатите активни билансни и vonбилиансни позиции се врши во согласност со регулативата пропишана од страна на НБРСМ со важност на секој датум на билансот на состојба, според која Банката е должна да ги класифицира активните билансни и vonбилиансни позиции во групи според степенот на нивната ризичност и да изврши проценка на износот на потенцијалните загуби поради оштетување кои се пресметуваат со примена на објективни и субјективни мерила на 31 декември 2022 година и 31 декември 2021 година со примена на следните проценти:

<u>Ризична категорија</u>	<u>Процент</u>
А	од 0,01% до 5%
Б	над 5,01% до 20%
В	над 20,01% до 45%
Г	над 45,01% до 70%
Д	над 70,01% до 100%

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Резервации за загуби поради оштетување на кредити и побарувања (продолжение)

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите се утврдуваат врз основа на степенот (големината) на ризикот од ненаплативост или специфичниот ризик на ниво на земја, врз основа на следните принципи:

- Поединчните кредитни изложености (ризици) се оценуваат врз основа на видот на кредитобарателот, неговата целокупна финансиска позиција, изворите и евиденцијата за плаќање и надоместивата вредност на обезбедувањето. Резервациите за загуби поради оштетување се мерат и утврдуваат за разликата помеѓу сметководствената вредност на кредитот и неговиот проценет надоместив износ, што всушност ја претставува сегашната вредност на очекуваните готовински текови, вклучувајќи ги и надоместивите износи од гаранции и залог, дисконтиранi со ефективна каматна стапка на кредитот.
- Ако постојат објективни докази за ненаплативост на кредити во кредитното портфолио кои не може специфично да се идентификуваат, резервациите за загуби поради оштетување се утврдуваат на ниво на ризикот за целокупното кредитно портфолио. Овие загуби се утврдуваат врз основа на историски податоци за кредитните рангирања на кредитокорисниците, и ја одразуваат тековната економска клима во која функционираат кредитокорисниците.
- Загубата по кредит претставува престанок на пресметка на приход од камата согласно договорените услови, а кредитот се класификува како нефункционален заради тоа што договорните обврски за плаќање на главницата и/или каматата се во задочнување, односно ненаплатени во период подолг од 90 дена. Сите резервации за загуби по кредити се разгледуваат и тестираат најмалку еднаш квартално, и секакви понатамошни промени на износите и времето на очекуваните идни парични приливи во споредба со претходните проценки, резултираат во промена на резервацијата за загуби поради оштетување, која се евидентира како задолжување или одобрување на загубите поради оштетување евидентирани во билансот на успех.
- Кредитот за кој се верува дека е неможно да се наплати, се отпишува наспроти соодветната резервација за загуби поради оштетување. Банката врши отпис и на кредитната изложеност доколку е помината една година од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%. Натамошните наплати се евидентираат како намалување на загубите поради оштетување во билансот на успех.
- Во случај на одобрени кредити на кредитокорисници во земји со зголемен ризик на потешкотии за сервисирање на надворешен долг, се проценува политичката и економската ситуација, и се воспоставуваат дополнителни резервации за ризичност на земја.

Депризнавање на финансиски средства

Банката ги депризнава финансиските средства кога договорните права за стекнување готовина од финансиското средство истекуваат или се пренесуваат на друг ентитет, а со тоа се пренесуваат и значајно сите права и ризици кои произлегуваат од сопственоста.

Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски се класифицирани како депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити, останати обврски и дериватни финансиски инструменти.

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Депозити од банки и други финансиски институции и комитенти

Овие финансиски обврски се евидентираат по објективната вредност при иницијалното признавање намалена за трансакциските трошоци, и последователно се вреднуваат по амортизираната набавна вредност.

Обврски по основ на кредити

Обврските по основ на кредити се евидентираат по објективната вредност при иницијалното признавање намалена за трансакциските трошоци. Последователно мерење е според амортизираната набавна вредност, а разликата помеѓу нето приливите и вредноста која се задржува се признава во билансот на успех за времетраењето на кредитот користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска.

Останати обврски

Останатите обврски се прикажани во нивните номинални износи. Приоритетните акции што носат задолжителна фиксна дивиденда се класифицирани како финансиски обврски и се прикажани во останати обврски. Дивидендите за овие приоритетни акции се признаваат во добивка или загуба.

Деривативни финансиски инструменти

Деривативните финансиски инструменти вклучуваат договори кои подлежат на флукутации на девизниот курс и првично и последователно се вреднуваат по објективна вредност. Овие договори не се квалификувани за сметководство за хецирање во согласност со специфичните критериуми утврдени во Методологијата и соодветно се третираат како деривативни инструменти кои се чуваат за тргување, т.е. добивките и загубите се признаваат во нето приходот од тргување.

Депризнања на финансиските обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

Пребивање на средства и обврски

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето износот се исказува во Извештајот за финансиската позиција кога постои тековно законско применливо право да се пребијат признаените износи и има намера да се реализира средството и измири обврската истовремено или на нето основа.

Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се евидентираат според набавната вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување. Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно, се капитализираат. Останати последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корисност на ставката вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во билансот на успех кога настануваат. Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

нивниот пропишан корисен век на траење. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Недвижностите и опремата се амортизираат врз праволиниска основа на нивниот проценет корисен век, на следниов начин:

Земјиште	Без амортизација
Згради користени во работењето	Не повеќе од 50 години
Згради (со исклучок на оние користени во работењето)	Не повеќе од 50 години
Вложувања во имот земен под закуп	До крајот на наемот, но не повеќе од 12 години
Мебел и поврзана опрема	Не повеќе од 12 години
Моторни возила	Не повеќе од 10 години
Хардвер и останата опрема	Не повеќе од 5 години

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се ревидираат на секој датум на известување.

Добивките или загубите остварени со отуѓување или ставање надвор од употреба на недвижностите и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од продажба и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат во билансот на успех. Недвижностите и опремата се предмет на годишна анализа за можноста од нивно оштетување. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Нематеријални средства

Нематеријалните средства се посебно набавени средства и истите се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација, како и акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои. Нематеријалните средства вклучуваат компјутерски софтвер кој е набавен одделно од хардверот. Трошокот за софтверот се амортизира со употреба на праволиниска метода на проценетиот век на траење кој изнесува 5 години. На крајот на секоја година Банката врши анализа на сметководствените вредности на нематеријалните средства и проценува дали постојат индикации кои укажуваат дека средствата се оштетени. Доколку постојат било какви навестувања, се утврдува проценетата надоместувачка вредност на средството и доколку истата е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

Раководството на Банката редовно ги разгледува сметководствените вредности на материјалните и нематеријалните средства. Доколку постојат било какви навестувања дека овие средства се оштетени, се проценува надоместувачката вредност на средството со цел да се одреди степенот на загуба поради оштетување. Доколку проценетата надоместувачка вредност на средството е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност. Загубата поради

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

оштетување се признава како трошок во тековниот период. Анулирањето на загубата поради оштетување се признава веднаш како приход.

Загуба поради оштетување на нефинансиски средства

Банката треба да процени, на секој датум на билансот на состојба, дали постои некој објективен доказ дека нефинансиското средство или група на нефинансиски средства се оштетени. Доколку постои таков доказ, банката треба да го процени надоместливиот износ на средството. Загубата поради оштетување е еднаква на износот за кој сметководствената вредност на средството (единицата која создава парични средства) го надминува нејзиниот надоместлив износ.

Нефинансиските средства, чии загуби поради оштетување се вклучени во оваа позиција се, недвижни и опрема, нематеријални средства, преземен имот, нетековните средства кои се чуваат за продажба и групата за отуѓување и останати средства.

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства вклучуваат недвижности и опрема кои се стекнати преку постапка на преземање како би се исполниле обврските, целосно или делумно, за соодветниот кредит и истите се прикажани во ставката преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања. Овие средства почетно се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од набавната вредност на кредитот, вклучувајќи ги трансакциските трошоци (обично набавната вредност на кредитот е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правниот основ за стекнување на сопственост) и објективната вредност намалена за проценетите трошоци за продажба одредена од страна на овластен проценител на датумот на преземањето на средството. За сите средства преземени после 6 април 2013 година Банката, при почетното признавање евидентира и оштетување од најмалку 20% од пониската од набавната и проценетата вредност на преземеното средство. Доколку исправката на вредноста на кредитот кој што е наплатен по пат на преземање на средства, е повисока од 20% од почетната вредност на преземеното средство, разликата се признава во рамките на ревалоризационите резерви на Банката.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжение)

По почетното признавање, преземените средства најмалку еднаш годишно се анализираат за загуби поради оштетувања и истите се мерат по пониската вредност од претходната сметководствена вредност и проценетата вредност намалена за проценетите трошоци за продажба. Оштетувањата се признаваат во билансот на успех на Банката. При продажба на средството се ослободува износот што е евидентиран во ревалоризациски резерви и истиот се признава во билансот на успех во делот на загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа.

Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат депозити по видување и пласмани кај други банки и финансиски институции, износи кај НБРСМ и други финансиски средства како што се благајнички и други записи, како високо ликвидни средства кои доспеваат во рок од 3 месеци од датумот на стекнување и имаат незначителни промени на објективната вредност.

За целите на изготвување на извештајот за паричен тек од паричните средства и парични еквиваленти, се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити.

Средства од комисионо работење

Банката управува со средства во име и за сметка на правни лица и граѓани и ги чува и пласира во различни финансиски инструменти врз основа на насоките на коминтентите. Банката добива надомест за овие услуги. Средствата од комисионото работење не претставуваат средства на Банката и истите не се препознаени во посебните финансиски извештаи. Банката не е изложена на било каков ризик за ваквите средства, со оглед на тоа дека не ги гарантира истите.

Вонбилансна евиденција

Банката води вонбилансна евиденција за настани за кои во моментот на настанот не се исполнети критериумите за признавање на средство или обврска, но истите во иднина можат да создадат приливи или одливи на средства. Вонбилансните ставки претставуваат извор на информации за работењето, за утврдување на ризикот од работењето или евентуални идни обврски. Оваа позиција ги опфаќа: отворени непокриени акредитиви, издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, преземени неотповикливи и отповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени а дозволени пречекорувања на тековни сметки и други облици на настани врз чија основа може да настане обврска за плаќање или побарување на средства од страна на Банката. Во оваа позиција има евиденција на Банката која не претставува посебен вид на ризик, како покриени акредитиви и покриени гаранции. Исто така во оваа позиција е вклучена и евиденција која е директно поврзана за соодветната регулатива, како отишани побарувања.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Вложувања во подружници

Вложувањата во подружници, се евидентираат според набавната вредност, освен оние за кои објективната вредност може да биде веродостојно измерена и кои се евидентираат според нивната објективна вредност. Во овој случај, вложувањата во подружниците се прикажуваат како вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба.

Капитал и резерви

Капиталот на Банката го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и износите по кои се продадени (премии на акции);
- ревалоризациска резерва;
- останати резерви; и
- задржана добивка / акумулирани загуби од претходни години.

Резервации

Резервациите се признаваат во случај кога Банката има тековни обврски (законски или конструктивни) како резултат на минати настани и притоа е веројатно дека Банката ќе биде обврзана истите да ги плати и износот на обврската може веродостојно да се процени. Износот признаен како резервација ја претставува најдобрата проценка на потребниот износ за подмирување на тековната обврска на датумот на билансот на состојба, земајќи ги во предвид ризиците и неизвесностите кои ја опкружуваат обврската.

Онаму каде што резервацијата се мери со користење на проценетите парични текови за подмирување на тековната обврска, нејзината сметководствената вредност претставува сегашна вредност на тие парични текови.

Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плаќаат од страна на Банката во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Користи за вработените (продолжение)

Во согласност со законските барања, колективниот договор и интерните правилници Банката има обврска на своите вработени да им исплати отпремнина при пензионирање во висина на две просечни месечни плати. Отпремнините на вработените се третираат како дефинирани пензиски планови. Обврските за отпремнини се признаени во билансот на состојба врз основа на актуарска проценка и претставуваат сегашна вредност на дефинираните обврски спрема вработените намалени за објективната вредност на планираните средства (тековно нема такви признати средства) корегирана за сите непризнаени актуарски добивки и загуби намалени за трошокот за минати услуги кој се уште не е признаен. Дефинираните обврски за користи на вработените се пресметуваат на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на кредитната метода на проектирана единица.

Оданочување

Обврската на Банката за тековен данок е пресметана врз основа на важечката даночна регулатива и со употреба на пропишаните даночни стапки кои важат или се значајно во примена на датумот на билансот на состојба.

Одложениот данок се признава на разликите помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во посебните финансиски извештаи и соодветната даночна основа употребена при пресметката на оданочивата добивка, и се евидентира со примена на методот на обврска. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики, а одложено даночко средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во овој обем во кој е веројатно дека ќе постои доволно идна даночна добивка во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночните стапки (и закони за даноци) коишто важат на датумот на билансот на состојба.

Поврзани страни

Поврзаните лица вклучуваат субјекти кои Банката е во можност да ги контролира или да има значајно влијание во донесувањето финансиски и оперативни одлуки. Поврзаните лица вклучуваат директори, нивните блиски роднини, компании што ги поседуваат или ги контролираат и компании кај коишто тие можат да влијаат врз финансиските и оперативните одлуки.

Сите банкарски трансакции склучени со поврзаните лица се вршат суштински под исти услови, вклучувајќи каматни стапки и залог, како оние што преовладуваат истовремено за споредбени трансакции со неповрзани лица, и не опфаќаат повеќе од нормален обем на ризик.

Наеми

Банката дава и зема недвижни под закуп по основ на оперативни наеми. Приходите и расходите по основ на наемници се признааваат во билансот на успех на праволиниска основа во рамките на времетраењето на наемот.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

г) Употреба на оценки и проценки

Најзначајните области за кои се потребни проценки и претпоставки се:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Тие вклучуваат користење на методи на сегашна вредност, модели врз основа на параметри кои се достапни. Сите модели на вреднување најпрво се потврдуваат пред да бидат користени како основа за финансиско известување и периодично се разгледуваат од страна на квалификуван персонал кој што е независен во однос на областа за која е креиран моделот. Каде што е можно, Банката ги споредува вреднувањата добиени од различните модели со оние кои котираат на активни пазари на слични инструменти, и со стварните вредности кога истите се реализираат, со цел понатаму да ги потврди и стандардизира моделите. Голем број на различни фактори се вклучени во моделите, вклучувајќи стварни или проценети пазарни цени и стапки, како што се временска вредност и непостојаност, пазарни услови и ликвидност. Банката ги применува моделите конзистентно од еден до друг период, обезбедувајќи споредливост и континуитет на вреднувањата низ периодите, но оценката на објективната вредност инхерентно инволвира значаен степен на проценување.

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купување и продажба на побарувањата и другите финансиски средства и обврски, за кои не постојат официјално објавени пазарни цени.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик така што кога е проценето дека постојат навестувања дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, во тој случај се признава резервација. Според проценките на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар всушност ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

Исправка на вредноста на кредитите

Банката месечно врши анализа на кредитната изложеност со цел да се процени дали постојат индикации за оштетување на кредитите. Во одредувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во билансот на успех, Банката донесува оценка за тоа дали постојат некои видливи показатели кои укажуваат на намалување на идните парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да биде идентификувано на поединечниот кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува видливи показатели кои укажуваат дека постојат негативни промени во способноста за плаќање на кредитот од страна на кредитокорисникот или неможноста за плаќање е резултат на неповољните економски состојби во земјата кои директно влијаат врз способноста на кредитокорисникот да ги подмири своите обврски во предвидениот рок. Банката користи проценки врз основа на историското искуство за загуби кои се однесуваат на средства кои имаат карактеристики на кредитен ризик и постоење на објективен доказ за оштетување кои се слични на оние во портфолиото кога ги планира идните парични текови. Методологијата и претпоставките користени за проценка на износот и времето на идните парични текови се анализира на редовна основа со цел да се намалат разликите меѓу проценетата загуба и искуството од стварните загуби.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

По воспоставување на кредитен однос, Банката применува процес на интензивно мониторирање што и овозможува рана идентификација на влошувањето на ризичниот профил на клиентот или на групата клиенти. Процесот на мониторирање се состои од редовни проверки на кредитниот профил за целото времетраење на производот, интерна класификација на ризик, ран систем на предупредување, систем на проценка на значајното зголемување на кредитниот ризик и малата веројатност за плаќање, со кои се обезбедува навремено превземање на потребните акции за минимизирање на кредитниот ризик. Кредитната изложеност е постојано мониторирана со цел утврдување на концентрацијата по сектор, тип на колатерал, рејтинг на должникот итн., во согласност со Рамката за управување со ризик на Банката.

Во согласност со подобрена методологија и процес на оштетување, Банката обезбедува адекватно ниво на резервации за потенцијални кредитни загуби. И покрај влијанието на пандемијата врз светот и локалната економија, во текот на 2022 година Банката продолжи со прудентната кредитна политика и балансиран раст на кредитното портфолио што одговара на нејзината стратегија и репутација. Сите цели на кредитниот ризик, алатки и јасното управување со ризикот се инкорпорирани во кредитните политики на Банката и рамката за управување со ризик, одобрени од Надзорниот Одбор на Банката.

Корисен век на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Банката го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира на годишно ниво или секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошкиот развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

д) Усогласеност со законската регулатива

Приложените посебни финансиски извештаи се усогласени со регулативата пропишана од страна на НБРСМ која е на сила на 31 декември 2022 и 2021 година, во однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција.

Во периодот од 11.04.2022 година до 09.06.2022 година, НБРСМ спроведе теренска контрола за оценка на ИТ ризикот на Стопанска Банка АД – Скопје. Во текот на месец октомври 2022 година, НБРСМ го достави до Банката финалниот Извештај од извршена непосредна теренска контрола. Извештајот содржи наоди и препораки кои немаат материјално влијание врз работењето на Банката, а за истите Банката подготви Акционен план за корекција/исполнување на наодите и препораките.

Во периодот од 03.05.2022 година до 17.06.2022 година, НБРСМ спроведе делумна теренска контрола на Стопанска Банка АД - Скопје во врска со целокупното работење на Банката, со посебен осврт на: оперативен ризик, ликвидносен ризик, кредитен ризик, стратегија и деловни планови, организациска поставеност, систем за известување, стрес тестирање, ИТ апликации и воведување на нови производи/ активности, внатрешна и надворешна ревизија, ризикот од ПП/ФТ, корпоративно управување во делот на контролните функции и усогласеност со регулативата. Во текот на месец декември 2022 година, НБРСМ го достави до Банката финалниот Извештај од извршената супервизија во текот на 2022 година. Извештајот содржи наоди и препораки кои немаат материјално влијание врз работењето на Банката, а за истите Банката подготви Акционен план со планирани активности во врска со утврдените препораки и барања со рокови за нивна имплементација.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

ВОВЕД (продолжение)

д) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)

Контролата вклучуваше и проверка на подготвеноста на Банката од заканите во дигиталниот простор преку детална анализа на доставените информации и работни состаноци со одговорните лица во Банката како и проверка на усогласеноста на Банката со одредени одредби од Одлуката за методологијата за сигурност на информативниот систем (“Сл. Весник на РМ” бр. 78/18). Со Извештајот беа утврдени препораки во насока на интензивирање и приоретизирање на активностите за постигнување и одржување на целното ниво на подготвеност од нападите од дигиталниот простор. Во истиот период, Банката достави Известување до НБРСМ по Извештајот со планирани активности во врска со утврдените препораки и барања со рокови за нивна имплементација.

ѓ) Обелоденување за управување со ризици

Квалитативните и квантитативните информации за поодделните видови на ризици одделно се дадени во белешките 2 и 3.

е) Оперативно опкружување

Минатата година беше одбележана со продолжување на неизвесноста, пост ковид-ефектите надополнети со растот на инфлацијата (особено зголемувањето на цените на храната и електричната енергија), почетокот на руската инвазија врз Украина, сето тоа ги влошуваше можностите за глобален економски раст. Соочени со глобалната инфлација која достигна повеќедецениски максимум, централните банки ширум светот се фокусираа на заострување на монетарната политика, поточно на зголемување на каматните стапки, со што се заострија финансиските услови и се зголемија трошоците за задолжување. Банкарскиот сектор покажа дека поседува висок капацитет за справување со кризата, притоа преземајќи мерки и активности за амортизирање на шоковите, со што се поддржуваат клиентите и се обезбедува деловниот континуитет во новото опкружување. Новите услови за работа наметнаа зголемени трошоци за работење и потреба од прилагодување на деловниот модел на сите стопански субјекти, вклучително и на банките.

Генерално, домашната економска активност е во согласност со проекциите и очекувањата за натамошно забавување на растот како последица на енергетската криза, ограничувањата во понудата и зголемувањето на трошоците на животот, фактори кои наметнаа заострување на финансиските услови на глобално ниво. Продолжи кредитната поддршка на домашната економија од страна на деловните банки, која забрза во последниот квартал од годината како карактеристичен тренд за крајот на годината. Надворешната позиција на економијата овозможува девизните резерви правилно да се одржуваат во безбедната зона. Сепак, неизвесноста и ризиците за глобалната и домашната економија на краток и среден рок остануваат високи, а војната во Украина останува главен извор на нарушувања, особено на пазарите на енергија и храна.

Во вакво деловно опкружување, раководството на Банката и сите вработени беа активно ангажирани за обезбедување континуитет во извршување на оперативните активности, потребите на клиентите, економијата и општеството во целина. Главниот фокус беше ставен на подобрување на дигиталната инфраструктура, која во денешно време е повеќе од неопходен начин на комуникација. Банката останува посветена и тесно поврзана со своите клиенти, секогаш обидувајќи се да ги предвиди и процени нивните потреби нудејќи разумни и одржливи решенија и финансиски совети. Банката продолжува да го следи развојот на кризата и да ги презема сите потребни мерки.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

(во илјада денари)

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2022 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	22.469.444	22.469.444
Средства за тргување	2.021	-	-	-	-	2.021
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	297.437	297.437
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	85.894.084	85.894.084
Вложувања во хартии од вредност	-	-	597.777	92.584	9.696.523	10.386.884
Останати побарувања	-	-	-	-	1.904.660	1.904.660
Вкупно финансиски средства	2.021	-	597.777	92.584	120.262.148	120.954.530
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	2.902.315	2.902.315
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	94.393.757	94.393.757
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	1.930.696	1.930.696
Субординирани обврски и хибриден инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	1.241.517	1.241.517
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	100.468.285	100.468.285

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

(во илјада денари)

по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2021 (претходна година)					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	20.867.797	20.867.797
Средства за тргување	1.999	-	-	-	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	278.118	278.118
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	78.037.088	78.037.088
Вложувања во хартии од вредност	-	2.058.619	85.212	10.153.836	12.297.667
Останати побарувања	-	-	-	1.562.418	1.562.418
Вкупно финансиски средства	1.999	-	2.058.619	110.899.257	113.045.087
Финансиски обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	1.425.335	1.425.335
Депозити на други комитенти	-	-	-	89.673.439	89.673.439
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	1.686.298	1.686.298
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	1.345.262	1.345.262
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	94.130.334	94.130.334

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Преземањето ризик е основа на финансиското работење, а оперативните ризици се неизбежна последица на вршењето на деловните активности. Затоа, целта на Банката е да постигне соодветна рамнотежа помеѓу ризикот и приносот како и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти врз финансиските перформанси на Банката.

Политиките за управување со ризиците на Банката се така дизајнирани да можат да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да постават соодветни лимити за ризиците и соодветни контроли, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите со помош на сигурни и современи информациони системи. Банката редовно ги ревидира своите политики за управување со ризици и системите со цел да ги одрази промените на пазарите, производите и најдобрите практики.

Организиската структура на раководењето со ризици на Банката осигурува постоење на јасни линии на одговорност, ефикасна сегрегација на должности и превенција на судири на интереси на сите нивоа, вклучувајќи ги Надзорниот одбор, Управниот одбор, вишиот менаџмент, како и помеѓу Банката и НБГ Групацијата, нејзините клиенти и сите други поврзани субјекти.

Во рамките на Банката, структурата за ризик и контрола на СБ се заснова на моделот на управување со „три линии на одбрана“. Секоја линија има специфична улога и дефинира одговорности, при што извршувањето на задачите се разликува од контролата на истите. Трите линии тесно соработуваат за да ги идентификуваат, проценат и намалат ризиците. Прво и најважно, бизнисот (вклучувајќи ги и функциите за поддршка) има сопственост над ризиците, со кои управува и презема одговорност (прва линија).

Функцијата за управување со ризик на банката врши надзор, следење, контролирање и квантифицирање на ризиците (втора линија).

Внатрешната ревизија (трета линија) обезбедува независна контрола, совети и увид во квалитетот и ефективноста на внатрешните контроли, управувањето со ризиците, усогласеноста со прописите и управувањето со Банката.

Најважните видови на ризици се кредитниот ризик, ликвидносниот ризик и пазарниот ризик. Во актуелните сложени деловни услови, СБ исто така е изложена на нефинансиски ризици како што се оперативниот, ИТ и ризикот од неусогласеност со прописите.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.1 Кредитен ризик**

Доминантен ризик во работењето на Банката претставува кредитниот ризик дефиниран како тековен или иден ризик врз финансискиот резултат и капиталот кој произлегува од неможноста должникот да ги исполнi условите од договорот со Банката или да не постапи според договореното. Изложеноста на овој ризик главно произлегува од активностите на кредитирањето на населението и правните лица како и активностите во делот на вонбилансните финансиски инструменти (одобрените лимити, гаранциите и акредитивите).

2.1.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризиците

Иницијално, при одобрување на кредит или друга кредитна изложеност, кредитоспособноста на клиентите се оценува од страна на соодветните Кредитни тела во зависност од видот и износот на изложеноста врз база на дефинирани критериуми. Управување со кредитниот ризик на Банката кое подразбира идентификување, мерење, следење и контрола се врши од страна на следниве тела: Одбор за управување со ризици и Комисија за класификација на актива и резервација за потенцијални обврски и загуби, врз основа на извештаи и анализи изготвени од страна на релевантните организациони делови на Банката. Информации и податоци во врска со кредитниот ризик се доставуваат на редовна основа до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и до Надзорниот одбор на Банката.

Банката има интерен систем на класификација на клиентите чија главна цел е одредување на нивната кредитна способност и оценка на прифатливото ниво на кредитен ризик при започнување на кредитирањето. Класификацијата на корпоративните клиенти кон кои е изложена Банката се ревидира најмалку на полугодишна основа. Банката има имплементирано систем на следење на ранопредупредувачки сигнали со цел навремено да се идентификуваат евентуални влошувања на кредитоспособноста на клиентот и да се преземат соодветните активности за намалување на кредитниот ризик.

Банката имплементира различни практики за намалување на кредитниот ризик. Вообичаена пракса е прифаќање на соодветно обезбедување за дадените кредити. Поважните типови на обезбедување за кредити и други кредитни изложености се:

- Хипотеки врз станбени и деловни објекти,
- Залог на залихи и побарувања,
- Залог на финансиски инструменти како што се должнички и сопственички хартии од вредност,
- Залог на подвижен имот како автомобили и опрема и друго.

Банката го следи исполнувањето на воспоставените интерни и законски лимити и ги контролира концентрациите на кредитниот ризик. Лимитите за ограничување на кредитниот ризик се дефинирани во Стратегијата за ризиците, како и во Политиките и Процедурите кои го регулираат управувањето со кредитниот ризик, и се поставени на ниво на поединечен должник, меѓусебно поврзани субјекти, изложеност кон внатрешни лица на Банката, големи кредитни изложености, изложеност по сектори на делување како и други интерни лимити. Истовремено, Банката го контролира нивото на кредитен ризик кон домашни и странски банки преку воспоставување лимити на ризична изложеност кон нив кои се предмет на ревидирање најмалку еднаш годишно. Исто така, ризикот од концентрација на изложеност по сектори и дејности се следи на редовна основа врз основа на воспоставени лимити.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)****2.1 Кредитен ризик (продолжение)****2.1.2 Политики за пресметка на загуба од оштетување/исправка на вредноста**

Пресметката на загубата од оштетување и посебната резерва за кредитна изложеност се заснова на утврдената очекувана загуба по поединечен договор, најмалку на месечна основа.

Банката ја класифицира кредитната изложеност по поединечен договор во соодветната категорија на ризик.

Класификацијата се прави според следниве критериуми:

- кредитната способност на клиентот, односно квалитетот на проектот;
- навременост на клиентот во намирањето на обврските и
- квалитет на обезбедување

Од аспект на понатамошната класификација на кредитната изложеност, Банката ги има предвид:

- измените во кредитната способност на клиентот, т.е. на проектното финансирање,
- навременост на отплатата на обврските

Согласно политиките на Банката, одредувањето на оштетувањата и резервациите се врши на поединечна основа.

Оштетување на индивидуално оценетите ставки на поединечна основа се утврдуваат преку евалуација на очекувана загуба на датумот на изготвување на билансот на состојба, што претставува разлика меѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови. При пресметка на сегашната вредност на проценетите идни парични текови се користи ефективната каматна стапка за дисконтирање на идните очекувани парични текови, имајќи ја во предвид вредноста на обезбедувањето.

Сите нефункционални кредити исто така се опфатени со исправката на вредноста на поединечна основа.

Пресметаната резервација за оштетување во 2022 година се движи во следниве рамки:

- Од 0,01% до 5% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик А;
- Над 5% до 20% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Б;
- Над 20% до 45% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик В;
- Над 45% до 70% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Г;
- Над 70% до 100% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Д.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

2.1.2 Политики за пресметка на загуба од оштетување/исправка на вредноста (продолжение)

Групата 1 опфаќа кредитни изложености за кои не е утврдено значително зголемување на кредитниот ризик во однос на почетниот периодот. Овие кредити се класифицираат во категоријата на ризик А, според барањата на регулативата на НБРСМ.

Групата 2 вклучува кредитни изложености со идентификувано значително зголемување на кредитниот ризик според критериумите пропишани во Политиката за нефункционални и реструктуирани кредити, вклучително и задоцнување над 30 дена. Оваа категорија ги вклучува кредитите од категориите на ризик Б и дел од кредитите од категоријата В (изложености со редовен статус).

Групата 3 ги вклучува сите нефункционални изложености, вклучително и категоријата UTP (неможност за наплата) и FNPE (нефункционални реструктуирани кредити).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

Во илјади денари

Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажа				Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување				Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбалансни изложености		Вкупно	
	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
297.437	278.118	75.262.654	72.655.210	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.756.315	9.079.729	4.515	2.425	845.225	34.525	12.090.384	11.709.336	118.643.414	106.057.011			
-	-	(165.297)	(168.913)	-	-	-	-	-	(341)	(49)	(11)	(1)	(21)	(8)	(40.718)	(37.495)	(206.387)	(206.466)		
297.437	278.118	75.097.357	72.486.297	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.755.974	9.079.680	4.504	2.424	845.204	34.517	12.049.666	11.671.841	118.437.026	105.850.545			
-	-	10.310.662	4.891.341	-	-	-	-	-	-	143	53	2.485	1.649	204.659	164.573	10.517.949	5.057.616			
-	-	(677.572)	(475.827)	-	-	-	-	-	-	(19)	(19)	(479)	(88)	(19.879)	(14.770)	(697.949)	(490.704)			
-	-	9.633.090	4.415.514	-	-	-	-	-	-	124	34	2.006	1.561	184.780	149.803	9.820.000	4.566.912			
10.071	9.775	3.533.823	3.152.602	-	-	-	-	-	-	23.076	20.059	6.238	25.674	-	141	3.573.208	3.208.251			
(10.071)	(9.775)	(2.370.186)	(2.017.325)	-	-	-	-	-	-	(18.675)	(15.775)	(5.926)	(24.371)	-	(42)	(2.404.858)	(2.067.288)			
-	-	1.163.637	1.135.277	-	-	-	-	-	-	4.401	4.284	312	1.303	-	99	1.168.350	1.140.963			
307.508	287.893	89.107.139	80.699.153	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.756.315	9.079.729	27.734	22.537	853.948	61.848	12.295.043	11.874.050	132.734.571	114.322.878			
(10.071)	(9.775)	(3.213.055)	(2.662.065)	-	-	-	-	-	(341)	(49)	(18.705)	(15.795)	(6.426)	(24.467)	(60.597)	(52.308)	(3.309.195)	(2.764.459)		
297.437	278.118	85.894.084	78.037.088	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.755.974	9.079.680	9.029	6.742	847.522	37.381	12.234.446	11.821.742	129.425.376	111.558.419			

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

	Во илјади денари																		
	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други компоненти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбалансни изложености		Вкупно				
	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на поединчна основа</i>																			
Првокласни инструменти за обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
парични депозити (во депонии или ограничени на сметки во банката	-	-	3.205.635.	2.090.215	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93.188	53.691	3.298.823	2.143.90	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	1.844.796	1.848.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.844.796	1.848.810	-	-
банкарски гаранции	-	-	268.909	246.916	-	-	-	-	-	-	-	-	-	461.428	478.312	730.337	725.228	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	6.355.371	5.765.765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	369.836	388.924	6.725.207	6.154.689	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	1.295.407	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49.965	-	1.345.372	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	50.400.580	44.911.433	-	-	-	-	-	-	-	-	-	246.000	224.027	50.646.580	45.135.460	-	-
имот за вршење дејност	-	-	28.995.175	27.762.747	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.882.633	2.197.328	31.877.808	29.960.075	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	14.462.739	17.815.062	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.391.731	2.514.681	18.854.470	20.329.743	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	9.681.285	3.050.130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	692.219	230.758	10.373.504	3.280.888	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност која се оценува за оштетување на поединчна основа	-	-	115.214.490	104.786.485	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.137.035	6.137.686	124.351.525	110.924.171	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

Во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажа		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбалансни изложености		Вкупно			
	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021			
Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.077	1.172	-	-	-	-	1.077	1.172	
Земјоделство, шумарство и риболов	-	-	676.529	507.846	-	-	-	-	-	-	-	89	2	-	-	87.063	67.336	763.681	575.184	
Рударство и вадење на камен	-	-	511.046	284.892	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	4.861	15.054	515.907	299.954	
Прехрамбена индустрија	-	-	4.678.918	3.370.978	-	-	-	-	-	-	-	49	112	34	-	52.472	26.579	4.731.473	3.397.669	
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	846.275	1.142.847	-	-	-	-	-	-	-	13	13	-	-	40.765	33.233	887.053	1.176.093	
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	1.638.436	1.581.056	-	-	-	-	-	-	-	91	7	11	11	94.874	59.453	1.733.412	1.640.527	
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	2.898.529	2.563.909	-	-	-	-	-	-	-	2	15	831	-	348.579	492.500	3.247.941	3.056.424	
Останата преработувачка индустрија	-	-	644.812	462.652	-	-	-	-	-	-	-	-	-	444	482	2.165	2.835	647.421	465.969	
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	2.387.773	1.842.012	-	-	-	-	-	-	-	53	37	26	26	430.782	39.785	2.818.634	1.881.860	
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	33.443	51.589	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	619	1.204	34.062	52.793	
Градежништво	-	-	3.445.864	2.838.705	-	-	-	-	-	-	-	2.080	31	145	-	287	1.316.840	1.399.830	4.764.929	4.238.853
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и моторчики	-	-	9.398.147	7.935.772	-	-	-	-	-	-	-	167	51	833.751	1.735	1.598.412	1.382.625	11.830.477	9.320.183	
Транспорт и складирање	-	-	818.643	1.002.044	-	-	-	-	-	-	-	90	15	347	1.501	478.029	222.768	1.297.109	1.226.328	
Објекти за сметсување и сервисни дејности со храна	-	-	738.966	815.257	-	-	-	-	-	-	-	4	1	32	82	17.563	21.762	756.564	837.102	
Информации и комуникации	-	-	331.179	314.757	-	-	-	-	-	-	-	1	3	192	29	18.243	54.289	349.615	369.078	
Финансиски дејности и дејности на осигурување	297.437	278.118	214.410	79.927	-	-	-	-	5.573.859	7.241.374	1.907	1.572	505	23.807	288.460	106.530	6.376.578	7.731.328		

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

B. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)

Во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажа		Вложувања во финансиски средства кон се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за првзим и надомести		Останати побарувања		Вонбилиански изложености		Вкупно		
	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	895.545	443.855	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	895.548	443.855
Стручни, научни и технички дејности	-	-	996.223	1.107.627	-	-	-	-	-	-	-	17	1	3.561	145	847.143	648.358	1.846.944	1.756.131
Административни и помошни услужни дејности	-	-	33.861	20.116	-	-	-	-	-	-	-	405	-	8	-	2.510	15.575	36.784	35.691
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	14.182.115	1.838.306	-	-	-	-	-	-	24.568.999	14.135.974	
Образование	-	-	27.429	30.026	-	-	-	-	-	-	-	3	-	11	11	2.130	964	29.573	31.001
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	477.870	480.550	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	4.562	8.417	482.443	488.967
Уметност, забава и рекреација	-	-	4.104	3.519	-	-	-	-	-	-	-	-	-	211	-	-	-	4.315	3.519
Други услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дејности на домаќинства како работодавачи; дејности на домаќинства кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	54.196.082	51.157.154	-	-	-	-	-	-	-	2.977	3.702	7.405	9.266	6.598.372	7.222.646	60.804.836	58.392.768
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	297.437	278.118	85.894.084	78.037.090	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.755.974	9.079.680	9.028	6.742	847.525	37.382	12.234.444	11.821.743	129.425.376	111.558.423	

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Во илјади денари

Географска локација	Кредити на и побарувања од банки				Кредити на и побарувања од други коминенти				Вложувања во финансиски средства расположиви за продажа				Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување				Парични средства и парични еквиваленти				Побарувања за провизии и надомести				Останати побарувања				Вонбалансни изложености				Вкупно			
	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021	На ден 31.12.2022	На ден 31.12.2021						
Република Северна Македонија	-	-	85.894.084	78.037.088	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.755.974	9.079.680	9.029	6.742	847.522	37.381	12.117.173	11.821.742	123.437.309	104.039.408/-																		
Земји-членки на Европска Унија	297.437	224.193	-	-	-	-	-	-	-	-	5.573.357	7.240.893	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.870.794	7.465.086								
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	117.273	-	117.273	-							
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Останато (повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)																																				
Вкупно	297.437	224.193	85.894.084	78.037.088	690.361	2.143.832	9.696.523	10.153.836	19.755.974	9.079.680	9.029	6.742	847.522	37.381	12.234.446	11.821.742	129.425.377	111.504.494																		

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Д. Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност категорија на ризик	Средства за тргувanje				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање											
	Должнички хартии од вредност за тргувanje		Сопственички хартии од вредност за тргувanje		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти					
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)****2.2 Ликвидносен ризик**

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност Банката да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик

Процесот на управување со ликвидносниот ризик на Банката вклучува:

- Примена на оперативни стандарди поврзани со ликвидносниот ризик на Банката, вклучувајќи соодветни политики, процедури и средства за контролирање и лимитирање на ликвидносниот ризик.
- Поседување на соодветни ликвидни средства кои одговараат на профилот на готовински тек на Банката и кои би можеле веднаш да се конвертираат во готовина без да предизвикаат капитални загуби.
- Мерење, контрола и тестирање на сценарија за потребите од финансирање, како и пристапот до изворите на финансирање.
- Подготовка на планови за непредвидени настани за Банката за справување со нарушувањата на ликвидноста со кои се предвидува финансирање на некои или сите активности навремено и по разумна цена.
- Следење на лимитите и коефициентите на ликвидносен ризик имајќи ги предвид ризичната толеранција и профилот на Банката, како и регулаторните барања за пропишаното минимално ниво на стапките на ликвидност.

Процесот на управување со ликвидноста и ликвидносниот ризик се спроведува преку воспоставување на адекватно дневно управување со ликвидноста, преку изготвување на планови за ликвидност. Плановите ја одразуваат ликвидноста обезбедена преку готовински приливи и ликвидноста потребна за финансирање на готовински одливи. При подготовкa на плановите и проекциите на ликвидноста на дневна, неделна, месечна и подолгорочна основа се води сметка за почитување на поставените лимити, одржување на потребната валутна структура, рочната усогласеност на средствата и изворите на средства и други регулативни правила.

Следењето на ликвидноста на Банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност. Секторот за средства и ликвидност ги ускладува сите приливи и/или одливи во сите валути кои произлегуваат од парични дознаки, чекови, банкарски трансфер и трансфери на сметки.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Во илјади денари

31 декември 2022

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА							
Парични сред. и парични еквиваленти	22.469.444	-	-	-	-	-	22.469.444
Средства за тргувanje	2.021	-	-	-	-	-	2.021
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	307.508	307.508
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.516.150	5.037.585	18.318.260	15.089.748	20.310.391	27.834.476	89.106.610
Вложувања во хартии од вредност	540.470	149.409	3.864.897	300.000	3.739.072	1.793.036	10.386.884
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	15.000	15.000
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	2.247.060	-	-	-	-	-	2.247.060
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	27.775.145	5.186.994	22.183.157	15.389.748	24.049.463	29.950.020	124.534.527
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ							
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	1.364.985	1.537.330	-	-	-	-	2.902.315
Депозити на други комитенти	63.798.256	3.755.739	16.383.996	6.138.777	4.135.215	181.775	94.393.758
Обврски по кредити	110.595	-	331.206	441.540	515.052	532.303	1.930.696
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	681.298	-	-	-	-	90.978	772.276
Вкупно финансиски обврски	65.955.134	5.293.069	16.715.202	6.580.317	4.650.267	805.056	99.999.045
Вонбилиансни ставки							
Вонбилиансна актива	41.418	65.693	171.732	-	-	-	278.843
Вонбилиансна пасива	16.488.773	333.038	2.825.439	727.302	663.101	56.760	21.094.413
Рочна неусогласеност	(54.627.344)	(373.420)	2.814.248	8.082.129	18.736.095	29.088.204	3.719.912

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)

							Во илјади денари
							Вкупно
	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА							
Парични сред. и парични еквиваленти	20.867.797	-	-	-	-	-	20.867.797
Средства за тргување	1.999	-	-	-	-	-	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	278.893	287.893
Кредити на и побар. од др. комитенти	2.233.434	4.139.131	16.371.396	13.966.055	18.934.424	25.054.713	80.699.153
Вложувања во хартии од вредност	582.243	146.937	1.811.160	4.182.259	3.803.165	1.771.903	12.297.667
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1526.536	-	-	-	-	-	1.526.536
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	25.212.009	4.286.068	18.182.556	18.148.314	22.737.589	27.114.509	115.681.045
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	192.795	-	1.232.540	-	-	-	1.425.335
Депозити на други комитенти	59.272.909	4.636.218	17.577.455	5.764.230	2.241.738	180.889	89.673.439
Обврски по кредити	18.547	-	137.993	316.853	592.329	620.576	1.686.298
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	835.597	-	-	-	-	90.978	926.575
Вкупно финансиски обврски	60.319.848	4.636.218	18.947.988	6.081.083	2.834.067	892.443	93.711.647
Вонбилиански ставки							
Вонбилиансна актива	12.349	55.824	137.368	-	-	-	205.541
Вонбилиансна- пасива	13.459.743	372.867	1.894.951	1.702.902	98.861	60.262	17.589.587
Рочна неусогласеност	(48.555.233)	(667.193)	(2.523.015)	10.364.329	19.804.661	26.161.804	4.585.354

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)****2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)****Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)**

Активата и пасивата на Банката е класифицирана според датумот на доспевање, со исклучок на кредитите и побарувања од други комитенти, каде што за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање (кредитни картички, пречекорувања, итн.), распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи. Иако првичната анализа покажува неусогласеност помеѓу активата и пасивата за период до една година, значителен дел од депозитите на Банката до една година се стабилни и се сметаат за депозитно јадро во износ од 78.225.164 илјади денари (2021: 76.625.260 илјади денари) и Банката не очекува да бидат повлечени согласно нивната договорна рочност, со што се овозможува рочната неусогласеност да се надмине.

Банката во континуитет ја одржува ликвидносната позиција на високо ниво со што го овозможува извршувањето на сите бизнис активности и регулаторни барања. Ликвидноста на Банката во најголем дел потекнува од сопствени средства на финансирање, депозити на клиенти, од кои 63% се трансакциски сметки и сметки по видување кои се карактеризираат со големи флукутации. Во променливи услови управувањето со ликвидноста бара постоење на адекватен сет на ликвидни инструменти групирани според рочноста и валутната структура. Ликвидносната позиција на Банката се состои од: готовина во филијалите и трезорот (4,7%), сметки во домашни и странски банки вклучително и задолжителната резерва во НБРСМ (58,1%) и хартии од вредност (37,2%).

Одржување на ликвидноста се базира на подготвување на неколку различни сценарија и проекции за паричниот тек и мечирање на ваквите движења со достасувањето на обврските. Планирањето и управувањето со ликвидноста се прави на дневна основа со мониторирање во вистинско време на позициите кои имаат најголемо влијание. Во услови на глобална неизвесност поради Руско-Украйнската криза, Банката успешно се справува со сите шокови со што ја докажува својата компетентност и капацитет да менаџира со неконтролирани настани.

Банката континуирано го проверува и подобрува системот за интерна контрола и целата инфраструктура која се состои од политики, процедури и механизми за одбрана поставени на три нивоа-првото оперативно ниво раководено од Секторот за управување со ликвидност, второто ниво на мониторирање се врши од Секторот за управување со ризици и третото ниво на одбрана за кое е задолжена Интерната Ревизија.

2.3 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик дека објективната вредност или идните готовински текови на некој финансиски инструмент ќе флукутираат поради промени во пазарните цени. Пазарните ризици произлегуваат од отворени девизни, каматни и позиции од сопственички хартии од вредност кои се изложени на пазарни движења и промени во волатилноста на пазарните стапки или цените (како што се каматните стапки, кредитни маргини, девизен курс и цени на капитал).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****Девизен ризик**

Банката е изложена на ефектите од флуктуации на важечките девизни курсеви кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовинските текови. Системот за идентификација, мерење, следење и контрола на валутниот ризик се однесува на сите евидентирани активности и трансакции на Банката, вклучувајќи билансни и вонбилансни ставки кои се регистрирани во странска валута или во денари кои имаат девизна клаузула и кои во согласност со регулативата за евидентирање во сметководството се вреднуваат преку нивно курсирање на редовна основа. Банката на дневна основа управува со валутниот ризик за целокупното портфолио врз основа на пресметки на агрегатната девизна позиција и индикатори за нејзината изложеност на девизниот ризик следејќи ги дефинираните лимити. Табелите подолу ја сумираат изложеноста на Банката кон ризикот од девизен курс на 31 декември 2022 и 2021 година.

Ризик од промена на каматните стапки

Банката е изложена на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовински текови. Со оглед на тоа што портфолиото за тргување на Банката е незначително и истото се однесува главно на државни хартии од вредност, изложеноста на каматниот ризик се оценува од аспект на портфолиото на банкарски активности. Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е тековниот или можниот ризик за добивката (нето приходи од камата) и/или капиталот што произлегува од негативните движења на каматните стапки што влијаат на позициите во портфолиот на банкарските активности. Преземањето на овој ризик е дел од банкарското работење и може да биде значителен извор на профитабилност и акционерска вредност. Сепак, прекумерен ризик од промена на каматните стапки може да претставува значајно загрозување за добивката и капиталната основа на Банката.

Банката има воспоставено рамка за вршење на стрес тестирање врз основа на која врши стрес тестирање најмалку еднаш годишно со цел анализирање на чувствителноста на Банката на сет од екстремни но веродостојни шокови, а таа опфаќа и анализа на чувствителноста на средствата и обврските при промена на девизниот курс и при промена на каматните стапки од аспект на портфолиото на банкарски активности. При тоа, сценаријата кои го земаат во предвид ризикот од промена на девизен курс го оценуваат влијанието на можната апрецијација и депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на другите валути и при сите останати фактори непроменети, ефектот се гледа преку остварена добивка/загуба од курсни разлики. Од друга страна, целта на стрес тест анализа за ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е да ја испита чувствителноста на билансите на Банката на промените на каматните стапки, преку испитување на влијанието на каматните шокови во претпоставените сценарија врз нето каматните приходи.

И во двете анализи на чувствителноста, промената во адекватноста на капиталот се оценува преку ефектот од сценаријата врз износот на сопствени средства (при што се претпоставува профитот дека е нула), а со тоа и на адекватноста на капиталот на Банката.

Во табелата е прикажана анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик со состојба на 31 декември 2022 година и 31 декември 2021 година.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****Оперативен ризик**

Оперативниот ризик се дефинира како ризик од загуба што произлегува од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси и системи, човечки фактор или надворешни настани. Банката има сеопфатна и високо квалитетна Рамка за управување со оперативен ризик (ORMF) која што ја опфаќа Политиката за управување со внатрешни настани, Политика за клучни индикатори за ризик и Политика за самооценување на ризик и контрола кои обезбедуваат алатки потребни за идентификување, мерење и оценка на квалитативните и квантитативните аспекти на оперативниот ризик.

Оваа рамка е насочена кон задржување на оперативните ризици во профилот на умерено / низок ризик во согласност со апетитот за ризик на НБГ групација и Банката и овозможува да се идентификуваат ризиците кои произлегуваат од процесите, нивно мерење и превземање на корективни акции со цел да се избегне потенцијалниот негативен ефект врз финансискиот резултат и капиталната позиција на Банката.

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик**A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските**

	Добивка/ загуба	Сопствени средства	Активи пондерира на според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
31 декември 2022				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес тестови (состојба на 31.12.2022)		16.785.495	100.838.524	16.65%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс				
МКД депрецира за 10% во однос на сите други валути	153.662	16.939.157	100.992.186	16.77%
МКД апрецира за 10% во однос на сите други валути	(153.662)	16.631.833	100.684.862	16.52%
МКД депрецира за 20% во однос на сите други валути	307.325	17.092.820	101.145.849	16.90%
МКД апрецира за 20% во однос на сите други валути	(307.325)	16.478.170	100.531.199	16.39%
Ризик од промена на каматните стапки				
зголемување на кс за 200 б.п.	(630.276)	16.155.219	100.838.524	16.02%
намалување на кс за 200 б.п.	(348.713)	16.436.782	100.838.524	16.30%
зголемување на кс за 400 б.п.	(1.260.552)	15.524.943	100.838.524	15.40%
намалување на кс за 400 б.п.	(697.426)	16.088.069	100.838.524	15.95%

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)

	Добивка/ загуба	Сопствени средства	Активи пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
31 декември 2021				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес тестови (состојба на 31.12.2021)		14.900.216	90.301.506	16.50%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс				
МКД депрецира за 10% во однос на сите други валути	(2.392)	14.897.824	90.355.604	16.49%
МКД апрецира за 10% во однос на сите други валути	2.392	14.902.608	90.345.768	16.50%
МКД депрецира за 20% во однос на сите други валути	(4.783)	14.895.433	90.360.522	16.48%
МКД апрецира за 20% во однос на сите други валути	4.783	14.904.999	90.340.850	16.50%
Ризик од промена на каматните стапки				
зголемување на кс за 200 б.п.	(609.967)	14.290.249	90.301.506	15.83%
намалување на кс за 200 б.п.	(152.090)	14.748.126	90.301.506	16.33%
зголемување на кс за 400 б.п.	(1.219.933)	13.680.283	90.301.506	15.15%
намалување на кс за 400 б.п.	(304.180)	14.596.036	90.301.506	16.16%

Банката има воспоставено рамка за вршење на стрес тестирање врз основа на која врши стрес тестирање најмалку еднаш годишно со цел анализирање на чувствителноста на Банката на сет од екстремни но веродостојни шокови, а таа опфаќа и анализа на чувствителноста на средствата и обврските при промена на девизниот курс и при промена на каматните стапки од аспект на портфолиото на банкарски активности. При тоа, сценаријата кои го земаат во предвид ризикот од промена на девизен курс го оценуваат влијанието на можната апрецијација и депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на другите валути и при сите останати фактори непроменети, ефектот се гледа преку остварена добивка/загуба од курсни разлики. Од друга страна, целта на стрес тест анализата за ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е да ја испита чувствителноста на билансите на Банката на промените на каматните стапки, преку испитување на влијанието на каматните шокови во претпоставените сценарија врз нето каматните приходи.

И во двете анализи на чувствителноста, промената во адекватноста на капиталот се оценува преку ефектот од сценаријата врз износот на сопствени средства (при што се претпоставува профитот дека е нула), а со тоа и на адекватноста на капиталот на Банката.

Во табелата е прикажана анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик со состојба на 31 декември 2022 година и 31 декември 2021 година.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

Б.Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување

	2022				2021				Во илјади денари
	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)	
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Банката не врши анализа на вредноста изложена на ризик според горенаведениот приказ во Табелата Б со оглед на тоа дека Банката не утврдува капитал потребен за покривање на пазарните ризици за портфолиото за тргување согласно „Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“, при што табелата од оваа белешка не се пополнува.

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргуваче)

A. Анализа на чувствителноста на промени на каматни стапки

	Валута	31.12.2022	31.12.2021
Нето пондерирана позиција за валута ЕУР (ФКС+ВКС+ПКС)	ЕУР	(89.818)	(5.608)
Нето пондерирана позиција за валута МКД (ФКС+ВКС+ПКС)	МКД	532.534	741.831
Нето пондерирана позиција за валута МКД со ЕУР клаузула МКД со ЕУР (ФКС+ВКС+ПКС)	клаузула	885.037	559.990
Нето пондерирана позиција за валута-останато (ФКС+ВКС+ПКС)	Останато	(16.138)	(15.898)
Вкупна пондерирана вредност – Промена на економската вредност на портфолиото на банкарски активности		1.311.615	1.280.315
Сопствени средства		16.785.495	14.900.216
Вкупна пондерирана вредност/Сопствени средства		7,81%	8,59%

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б.Анализа на усогласеноста на каматните стапки

во илјади денари 31 декември 2022	до 1 месец	од 1 до 3	од 3 до 12	од 1 до 2	од 2 до 5	над 5	Вкупно каматоносни средства/ обврски		
		месеци	месеци	години	години	години			
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА									
Парични средства и парични еквиваленти									
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	13.284.895	722.560	-	-	-	-	14.007.455		
Кредити на и побарувања од банки	288.451	-	-	-	-	-	288.451		
Кредити на и побарувања од други комитенти	46.578.379	2.164.830	9.854.163	14.877.480	5.557.349	5.723.029	84.755.230		
Вложувања во хартии од вредност	300.000	-	2.770.679	2.515.285	2.892.630	1.683.831	10.162.425		
Останата неспомената каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-		
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	60.451.725	2.887.390	12.624.842	17.392.765	8.449.979	7.406.860	109.213.561		
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ									
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање									
Депозити на банки	1.362.425	1.537.330	-	-	-	-	2.899.755		
Депозити на други комитенти	64.853.904	3.665.266	15.819.494	5.737.514	3.962.278	156.914	94.195.370		
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-		
Обврски по кредити	110.593	-	331.206	441.540	515.052	532.303	1.930.694		
Субординирани обврски и хибриден инструменти	-	-	-	-	-	-	-		
Останати неспоменати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-		
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	66.326.922	5.202.596	16.150.700	6.179.054	4.477.330	689.217	99.025.819		
Нето – билансна позиција									
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-		
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-		
Нето – вонбилансна позиција	(5.875.197)	(2.315.206)	(3.525.858)	11.213.711	3.972.649	6.717.463	10.187.742		
Вкупна нето - позиција									

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б.Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства/ Обврски
во илјади денари							
31 декември 2021							
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА							
Парични средства и парични еквиваленти	9.079.214	-	-	-	-	-	9.079.214
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	269.256	-	-	-	-	-	269.256
Кредити на и побарувања од други комитенти	39.325.029	1.272.287	11.977.726	15.063.694	6.121.319	2.976.988	76.737.043
Вложувања во хартии од вредност	449.977	146.967	1.811.293	4.182.261	3.803.164	1.686.691	12.080.353
Останата неспомената каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	49.123.476	1.419.254	13.789.019	19.245.955	9.924.483	4.663.679	98.165.866
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	192.788	-	1.232.540	-	-	-	1.425.328
Депозити на други комитенти	61.562.524	4.220.600	16.950.709	4.998.231	1.445.177	148.427	89.325.668
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	18.519	-	137.993	316.853	592.328	620.577	1.686.270
Субординирани обврски и хибриден инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспоменати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	61.773.831	4.220.600	18.321.242	5.315.084	2.037.505	769.004	92.437.266
Нето – билансна позиција							
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето – вонбилансна позиција	(12.650.355)	(2.801.346)	(4.532.223)	13.930.871	7.886.978	3.894.675	5.728.600

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик

	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
МОНЕТАРНИ СРЕДСТВА					Во илјади денари 31 декември 2022
Парични средства и парични еквиваленти	10.877.553	7.122.988	2.850.622	1.618.281	22.469.444
Средства за тргувanje	-	2.021	-	-	2.021
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	4.255	290.892	2.290	297.437
Кредити на и побарувања од други комитенти	60.247.795	25.632.747	13.543	-	85.894.085
Вложувања во хартии од вредност	1.270.046	9.116.837	-	-	10.386.883
Вложувања во придружени друштва	15.000	-	-	-	15.000
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Останати побарувања	2.244.873	1.914	151	122	2.247.060
Заложени средства	-	-	-	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
	74.655.267	41.880.762	3.155.208	1.620.693	121.311.930
Вкупно монетарни средства					
МОНЕТАРНИ ОБВРСКИ					
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чuvани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	3	2.481.328	405.202	15.783	2.902.316
Депозити на други комитенти	53.984.745	36.076.536	2.742.671	1.589.805	94.393.757
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	98.840	1.831.856	-	-	1.930.696
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Посебна резерва и резервирања	111.922	-	-	-	111.922
Обврски за данок на добивка (тековен)	892	-	-	-	892
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	626.048	146.228	-	-	772.276
	54.822.450	40.535.948	3.147.873	1.605.588	100.111.859
Вкупно монетарни обврски					
Нето- позиција		19.832.817	1.344.814	7.335	15.105
					21.200.071

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик

	Во илјади денари 31 декември 2021				
	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
МОНЕТАРНИ СРЕДСТВА					
Парични средства и парични еквиваленти	9.271.686	7.387.642	2.534.138	1.674.331	20.867.797
Средства за тргуваче	-	1.999	-	-	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	3.974	274.558	2.586	278.118
Кредити на и побарувања од други комитенти	58.932.863	18.975.471	128.754	-	78.037.088
Вложувања во хартии од вредност	2.154.915	10.142.752	-	-	12.297.667
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.517.521	8.597	292	126	1.526.536
Заложени средства	-	-	-	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	71.876.985	36.520.435	2.934.742	1.677.043	113.009.205
МОНЕТАРНИ ОБВРСКИ					
Обврски за тргуваче	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чuvани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	3	1.239.703	166.648	18.981	1.425.335
Депозити на други комитенти	51.677.384	33.585.865	2.760.830	1.649.360	89.673.439
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	1.686.298	-	-	1.686.298
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Посебна резерва и резервирања	107.431	-	-	-	107.431
Обврски за данок на добивка (тековен)	72.595	-	-	-	72.595
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	795.592	130.982	-	1	926.575
Вкупно монетарни обврски	52.653.005	36.642.848	2.927.478	1.668.342	93.891.673
Нето- позиција	19.223.980	(122.413)	7.264	8.701	19.117.532

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ****Управување со капиталот**

Целите на Банката при управување со капиталот, што е поширок концепт од акционерски капитал кој се прикажува во билансот на состојба, се:

- обезбедување капитална усогласеност на Банката со барањата на НБРСМ;
- одржување на способноста на Банката да продолжи да функционира како успешна компанија и да продолжи да обезбедува позитивни финансиски резултати за акционерите и поволности за другите инволвирани субјекти; и
- одржување соодветно ниво на капитал кое ќе овозможи успешно натамошно работење.

Адекватноста на капиталот и употребата на регулаторниот капитал редовно се следат од менаџментот на Банката, при што се применуваат техники базирани на инструкциите дадени од регулаторот, за супервизорски цели. Потребните информации се доставуваат до НБРСМ на квартална основа.

Согласно Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот која започна да се применува во март 2017 година се врши измена во делот на структурата на сопствените средства на банките.

Регулаторниот капитал на Банката (Сопствени средства) е поделен на две нивоа:

- Основен капитал (Tier 1): кој го сочинуваат два дела редовен основен капитал и додатен основен капитал. Редовниот основен капитал се состои од акционерски капитал, задржана добивка ограничена за распределба на акционерите, резерви создадени од задржаната добивка, додека и збирна сеопфатна добивка или загуба. Банката не располага со додатен основен капитал ; и
- Дополнителен капитал (Tier 2): кој се состои од кумулативни приоритетни акции.

Законски пропишаните минимални стапки од активата пондерирана според ризиците и тоа: 4,5% за редовниот основен капитал, 6% за основниот капитал и 8% за сопствените средства.

Дополнително согласно оценката на севкупниот профил на ризик на Банката НБРСМ утврдува капитален додаток од 4% и Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот од најмалку 12%.

Банката е должна да ги одржува и заштитните слоеви капитал пропишани со Законот за банки и тоа заштитен слој за зачувување на капиталот 2,5% и заштитен слој за системски значајна банка од 1,5%. Со состојба 31.12.2022 г. Банката ја исполнува пропишаната стапка на адекватност од 16%.

Банката врши пресметка на стапката на адекватност на капитал согласно Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот на Народната банка на Република Северна Македонија со која се пропишува начинот на пресметка на капиталот што им е потребен на банките за покривање на кредитниот ризик, оперативниот ризик, пазарните ризици и валутниот ризик. Пресметката на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик се заснова врз т.н. стандардизиран пристап согласно со Базел II. Банката е должна да ги распореди билансните и вонбилансните побарувања во соодветни категории на изложеност и да им додели соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето. Капиталот за покривање на оперативниот ризик се пресметува исто така според стандардизиран пристап. Пресметката на капитал за валутен ризик се врши на нето износот на агрегатната девизна позиција земајќи ја во предвид исправката на вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)**

Банката не е должна да утврдува и располага со капитал потребен за покривање на пазарните ризици.

Сопствени средства

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за сопствени средства (Образец СС) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2022 и 2021 година.

	Во илјади денари	2022	2021
Сопствени средства	16.785.495	14.900.216	
Основен капитал	16.694.517	14.809.238	
Редовен основен капитал (РОК)	16.694.517	14.809.238	
<i>Позиции во РОК</i>	<i>16.694.517</i>	<i>14.809.238</i>	
Капитални инструменти од РОК	3.511.242	3.511.242	
Премија од капиталните инструменти од РОК	831.373	831.373	
Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	12.204.747	10.353.791	
Задржана нераспоредена добивка	-	-	
(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-	
Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-	
Збирна сеопфатна добивка или загуба	147.155	112.832	
(-) <i>Одбитни ставки од РОК</i>	-	-	
(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-	
(-) Нематеријални средства	-	-	
(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната	-	-	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-	
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-	
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-	
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-	
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-	
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-	
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-	
(-) Износ на одбитни ставки од ДОК коишто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-	
(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-	
(-) Трошоци за данок	-	-	
(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-	

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

	Во илјади денари	2022	2021
<i>Регулаторни усогласувања на РОК</i>			
(-) Зголемување на РОК кошто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-	-
<i>Позиции како резултат на консолидација</i>			
Неконтролирано (малцинско) учество кошто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-	-
Останато	-	-	-
<i>Други позиции од РОК</i>			
Додатен основен капитал (ДОК)			
<i>Позиции во ДОК</i>			
Капитални инструменти од ДОК	-	-	-
Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-	-
(-) <i>Одбитни ставки од ДОК</i>			
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-	-
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-	-
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-	-
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-	-
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-	-
(-) Износ на одбитни ставки од ДК коишто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-	-
(-) Трошоци за данок	-	-	-
<i>Регулаторни усогласувања на ДОК</i>			
(-) Зголемување на ДОК кошто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-	-
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-	-
<i>Позиции како резултат на консолидација</i>			
Прифатлив додатен основен капитал коишто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-	-
Останато	-	-	-
<i>Други позиции од ДОК</i>			

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

	Во илјади денари	2022	2021
Дополнителен капитал (ДК)	90.978	90.978	
<i>Позиции во ДК</i>	<i>90.978</i>	<i>90.978</i>	
Капитални инструменти од ДК	90.978	90.978	
Субординирани кредити	-	-	
Премија од капиталните инструменти од ДК	-	-	
(-) <i>Одбитни ставки од ДК</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-	
Регулаторни усогласувања на ДК	-	-	
(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секурутитација	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-	
Позиции како резултат на консолидација	-	-	
Прифатлив дополнителен капитал коишто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-	
Останато	-	-	
Други позиции од ДК	-	-	

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2022****3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)****Стапка на адекватност на капиталот**

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за стапката на адекватност на капиталот (Образец АК) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година.

	Во илјади денари	
	2022	2021
Активи пондерирана според кредитниот ризик		
Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	7.317.399	6.610.845
Активи пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	91.467.486	82.635.563
Активи пондерирана според валутниот ризик		
Агрегатна девизна позиција	1.536.624	49.180
Нето-позиција во злато	-	-
Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	122.930	-
Активи пондерирана според валутниот ризик	1.536.624	-
Активи пондерирана според оперативниот ризик		
Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	-	-
Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	626.753	613.275
Активи пондерирана според оперативниот ризик	7.834.414	7.665.943
Активи пондерирана според други ризици		
Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици	-	-
Капитал потребен за покривање на позициски ризик	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
Капитал потребен за покривање на другите ризици	-	-
Активи пондерирана според други ризици	-	-
Активи пондерирана според ризици	100.838.524	90.301.506
Капитал потребен за покривање на ризиците	8.067.082	7.224.120
Сопствени средства	16.785.495	14.900.216
Стапка на адекватност на капиталот	16.65%	16,50%

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ

A. Оперативни сегменти

	Работа со население	Корпора- тивно банкар- ство	Инвести- циско банкар- ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	Вкупно
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.775.769	1.201.385	157.419	69.699	-	4.204.272
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	102.999	824.777	-	(29.137)	-	898.639
Нето-приходи од тргуваче	-	-	26	-	-	26
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	337.011	244.001	159.235	9.149	2.206	751.602
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	3.215.779	2.270.163	316.680	49.711	2.206	5.854.539
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(1.323.699)	106.489	-	(16.888)	-	(1.234.098)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(27.112)	-	-	-	(27.112)
Амортизација	(130.464)	-	-	-	-	(130.464)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(1.232.480)	(559)	-	(399.451)	(213.356)	(1.845.846)
Вкупно расходи по сегмент	(2.686.643)	78.818	-	(416.339)	(213.356)	(3.237.520)
Финансиски резултат по сегмент	529.136	2.348.980	316.680	(366.628)	(211.150)	2.617.018
Данок од добивка	-	-	-	-	-	(242.162)
Добивка/Загуба за годината	529.136	2.348.980	316.680	(366.628)	(211.150)	2.374.856
Вкупна актива по сегмент	53.833.411	57.205.332	10.402.337	1.341.538	-	122.782.618
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	-	-	-	-	-	122.782.618
Вкупно обврски по сегмент	(70.426.551)	(30.152.425)	(2.124)	-	-	(100.581.100)
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	-	-	-	-	-	(100.581.100)

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно	Во илјади денари 31 декември 2021
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.860.574	834.945	2.820	145.702	-	3.844.041	
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	798.105	501.084	(263.998)	(203.701)	-	831.490	
Нето-приходи од тргуваче	-	-	(696)	-	-	(696)	
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност							
Останати оперативни приходи	247.399	297.195	1.670	23.041	3.994	573.299	
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	3.906.078	1.633.224	(260.204)	(34.958)	3.994	5.248.134	
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	81.950	(815.816)	-	(38.551)	-	(772.417)	
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	65.774	-	-	-	65.774	
Амортизација	-	(123.372)	-	-	-	(123.372)	
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	
Останати расходи	(890.587)	(463.775)	(2)	(303.843)	(31.079)	(1.689.286)	
Вкупно расходи по сегмент	(808.637)	(1.337.189)	(2)	(342.394)	(31.079)	(2.519.301)	
Финансиски резултат по сегмент	3.097.441	296.035	(260.206)	(337.352)	(27.085)	2.728.833	
Данок од добивка	-	-	-	-	-	(262.877)	
Добивка/Загуба за годината	3.097.441	296.035	(260.206)	(337.352)	(27.085)	2.465.956	
Вкупна актива по сегмент	50.605.696	50.378.208	12.299.666	819.129	-	114.102.699	
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	
Вкупна актива						114.102.699	
Вкупно обврски по сегмент	(66.869.020)	(27.439.240)	(2.100)	-	-	(94.310.360)	
Неалоцирани обврски по сегмент						-	
Вкупно обврски						(94.310.360)	

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по комитенти

	Работа со населе- ние	Корпора- тивно банкар- ство	Инвести- циско банкар- ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Во илјади денари	
					Неало- цирано	Вкупно
Тековна 2022						
Клиент 1						
Приходи	-	51.893	-	-	-	51.893
(Расходи)	(1.732)	-	-	-	-	(1.732)
Клиент 2						
Приходи	4	43.686	-	-	-	43.690
(Расходи)	(1.125)	(157)	-	-	-	(1.282)
Клиент 3						
Приходи	1	31.527	-	-	-	31.528
(Расходи)	(1.040)	(169)	-	-	-	(1.209)
Клиент 4						
Приходи	16	28.905	-	-	-	28.921
(Расходи)	(974)	(206)	-	-	-	(1.180)
Клиент 5						
Приходи	1	29.086	-	-	-	29.087
(Расходи)	(831)	(826)	-	-	-	(1.657)
Вкупно по сегмент	(5.680)	183.739	-	-	-	178.059
Претходна 2021						
Клиент 1						
Приходи	5	83.247	-	-	-	83.252
(Расходи)	(4.792)	(227)	-	-	-	(5.019)
Клиент 2						
Приходи	-	52.746	-	-	-	52.746
(Расходи)	(2.667)	-	-	-	-	(2.667)
Клиент 3						
Приходи	89	30.430	-	-	-	30.519
(Расходи)	(2.751)	(124)	-	-	-	(2.875)
Клиент 4						
Приходи	26	31.628	-	-	-	31.654
(Расходи)	(2.589)	(2.210)	-	-	-	(4.799)
Клиент 5						
Приходи	-	1.051	-	-	-	1.051
(Расходи)	(1.664)	(16.532)	-	-	-	(18.196)
Вкупно по сегмент	(14.343)	180.009	-	-	-	165.666

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

В.Географски подрачја

Во илјади денари

Република Северна Македо- нија	Земји- членки на ЕУ	Европа - останато	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји- членки на ОЕЦД)	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји- членки на ОЕЦД)			Вкупно
				Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоци- рано		
Тековна 2022 година							
Вкупни приходи	5.411.683	441.244	6.842	836.211	-	-	6.695.980
Вкупна актива	<u>99.186.489</u>	<u>8.106.889</u>	<u>125.713</u>	<u>15.363.526</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>122.782.617</u>
Претходна 2021 година							
Вкупни приходи	5.859.276	203.540	1.050	128.320	-	-	6.192.186
Вкупна актива	<u>107.956.782</u>	<u>3.757.588</u>	<u>19.384</u>	<u>2.368.944</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>114.102.698</u>

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

A. Објективна вредност на финансиски средства и обврски

	31 декември 2022		Во илјади денари 31 декември 2021	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Парични сред. и парични еквиваленти	22.469.444	22.469.444	20.867.797	20.867.797
Средства за тргување	2.021	2.021	1.999	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	297.437	297.437	278.118	278.118
Кредити на и побарувања од други коминтенти	85.894.084	85.894.084	78.037.088	78.037.088
Вложувања во хартии од вредност	10.386.884	10.386.884	12.297.667	12.297.667
Вложувања во придружени друштва	15.000	15.000	-	-
Побарув. за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Останати побарувања	2.247.060	2.247.060	1.526.536	1.526.536
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
	121.311.930	121.311.930	113.009.205	113.009.205
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	2.902.315	2.902.315	1.425.335	1.425.335
Депозити на други коминтенти	94.393.757	94.393.757	89.673.439	89.673.439
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.930.696	1.930.696	1.686.298	1.686.298
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	892	892	72.595	72.595
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	772.276	772.276	926.572	926.572
	99.999.936	99.999.936	93.784.239	93.784.239

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно	Во илјади денари
Тековна 2022 година						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување	19	2.021	-	-	-	2.021
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	21	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	23.1	68.176	597.777	24.408	690.361	
Вкупно		70.197	597.777	24.408	692.382	
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	32	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-	
Претходна 2021 година						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување	19	1.999	-	-	-	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	21	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	23.1	60.804	2.058.619	24.408	2.143.831	
Вкупно		62.803	2.058.619	24.408	2.145.830	
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	32	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-	

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.2 Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	Тековна година 2022		Претходна година 2021		Во илјада денари
	Трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	Трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-
Финансиски обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.3 Усогласувања на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3
Во илјади денари

	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2021				24.408	24.408		
Добавки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добавки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купени финансиски средства во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски средства во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/од Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31декември 2021				24.408	24.408		
Вкупно добавки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2021 година	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022				24.408	24.408		
Добавки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добавки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купени финансиски средства во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски средства во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/од Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31декември 2022				24.408	24.408		
Вкупно добавки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 година	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)**Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)***a) Парични средства и парични еквиваленти*

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат нерестриктивни побарувања по депозити и пласирања во НБРСМ и достасуваат на краток рок. Благајничките записи се мерат по објективна вредност во ниво 2.

b) Средства за тргуваче

Објективната вредност утврдена врз основа на пазарната вредност е еднаква на нивната сметководствена вредност.

c) Депозити на и побарувања од банки

Најголемиот дел од времените депозити ги сочинуваат депозитите преку ноќ. Објективната вредност на депозитите преку ноќ како и на пласманите во банки по видување одговора на нивната сметководствена вредност. Помалиот дел од времените депозити се со фиксна каматна стапка, чија проценетата објективна вредност е утврдена врз база на дисконтиран паричен тек употребувајќи пазарни каматни стапки за слични пласмани.

d) Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите се прикажани на нето основа, односно намалени за износот на оштетувањето. Најголем дел од кредитите одобрени на комитенти се со променлива каматна стапка (повеќе од 95%), Преостанатиот дел со фиксна каматна стапка се т.н., “teaser loans” за кои Банката изврши нивно сведување по пазарна вредност употребувајќи дисконтиран паричен тек.

e) Вложување во хартии од вредност

Објективната вреднос на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтирани парични текови. Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба е утврдена врз основа на котирани пазарни цени или пак износите се утврдени врз основа на модели на парични текови. Како резултат на горенаведеното, нивната објективна вредност претставува нивната сметководствена вредност.

f) Останати побарувања

Останатите побарувања се приближни на нивната објективна вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

g) Депозити на банките

Објективната вредност на депозитите по видување и орочените депозити е нивната сметководствена вредност.

h) Депозити на други коминтенти

Објективната вредност на депозитите по видување како и на орочените депозити со варијабилна каматна стапка одговара на нивната сметководствена вредност. Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна каматна стапка е утврдена врз основа на дисконтиран готовински тек употребувајќи каматна стапка на слични депозити со слично доспевање.

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

3) Обврски по кредити

Најголем дел од оваа позиција претставува кредити кои се од специфични извори за кои не може да се утврди пазарна каматна стапка бидејќи не постојат такви слични кредити на пазарот.

s) Останати обврски

Останатите обврски се приближни на нивната објективна вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА

A. Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	26.554	24.760
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	64.041	3.075
Кредити на и побарувања од други коминтенти	4.035.950	3.816.811
Вложувања во хартии од вредност	158.260	160.140
Останати побарувања	2.864	2.427
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(58.291)	(76.759)
Наплатени претходно отпишани камати	<u>193.670</u>	<u>183.418</u>
Вкупно приходи од камата	4.423.048	4.113.872
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	810	-
Депозити на други коминтенти	194.768	250.530
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	7.252	322
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	<u>15.946</u>	<u>18.979</u>
Вкупно расходи за камата	<u>218.776</u>	<u>269.831</u>
Нето-приходи/(расходи) од камата	<u>4.204.272</u>	<u>3.844.041</u>

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2022</u>	Претходна година <u>2021</u>
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	951.412	817.527
Држава	158.184	160.145
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	572	482
Банки	64.153	3.201
Останати финансиски друштва (небанкарски)	28.137	26.751
Домаќинства	3.085.135	2.999.018
Нерезиденти	76	89
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(58.291)	(76.759)
Наплатени претходно отпишани камати	<u>193.670</u>	<u>183.418</u>
Вкупно приходи од камата	<u>4.423.048</u>	<u>4.113.872</u>
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	26.030	19.922
Држава	72	71
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	611	608
Банки	5.224	322
Останати финансиски друштва (небанкарски)	25.889	34.148
Домаќинства	136.167	203.368
Нерезиденти	24.783	11.392
Вкупно расходи за камата	<u>218.776</u>	<u>269.831</u>
Нето-приходи/(расходи) од камата	<u>4.204.272</u>	<u>3.844.041</u>

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

- A. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	78.905	83.368
Платен промет		
во земјата	274.413	278.760
во странство	232.644	219.379
Акредитиви и гаранции	48.694	46.403
Брокерско работење	3.238	3.297
Управување со средства	374	398
Комисиски и доверителски активности		-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато		
Картично работење	658.184	604.945
Работа со депозити	5.534	2.792
Издавање на сефови	10.381	9.878
Наплата на сметки за трети лица	2.631	2.637
Провизии за одржување трансакциски сметки	127.773	110.168
Провизии од продажба на полиси за осигурување	62.007	54.587
Останато	16.526	22.628
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.521.304	1.439.240
Расходи од провизии и надомести		
Кредитирање	-	-
Платен промет		
во земјата	78.626	101.770
во странство	34.870	31.633
Акредитиви и гаранции	-	-
Брокерско работење	517	487
Управување со средства	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Картично работење	495.926	464.094
Други останати расходи за провизии и надомести	12.727	9.766
Вкупно расходи од провизии и надомести	622.666	607.750
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	898.638	831.490

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	615.963	584.548
Држава	4.451	4.410
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	94	112
Банки	32.182	28.947
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	846.602	798.105
Нерезиденти	22.012	23.118
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.521.304	1.439.240
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	38.000	58.272
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	285.521	292.945
Останати финансиски друштва (небанкарски)	26.672	25.192
Нерезиденти	272.473	231.341
Вкупно расходи за провизии и надомести	622.666	607.750
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	898.638	831.490

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

8. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	26	(696)
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	26	(696)

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

9. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЕВИДЕНТИРАНИ
ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2022	2021
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	=====	=====
	=====	=====

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

10. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2022	2021
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	179.881	136.120
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа:	-	-
- курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-
- курсни разлики на посебната резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	-	-
- останати курсни разлики, на нето-основа	<u>(22.349)</u>	<u>(26.042)</u>
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	<u>157.532</u>	<u>110.078</u>

11. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2022	2021
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	28	803
Дивиденда од сопственичките инструм. распол. за продажба	1.675	831
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема (Белешка 29)	27.444	27
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	13.477	63.040
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отгуѓување	-	-
Приходи од кирии (Белешка 45)	1.391	1.391
Приходи од добиени судски спорови	9.166	7.504
Наплатени претходно отпишани побарувања	520.384	363.708
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	6.921	-
пензии и други користи на вработените	-	-
реструктуирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато:		
порано повлекување на депозити на нерезиденти	5.582	17.564
приходи од посредување при осигурување на хипотеки и залози на недвижности при одобрување кредити на физички лица	50	64
други приходи	<u>7.952</u>	<u>8.289</u>
Вкупно останати приходи од дејноста	<u>594.070</u>	<u>463.221</u>

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

12. ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА И ПОСЕБНА РЕЗЕРВА ЗА ВОНБИЛАНСНА ИЗЛОЖЕНОСТ, НА НЕТО-ОСНОВА

Во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други компоненти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилиансна изложеност	Вкупно
31 декември 2022 тековен период										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва	841	1.819.560	-	8	481	13.579	7.486	1.841.955	31.053	1.873.008
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	(545)	(601.965)	-	(1)	(189)	(2.883)	(10.562)	(616.145)	(22.765)	(638.910)
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, и посебна резерва за вонбилиансата изложеност, на нето-основа	296	1.217.595	-	7	292	10.696	(3.076)	1.225.810	8.288	1.234.098
31 декември 2021 претходен период										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва	484	1.485.295	-	-	2.192	14.999	6.964	1.509.934	51.367	1.561.301
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	(202)	(739.757)	-	-	(3.145)	(829)	(490)	(744.423)	(44.461)	(788.884)
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, и посебна резерва за вонбилиансата изложеност, на нето-основа	282	745.538	-	-	(953)	14.170	6.474	765.511	6.906	772.417

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

13. ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

						Во илјади денари			
						Преземени средства врз основа на ненапла- тени побарува- ња	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинан- сиски средства	Вкупно
31 декември 2022 тековен период	Недвижно- сти и опрема	Нематери- јални средства							
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	43.305	-	-	43.305			
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	(16.193)	-	-	(16.193)			
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	27.112	-	-	27.112			
 31 декември 2021 претходен период									
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	8.688	-	-	8.688			
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	(74.462)	-	-	(74.462)			
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	(65.774)	-	-	(65.774)			

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

31 декември 2022

14. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
Краткорочни користи за вработените		
Плати	538.801	509.255
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	209.490	198.302
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	16.635	16.913
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	-	-
Останати користи на вработените	24.874	17.561
	789.800	742.031
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгочарни користи	-	-
Други користи при престанок на вработувањето	-	-
	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	169.118	148.459
	169.118	148.459
Вкупно трошоци за вработените	958.918	890.490

Резервирањата за пензиски и други користи за вработените, на нето основа во износ од 4.020 илјади денари (2021: 2.147 илјади денари) се прикажани во Белешка 38.

	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
Просечен број на вработени за периодот	951	984
Број на постојано вработени на крај на годината	942	983
Број на привремено вработени на крај на годината	37	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

31 декември 2022

15. АМОРТИЗАЦИЈА

	Тековна година 2022	Во илјади денари Претходна година 2021
Амортизација на нематеријални средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	45.266	42.606
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	-	-
Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	-	-
	45.266	42.606
Амортизација на материјални средства		
Градежни објекти	32.140	31.399
Транспортни средства	14	14
Мебел и канцелариска опрема	41.822	36.067
Останата опрема	2.332	2.192
Други ставки на недвижностите и опремата	561	562
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	8.329	10.532
	85.198	80.766
Вкупно амортизација	130.464	123.372

16. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	Тековна година 2022	Во илјади денари Претходна година 2021
Загуба од продажбата на сред, расположливи за продажба	-	3
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	166.674	164.048
Премии за осигурување на имотот и на вработените	8.553	10.569
Материјали и услуги	494.885	420.585
Административни и трошоци за маркетинг	122.527	111.601
Останати даноци и придонеси	4.785	5.710
Трошоци за кири	55.521	54.476
Трошоци за судски спорови	1.352	1.973
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	353
Други резервирања на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато:		
трошоци за службени патувања	4.638	2.132
останати трошоци	27.992	27.346
Вкупно останати расходи од дејноста	886.927	798.796

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

17. ДАНОК НА ДОБИВКА

A.Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2022</u>	Претходна година <u>2021</u>
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	242.162	262.877
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	<u>242.162</u>	<u>262.877</u>
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	<u>242.162</u>	<u>262.877</u>

Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка 242.162 262.877

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2022</u>	Претходна година <u>2021</u>
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	242.162	262.877
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	<u>242.162</u>	<u>262.877</u>
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>242.162</u>	<u>262.877</u>

Согласно Законот за данокот на добивка што се применува за фискалните 2022 и 2021 година, основица за оданочување претставува остварената бруто добивка (разлика помеѓу вкупните приходи и расходи) зголемена за одредени трошоци кои не се даночно признати, или намалена за одредени приходи, инвестиции и слично, кои не се предмет на оданочување.

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

A. Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок (продолжение)

Согласно претходно важечкиот Закон за данок на добивка, акумулираната нераспределена добивка за периодот од 2009 до 2013 година ќе биде предмет на оданочување во моментот на нејзина распределба.

Б. Усогласувањето помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во илјади		Во илјади	
	Во %	денари	Во %	денари
	Тековна година 2022		Претходна година 2021	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	100,00	2.617.019	100,00	2.728.833
Данок на добивка согласно со применливата даночна стапка	10	261.702	10	272.883
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0,41	10.655	0,45	12.186
Даночни ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	(1,15)	(30.195)	(0,81)	(22.192)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		242.162		262.877
Просечна ефективна даночна стапка	9,26		9,63	

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

- B. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех**

	Тековна година 2022			Претходна година 2021			Во илјади денари
	Пред оданочу- вање	Расход/пов- рат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	Пред оданочу- вање	Расход/пов- рат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	
Ревалоризациска резерва за средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето вложувања во странско работење	-	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружните друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2022	2021
Парични средства во благајна	1.544.900	1.830.600
Сметки и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	8.307.293	6.171.463
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	1.709.163	4.581.124
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	18	-
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	1.835.846	1.838.306
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	3.831.587	2.628.915
Останати краткорочни високоликвидни средства	1.812	326
Побарувања врз основа на камати	1.762	186
(Исправка на вредноста)	<u>(341)</u>	<u>(49)</u>
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	17.232.040	17.050.871
Задолжителни депозити во странска валута	4.836.078	3.515.576
Ограничени депозити	401.326	301.350
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	22.469.444	20.867.797

	во илјади денари							
	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	49	49	-	-	-	1.002
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослобод. на исправката на вредноста)	-	-	481	481	-	-	-	2.192
	-	-	(189)	(189)	-	-	-	(3.145)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	341	341	-	-	49	49

Нивото на задолжителните депозити во странска валута кои со состојба на 31 декември 2022 година се во износ од 4.836.078 илјади денари (2021: 3.515.576 илјади денари) го претставуваат пропишаниот износ на депозити кои се издвоени во согласност со Одлуката за задолжителни резерви кај НБРСМ. Задолжителните резерви во странска валута се пресметуваат врз основа на просечниот износ на депозитите во странска валута во текот на еден календарски месец. На задолжителната резерва во странска валута за 2022 и 2021 година не се пресметува камата.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (продолжение)

Позицијата сметки и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута со состојба на 31 декември 2022 година во износ од 8.307.294 илјади денари (2021: 6.171.463 илјади денари) претставуваат задолжителна резерва во денари. На задолжителната резерва во денари за 2022 и 2021 година не се пресметува камата.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар со состојба на 31 декември во износ од 1.835.846 илјади денари (2021: 1.838.306 илјади денари) се набавени од НБРСМ и имаат период на доспевање од 28 до 35 дена. Каматната стапка за овие записи во текот на 2022 година НБРСМ ја зголеми 8 пати и истата порасна од 1,25% на 4,75% (2021: 1,50 – 1,25%) годишно.

За управување со ликвидносниот ризик од непорамнување, учесниците/корисници на услугата КИБС-Клиринг формираат Резервен гарантен фонд (РГФ) со кој се обезбедуваат средства за успешно порамнување. Износот кој Банката го има уплатено во фондот е прикажан како дел од ставката ограничени депозити и во 2022 година изнесува 370.000 илјади денари (2021: 270.000 илјади денари).

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ

A.Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
<i>Хартии од вредност за тргување</i>		
Должнички хартии од вредност за тргување		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	2.021	1.999
Останати сопственички инструменти	-	-
	2.021	1.999
Котирани	2.021	1.999
Некотирани	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ	-	-
	-	-
<i>Кредити и побарувања</i>		
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	<u>2.021</u>	<u>1.999</u>

Сопственичките инструменти за тргување се состојат од 1.028 акции во АЛТА банка а.д. , Београд во износ од 2.021 илјади денари.

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б.Прекласифицирани средства за тргување

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

Прекласи- фициран износ (на датумот на прекласи- фикација)	Тековна година 2022		Претходна година 2021		Во илјади денари
	Сметковод- ствена вредност на 31.12.2022	Објективна вредност на 31.12.2022	Сметковод- ствена вредност на 31.12.2021	Објективна вредност на 31.12.2021	
Средства за тргување прекласифицирани во 2022 (тековен период) во:					
- финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2021 (претходен период) во:					
- финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Банката тргува со средствата за тргување со цел генерирање на добивка од краткорочните флуктуации на берзанската цена на овие средства. Банката нема значајно влијание врз банките во кои има сопственички инструменти за тргување со оглед на незначајниот процент на сопственост во основниот капитал на овие банки.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б.Прекласифицирани средства за тргување (продолжение)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

Во илјади денари

	Прекласифицирани во текот на 2022 (тековен период)		Прекласифицирани во текот на 2021 (претходен период)		
	Биланс на успех 2022 (тековен период)	Останати добивки/(загуби) 2022 (тековен период)	Биланс на успех 2022 (тековен период)	Останати добивки/(загуби) 2022 (тековен период)	Биланс на успех 2021 (претходен период)
					Останати добивки/(загуби) 2021 (претходен период)
Период пред прекласификација					
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположиви за продажба					
- нето приходи од тргување	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- нето приходи од тргување	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
- нето приходи од тргување	-	-	-	-	-
Период по прекласификација					
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположиви за продажба					
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност на нето основа	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б.Прекласифицирани средства за тргување (продолжение)

- Б.3 Добивки или загуби кои би биле признати во Билансот на успех доколку средствата не биле прекласифицирани**
Во илјади денари

Прекласифицирани во текот на 2021 (претходен период) текот на 2022 (тековен период)	Прекласифицирани во текот на 2021 (претходен период)	
	Биланс на успех 2022 (тековен период)	Биланс на успех 2022 (тековен период)

Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположиви за продажба

- нето приходи од тргување

Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- нето приходи од тргување

Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти

- нето приходи од тргување

20. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2022</u>	Претходна година <u>2021</u>
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
 <i>Котирани</i>		
Некотирани	-	-
 <i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
 <i>Котирани</i>		
Некотирани	-	-
 Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

21. ДЕРИВАТНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ ЧУВАНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

				Во илјади денари	
		Тековна година 2022		Претходна година 2021	
		дерииватни средства	(дерииватни обврски)	дерииватни средства	(дерииватни обврски)
A.	Дериивати за заштита од ризик/Дериивати чувани за управување со ризик				
A.1	<i>според видот на променливата</i>				
	Дериивати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно дериивати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно дериивати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B.	Вградени дериивати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени дериивати	-	-	-	-
	Вкупно дериивати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

22.КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА

22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ

	Тековна година 2022		Претходна година 2021	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Кредити на банки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	19.057	-	18.637	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	288.451	-	269.256
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредност	19.057	288.451	18.637	269.256
(Исправка на вредноста)	(10.071)	-	(9.775)	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредност	8.986	288.451	8.862	269.256

	во илјади денари							
	Тековна година 2022				Претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	9.775	9.775	-	-	-	9.494
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослобод.на исправката на вредноста)	-	-	841	841	-	-	484	484
	-	-	(545)	(545)	-	-	(203)	(203)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	10.071	10.071	-	-	9.775	9.775

Дел од кредитите на странски банки во износ од 18.884 илјади денари (2021: 19.005 илјади денари) се ограничени и претставуваат средства во банки во Република Србија, за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година. Банката има сметки во овие Банки со изложеност во износ од 18.884 илјади денари (Белешка 34.1).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

22. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ (продолжение)

Во орочените депозити во странски банки се вклучени ограничени сметки во износ од 288.451 илјади денари (2021: 269.256 илјади денари), кои претставуваат депозити во United Overseas Bank Limited Singapore и HSBC Bank PLC, Лондон, Велика Британија, како обезбедување за трансакции со VISA и Master кредитни картички. Овие средства не се на располагање во секојдневното работење на Банката.

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ

A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	Во илјади денари			
	Тековна година 2022		Претходна година 2021	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	14.295.395	18.799.475	11.087.726	17.096.972
побарувања врз основа на камати	66.542	-	50.337	-
Држава				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им				
служат на домаќинствата				
побарувања по главница	-	15.167	21	21.616
побарувања врз основа на камати	6	-	19	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	76.750	-	43.641
побарувања врз основа на камати	72	-	101	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	97.299	15.972.682	139.831	13.326.699
потрошувачки кредити	1.382.958	32.180.128	1.171.744	31.032.962
автомобилски кредити	37	16.498	1.113	19.648
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	185.976	4.143.943	211.909	4.412.751
други кредити	116.181	1.346.223	108.696	1.390.567
побарувања врз основа на камати	406.418	-	581.560	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	943	4.455	51	1.181
побарувања врз основа на камати	2	-	8	-
Тековна достасаност	<u>12.365.229</u>	<u>(12.365.229)</u>	<u>11.505.794</u>	<u>(11.505.794)</u>
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредност	28.917.058	60.190.092	24.858.910	55.840.243
(Исправка на вредноста)	<u>(403.593)</u>	<u>(2.809.473)</u>	<u>(334.753)</u>	<u>(2.327.312)</u>
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредност	28.513.465	57.380.619	24.524.157	53.512.931

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ (продолжение)

A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)

	во илјади денари							
	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	168.912	475.827	2.017.326	2.662.065	144.044	386.289	2.248.408	2.778.741
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	74.299	513.863	1.231.398	1.819.560	52.235	510.927	922.133	1.485.295
(ослобод.на исправката на вредноста)	(150.342)	(134.299)	(317..324)	(601.965)	(200.363)	(120.955)	(418.439)	(739.757)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	94.370	(83.557)	(10.813)	-	180.103	(162.303)	(17.800)	-
- исправка на вредноста за Група 2	(20.592)	74.725	(54.133)	-	(6.066)	21.833	(15.766)	-
- исправка на вредноста за Група 3 (Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	(1.351)	(168.987)	170.338	-	(1.041)	(159.964)	161.004	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)
Состојба на 31 декември	165.296	677.572	2.370.197	3.213.065	168.912	475.827	2.017.326	2.662.065

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
22.КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ (продолжение)

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти на обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	1.646.554	1.263.425
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	294.582	462.249
банкарски гаранции	269.660	247.325
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	2.018.597	761.143
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	23.433.825	20.095.639
имот за вршење дејност	17.557.087	14.810.720
Залог на подвижен имот	2.280.836	2.201.357
Останати видови обезбедување	1.678.575	1.494.544
Необезбедени	<u>36.714.369</u>	<u>36.700.686</u>
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	<u>85.894.085</u>	<u>78.037.088</u>

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	Тековна година	Претходна година
	2022	2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	597.777	2.058.619
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	<u>597.777</u>	<u>2.058.619</u>
<i>Котирани</i>		
Некотирани	597.777	2.058.619
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	<u>92.584</u>	<u>85.212</u>
	<u>92.584</u>	<u>85.212</u>
Котирани	68.176	60.804
Некотирани	<u>24.408</u>	<u>24.408</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	<u>690.361</u>	<u>2.143.831</u>

	во илјади денари							
	Тековна година 2022				Претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>Движење на исправката на вредноста</i>								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста (ослободила исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

На 31.12.2022 состојбата на вложувања во должностни ХВ расположливи за продажба изнесува 597.777 илјади денари (2021: 2.058.619 илјади денари) и се однесува на вложувања во државни записи издадени од Р.С. Македонија кои достасуваат во јануари и февруари 2023 година со каматна стапка од 0,4%. Истите се евидентираат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Останати сопственички инструменти се состојат од вложувања во домашни финансиски институции (ЦДХВ АД Скопје, Македонска берза АД, Скопје, КИБС АД Скопје, КАСИС АД Скопје) во износ од 90.512 илјади денари (2021: 83.286 илјади денари), странски финансиски институции во износ од 31 илјади денари (2021: 31 илјади денари) и домашни нефинансиски субјекти во износ од 2.041 илјади денари (2021: 1.895 илјади денари).

Б. Прекласифирани финансиски средства расположливи за продажба

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства расположливи за продажба

Прекласи- фициран износ (на датумот на прекласи- фикација)	Тековна година 2022			Претходна година 2021		Објективна вредност на 31.12.2021
	Сметко- водствена вредност на 31.12.2022	Објекти- вна вредност	Сметко- водствена вредност на 31.12.2022	Сметко- водствена вредност на 31.12.2021	Сметко- водствена вредност на 31.12.2021	

Средства расположливи за продажба прекласифицирани до 31.12.2022 (тековна година) во:

- кредити и побарувања од банки
- кредити и побарувања од други комитенти

	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

Средства расположливи за продажба прекласифицирани до 31.12.2021 (претходна година) во:

- кредити и побарувања од банки
- кредити и побарувања од други комитенти

	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
23.ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположиви за продажба (продолжение)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства расположиви за продажба

				Во илјади денари
	Биланс на успех 2022	Останати добивки/(зауби) 2022	Биланс на успех 2021	Останати добивки/(зауби) 2021

Период пред прекласификација

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Период по прекласификација

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- износ раскнижен од ревалоризациски резерви

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- износ раскнижен од Ревалоризациски резерви

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположиви за продажба (продолжение)

Б.3 Добивки или загуби кои би биле признаени доколку средствата не биле прекласифицирани

Во илјади денари

Биланс на успех 2022 (тековен период)	Останати добивки/(за 2022 губи)	Биланс на успех 2021 (претходен период)	Останати добивки/(за 2021 губи)
---------------------------------------	---------------------------------	---	---------------------------------

Средства расположиви за продажба
прекласифицирани во кредити и побарувања
од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Средства расположиви за продажба
прекласифицирани во кредити и побарувања
од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.2 ВЛОЖУВАЊЕ ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	9.694.955	10.153.836
Корпоративни обврзници	1.575	-
Останати должнички инструменти	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>9.696.530</u>	<u>10.153.836</u>
Котирани	-	-
Некотирани	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	9.696.530	10.153.836
(Исправка на вредноста)	<u>(7)</u>	<u>-</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	9.696.523	10.153.836

	во илјади денари							
	Тековна година 2022				Претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	8	-	-	8	-	-	-	-
(ослобод.на исправката на вредноста)	(1)	-	-	(1)	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	7	-	-	7	-	-	-	-

На 31.12.2022 состојбата на вложувањата во должнички ХВ чувани до достасување изнесува 9.694.955 илјади денари (2021: 10.153.836 илјади денари) и се однесува на вложувања во државни обврзници издадени од Р.С. Македонија и еврообврзници исто така издадени од Р.С.Македонија. Државните обврзници достасуваат во 2023, 2024 и 2028 година и имаат купонска каматна стапка од 0,35% до 1,625%. Еврообврзниците достасуваат во 2023, 2025, 2026 и 2028 година со купонска каматна стапка од 1,625% до 5,625%. Истите се евидентираат по амортизирана набавна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

24. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

А. Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружните друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		Тековна година 2022	Претходна година 2021	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Стопанска Лизинг Дооел Скопје	РМС	100	-	100	-

Б. Финансиски информации за придружените друштва - 100%

Назив на придружените друштва	Вкупна активи	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Во илјади денари	
				Приходи	Добивка/ (загуба) за фин. год.
Стопанска Лизинг Дооел Скопје	101.506	89.685	11.821	87.965	(3.179)
На ден 31.12.2022	-	-	-	-	-
На ден 31.12.2021	-	-	-	-	-

Во текот на 2022 година Банката го основа друштвото Стопанска Лизинг Дооел, кое е друштво со ограничена одговорност и со седиште во Република Северна Македонија. СТ Лизинг е овластена за вршење на сите лизинг активности. Позначајни активности на друштвото се издавање под оперативен и финансиски наем на: автомобили за фирмии и приватни лица, комерцијални возила, камиони и автобуси, опрема за индустрија, земјоделска опрема, медицинска опрема, градежна опрема и недвижен имот. На 31 декември 2022 година вкупниот број на вработени во Друштвото изнесува 5 вработени (2021: 0 вработени). Вложувањето на Банката во лизинг друштвото изнесува 15.000 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
Побарувања од купувачите	11.587	69.183
Однапред платени трошоци	123.233	5.456
Пресметани одложени приходи	152.811	-
Побарувања за провизии и надоместоци	27.734	22.537
Побарувања од вработени	3.670	3.703
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	678.392	3.094
Останато:		
Залихи на материјали	13.993	13.007
Нумизматички збирки	9.907	9.907
Побарувања по исплати по странски Виза картички	100.882	166.806
Однапред исплатени пензии	1.453.596	1.305.178
Останато	<u>32.381</u>	<u>3.089</u>
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	2.608.186	1.602.680
(Исправка на вредноста)	<u>(25.131)</u>	<u>(40.262)</u>
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	2.583.055	1.562.418

Во рамки на останати средства во ставката останато, износот од 1.453.596 илјади МКД се однесува на средства за пензии за декември 2022 година исплатени од средствата на Банката (2021:1.305.178 илјади МКД), надоместени од Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на 5 јануари 2023 година. Авансите за недвижнини и опрема се плаќања направени како дел од купопродажната цена за изградба на новата административна зграда на Банката.

	во илјади денари							
	Тековна година 2022				Претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	9	107	40.146	40.262	5	199	28.982	29.186
Исправка на вредноста за годината дополнителна исправка на вредноста (ослобод.на исправката на вредноста)	24 (82)	92 (18)	20.949 (13.345)	21.065 (13.445)	-	97 (158)	21.866 (1.160)	21.963 (1.319)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	81	(81)	-	-	5	(5)	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3 (Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	398	(398)	-	-	(26)	26	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	(22.751)	(22.751)	-	-	(9.568)	(9.568)
Состојба на 31 декември	(49)	498	24.601	25.131	9	107	40.146	40.262

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

26. ЗАЛОЖЕНИ СРЕДСТВА

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2022</u>	Претходна година <u>2021</u>
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

27.ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2021	16.661	455.473	24.970	79.224	2.159	578.487
преземени во текот на год.	1.377	8.091	9.774	6.413	-	25.655
(продадени во текот на год.)	-	(124.767)	(1.234)	(13.828)	-	(139.824)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	18.038	338.797	33.510	71.814	2.159	464.318
Состојба на 1 јануари 2022	18.038	338.797	33.510	71.814	2.159	464.318
преземени во текот на год.	-	21.965	-	2.711	-	24.676
(продадени во текот на год.)	(1.365)	(11.008)	(8.166)	(2.711)	-	(23.250)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	16.673	349.754	25.344	71.814	2.159	465.744
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2021	16.661	282.266	24.970	66.993	1.749	392.639
загуба поради оштетување во текот на годината	493	5.690	2.799	4.437	77	13.496
(продадени во текот на год.)	-	(60.075)	-	(8.790)	-	(68.865)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	17.154	227.881	27.769	62.640	1.826	337.270
Состојба на 1 јануари 2022	17.154	227.881	27.769	62.640	1.826	337.270
загуба поради оштетување во текот на годината	2	44.300	-	2.810	310	47.422
(продадени во текот на год.)	(491)	(6.512)	(2.642)	(2.711)	-	(12.356)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	16.665	265.669	25.127	62.739	2.136	372.336
Сегашна сметководствена вредност						
На 1 јануари 2021	-	173.207	-	12.231	410	185.848
На 31 декември 2021	884	110.916	5.741	9.174	333	127.048
На 31 декември 2022	8	84.085	217	9.075	23	93.408

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се состојат од средства кои не се користат во редовното работење на Банката. Во текот на 2022 година, Банката евидентирала загуби поради оштетување на преземените средства во вкупен износ од 24.493 илјади денари (2021: 13.496 илјади денари).

Во овој период, Банката продаде 20 средства (2021: 26 средства) со вкупна вредност од 11.908 илјади денари (2021: 70.711 илјади денари), а презеде 6 објекти (2021: 7 објекти) со вкупна вредност од 14.055 илјади денари (2021: 10.327 илјади денари). Преземени се активности за подготовкa на средствата преземени во текот на 2022 година за продажба, бидејќи генералната политика на Банката е овие објекти да се продадат во период од 3 години. Објективната вредност на преземените средства со 31.12.2022 изнесува 283.922 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надвор. добавув.	Други интерни развиени нематер. средства	Други нематеријални средства	Нематер. средства во подготвка	Вложувања во немат. средства земени во закуп	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2021	-	537.376	-	-	8.756	-	546.132
зголемувања преку нови набавки	-	35.127	-	-	-	-	35.127
зголемувања преку интересен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	(8.756)	-	(8.756)
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	-	572.503	-	-	-	-	572.503
Состојба на 1 јануари 2022	-	572.503	-	-	-	-	572.503
зголемувања преку нови набавки	-	70.701	-	-	-	-	70.701
зголемувања преку интересен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	643.204	-	-	-	-	643.204
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2021	-	418.462	-	-	-	-	418.462
амортизација за годината	-	42.606	-	-	-	-	42.606
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	-	461.068	-	-	-	-	461.068
Состојба на 1 јануари 2022	-	461.068	-	-	-	-	461.068
амортизација за годината	-	45.266	-	-	-	-	45.266
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	506.334	-	-	-	-	506.334
Сегашна сметководствена вредност							
На 1 јануари 2021	-	118.914	-	-	8.756	-	127.670
На 31 декември 2021	-	111.435	-	-	-	-	111.435
На 31 декември 2022	-	136.870	-	-	-	-	136.870

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

- Б.** Сметководствена вредност на нематеријалните средства за каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

	Купен софтвер	Други интерно развиени нематер. јални средства	Други нематер- јални средства	Нематер. Средства во подготовка	Во илјади денари
Интерно развиен софтвер	од надвор. добавув.				Вложувањ. Во немат. Средства земени во закуп
Сегашна сметководствена вредност на					
31 декември 2021 година	-	-	-	-	-
31 декември 2022 година	-	-	-	-	-
					Вкупно

**Сегашна
сметководствена
вредност на**

31 декември 2021
година31 декември 2022
година

На 31 декември 2022 и 2021 година, Банката нема нематеријални средства за кои што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготвотка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
На 1 јануари 2021	-	1.279.385	3.557	937.542	61.459	22.460	14.422	174.010	2.492.835
зголемувања		36.678		25.576	1.877		26.053	1.439	91.623
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	(27)	-	-	-	(3.005)	(3.032)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	(75)	-	-	-	-	(20.546)	-	(20.621)
На 31 декември 2021	-	1.315.988	3.557	963.091	63.336	22.460	19.929	172.444	2.560.805
На 1 јануари 2022	-	1.315.988	3.557	963.091	63.336	22.460	19.929	172.444	2.560.805
зголемувања		19.052		48.957	2.868		164.106	4.762	239.745
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	(10.487)		(21.472)	-	-	-	(4.473)	(36.432)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	(71.525)	5.542	(65.983)
На 31 декември 2022	-	1.324.553	3.557	990.576	66.204	22.460	112.510	178.275	2.698.135
Амортизација и оштетување									
На 1 јануари 2021	-	617.166	3.519	837.515	41.967	12.861	-	150.893	1.663.921
амортизација за годината	-	31.399	14	36.067	2.192	562		10.532	80.766
загуба поради оштета, во текот на год, (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(27)	-	-	-	(2.975)	(3.002)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	(5)	-	-	-	-	-	-	(5)
На 31 декември 2021	-	648.560	3.533	873.555	44.159	13.423	-	158.450	1.741.680
На 1 јануари 2022	-	648.560	3.533	873.555	44.159	13.423	-	158.450	1.741.680
амортизација за годината	-	32.140	14	41.822	2.332	561		8.329	85.198
загуба поради оштета, во текот на год, (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(7.656)	-	(21.441)	-	-	-	(4.060)	(33.157)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2022	-	673.044	3.547	893.936	46.491	13.984	-	162.719	1.793.721
Сегашна сметководствена вредност									
На 1 јануари 2021	-	662.219	38	100.027	19.492	9.599	14.422	23.117	828.914
На 31 декември 2021	-	667.428	24	89.536	19.177	9.037	19.929	13.994	819.125
На 31 декември 2022	-	651.509	10	96.640	19.713	8.476	112.510	15.556	904.414

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

- Б.** Сметководствена вредност на материјалните средства за кои што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовкa	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
----------	------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------	--------------------------------------	------------------------------------	--	--------

Сегашна сметководствена вредност на

31 декември 2021 година

31 декември 2022 година

Во текот на 2022 година Друштвото изврши продажба на недвижности и опрема со нето сметководствена вредност во износ од 2.831 илјади денари, односно набавна вредност во износ од 10.487 илјади денари и акумулирана амортизација во износ од 7.656 илјади денари, при што оствари приходи од капитална добивка во износ од 27,444 илјади денари (Белешка 11).

Градежните објекти на Банката на 31 декември 2022 година вклучуваат имот со нето сметководствена вредност од 2.330 илјади денари (2021: 2.481 илјади денари) за кој Банката не поседува соодветни документи за сопственост што се должи на некомплетна катастарска евиденција. Нема хипотеки или останати товари врз имотот кој е сопственост на банката, односно банката не давала свој имот под хипотека за добивање на средства или слично.

30.ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Тековна година 2022	Претходна година 2021
-	-
(892)	72.595

Побарувања за данок на добивка (тековен)

Обврски за данок на добивка (тековен)

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

30.ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

	31 декември 2022		31 декември 2021		Во илјади денари	
	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа
Дериватни с-ва чувани за управув. со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од др. коминенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обвр, чувани за управув, со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б. Непризнаени одложени даночни средства

	Тековна година 2022	Претходна година 2021	Во илјади денари
Даночни загуби	-	-	-
Даночни кредити	-	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

B. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

	Состојба на 1 јануари	Признаени во биланс на успех	Признаени во капитал	Во илјади денари Состојба на 31 декември
31 декември 2021				
Дериватни с-ва чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управув, со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	—	—	—	—
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	—	—	—	—

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

30.ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

B. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината (продолжение)

	Состојба на 1 јануари	Признаени во биланс на успех	Признаени во капитал	Во илјади денари Состојба на 31 декември
31 декември 2022				
Дериватни с-ва чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чuvани за управув. со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-		-
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	-	-	-	-

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУЃУВАЊЕ

A. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУЃУВАЊЕ
(продолжение)

Б.Група за отуѓување

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

B. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

32.ОБВРСКИ ЗА ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Депозити на други коминтенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргувanje</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартии од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
Вкупно обврски за тргувanje	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

33. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ,
ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

	Тековна година 2022		Претходна година 2021		Во илјади денари
	сегашна сметковод- ствена вредност	договорна вредност, платлива на достасу- вање	сегашна сметковод- ствена вредност	договорна вредност, платлива на достасу- вање	
<i>Депозити на банки</i>					
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-	-
<i>Депозити на други коминтенти</i>					
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-	-
<i>Издадени должностички хартии од вредност</i>					
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>	-	-	-	-	-
<i>Останати обврски</i>	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-

	Тековна година 2022			Претходна година 2021			во илјади денари	
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари								
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста (ослободила исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

34.ДЕПОЗИТИ

34.1ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ

	Тековна година 2022		Претходна година 2021	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Тековни сметки			Во илјади денари	
во домашни банки	16.813	-	10.275	-
во странски банки	755	-	387	-
Депозити по видување				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	2.863.303	-	1.395.661	-
Ограничени депозити				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	18.884	-	19.005	-
Останати депозити				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	2.560	-	7	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	2.902.315	-	1.425.335	-

Ограничните депозити во странски банки во износ од 18.884 илјади денари (2021: 19.005 илјади денари) претставуваат депозити на банки од Србија за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 22.1).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

34.ДЕПОЗИТИ (продолжение)**34.2ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИНТЕНТИ**

	Тековна година 2022		Претходна година 2021		Во илјади денари
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва					
Тековни сметки	19.245.521	-	17.855.354	-	
Депозити по видување	95.370	-	138.837	-	
Орочени депозити	953.908	275.763	822.413	835.163	
Ограничени депозити	566.899	585.526	333.025	511.193	
Останати депозити	104.216	-	10.261	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	8.363	-	12.372	-	
	20.974.277	861.289	19.172.262	1.346.356	
Држава					
Тековни сметки	182.153	-	160.341	-	
Депозити по видување	-	-	-	-	
Орочени депозити	-	-	20.000	-	
Ограничени депозити	27	703	35	650	
Останати депозити	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	39	-	67	-	
	182.219	703	180.443	650	
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата					
Тековни сметки	698.864	-	644.528	-	
Депозити по видување	-	-	-	-	
Орочени депозити	106.109	13.800	117.672	16.099	
Ограничени депозити	1.682	4.353	2.149	1.042	
Останати депозити	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	198	-	209	-	
	806.853	18.153	764.558	17.141	
Финансиски друштва, освен банки					
Тековни сметки	67.872	-	71.280	-	
Депозити по видување	-	-	-	-	
Орочени депозити	145.379	550.167	192.000	776.814	
Ограничени депозити	1.400	1.291	7.457	1.672	
Останати депозити	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	3.858	-	15.124	-	
	218.509	551.458	285.861	778.486	
Домаќинства					
Тековни сметки	37.620.958	-	34.569.912	-	
Депозити по видување	61.466	-	132.965	-	
Орочени депозити	13.653.452	15.904.264	13.800.954	15.144.634	
Ограничени депозити	1.730.174	423.171	1.649.648	491.736	
Останати депозити	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	32.850	-	47.855	-	
	53.098.900	16.327.435	50.201.334	15.636.370	
Нерезиденти, освен банки					
Тековни сметки	1.034.737	-	988.771	-	
Депозити по видување	1.068	-	765	-	
Орочени депозити	131.672	108.835	111.472	142.317	
Ограничени депозити	77.091	455	46.018	455	
Останати депозити	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити	103	-	180	-	
	1.244.671	109.290	1.147.206	142.772	
Тековна достасаност	7.426.100	(7.426.100)	9.756.013	(9.756.013)	
Вкупно депозити на други коминенти	83.951.529	10.442.228	81.507.677	8.165.762	

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

35.ИЗДАДЕНИ ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадено должнички хартии од вредност	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

36.ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	Во илјади денари			
	Тековна година 2022		Претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
Резиденти				
Обврски по кредити	-	1.930.695	-	1.686.270
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	1	-	28	-
нерезиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	441.800	(441.800)	156.512	(156.512)
Вкупно обврски по кредити	441.801	1.488.895	156.540	1.529.758

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

36.ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ (продолжение)

Б.Обврски по кредити според кредитодавателот

	Тековна година 2022		Претходна година 2021		Во илјади денари
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
<i>домашни извори:</i>					
Развојна Банка на Северна Македонија - со краен рок на достасување во 2024 година и каматна стапка од 1% на годишно ниво (2020: 1%)	464	203	28	12.908	
Развојна Банка на Северна Македонија - со краен рок на достасување во 2032 година и каматна стапка од 0% на годишно ниво	419.583	1.411.606	-	1.673.362	
Развојна Банка на Северна Македонија – Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на обртни средства за зголемени цени на енергенси- краен рок на достасување во 2025 година и каматна стапка од 0% на годишно ниво	12.508	25.016	-	-	
Развојна Банка на Северна Македонија – Рамковен договор за учество во програмата за финансирање на проекти за енергетска ефикасност и за обновливи извори на енергија – со краен рок на достасување во 2023 година и каматна стапка од 0% на годишно ниво	9.246	52.070	-	-	
	441.801	1.488.895	28	1.686.270	
<i>странски извори:</i>					
Други банки	-	-	-	-	
Тековна достасаност	441.800	(441.800)	156.512	(156.512)	
Вкупно обврски по кредити	441.801	1.488.895	156.540	1.529.758	

Обврските по кредити спрема РБСМ се обезбедени со меници, за дел од нив Банката има засновано залог на побарувања во форма на нотарски акт во корист на РБСМ по договори за поткредит со крајните корисници одобрени од кредитните линии, администрирани преку РБСМ.

На 31.05.2022 година Стопанска банка АД Скопје и Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) потпишаа договор за кредитна линија за финансирање на микро, мали и средни компании за финансирање во инвестиции за подобрување на конкурентската предност како и усогласување со техничките стандарди пропишани во Европската Унија и другите земји, во износ од 4 милиони евра, од која во текот на 2022 година не се искористени средства. Обврските по кредити спрема ЕБОР се необезбедени и со состојба на 31.12.2022 година Банката е усогласена со ковенантите согласно договорот.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

37. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

	<u>Достасува</u>	<u>Каматна стапка</u>	Во илјади денари	
			Тековна година 2022	Претходна година 2021
<i>Обврски по суборденирани депозити</i>				
Обврски за главница			-	-
Обврски врз основа на камати			-	-
<i>Обврски по суборденирани кредити</i>				
Обврски врз основа на камати			-	-
<i>Обврски по суборденирани издадени должностички хартии од вредност</i>				
Обврски за главница			-	-
Обврски врз основа на камати			-	-
Откупливи приоритетни акции			-	-
Вкупно суборденирани обврски			-	-

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

38.ПОСЕБНА РЕЗЕРВА И РЕЗЕРВИРАЊА

Во илјади денари

	Резервира ња за									
	Посебна резерва за вонбиг- лански кредитни изложе- ности	потенци- јалните обврски врз основа на судски спорови	Резерви- рања за пензиите и за други користи за врабо- тените	Останати резерви- рања	Вкупно					
Состојба на 1 јануари 2021 год.	45.402	10.391	41.834	-	-	-	-	-	-	97.627
дополнителни резервирања во текот на годината	51.367	601	3.886	-	-	-	-	-	-	55.854
(искористени резервирања во текот на годината)	-	(52)	(370)	-	-	-	-	-	-	(422)
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(44.461)	(247)	(920)	-	-	-	-	-	-	(45.628)
Состојба на 31 декември 2021 год.	52.308	10.693	44.430	-	-	-	-	-	-	107.431
Состојба на 1 јануари 2022 год.	52.308	10.693	44.430	-	-	-	-	-	-	107.431
дополнителни резервирања во текот на годината	31.053	554	5.958	-	-	-	-	-	-	37.565
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	(541)	-	-	-	-	-	-	(541)
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(22.765)	(7.474)	(2.294)	-	-	-	-	-	-	(32.533)
Состојба на 31 декември 2022 год.	60.596	3.773	47.553	-	-	-	-	-	-	111.922

Сегашната вредност на резервирањата за пензии и други користи на вработените е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

	2022	2021
Каматна стапка	3,10%	2,20%
Просечен пораст на плати	5,00%	4,00%
Стапка на инфлација	3,00%	2,00%

Стапка на морталитет:

Од студијата на стапките на морталитет од минатите години, ја утврдивме илустративната очекувана стапка на морталитет во Република Северна Македонија. Користена е таблица за морталитет, која претставува разумна апроксимација на долгорочната стапка на морталитет во земјата.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

39.ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2022	2021
Обврски кон добавувачите	2.767	4.892
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	183	150
Пресметани трошоци	151.219	137.676
Разграничен приходи од претходна година	223.045	190.036
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато:		
приоритетни кумулативни акции	90.978	90.978
обврски за дивиденда на приоритетни акции	2.133	2.110
оспорени трансакции со VISA картички	533	1.858
неалоцирани приливи по депозити и останати приливи	592.419	771.792
обврски кон трговци за недостасани рати по кредитни		
картички	9.872	13.515
повеќе уплатени средства на кредитни картички	34.239	33.110
обврски за затворање трансакциски сметки - стечај	21.352	16.480
обврски за порамнување со VISA	482	1.721
предвремени отплати по кредити и останати обврски	112.295	80.944
Вкупно останати обврски	1.241.517	1.345.262

Приоритетните неоткупливи кумулативни акции на Банката на 31 декември 2022 година се во износ од 90.978 илјади денари се состојат од 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од 400 денари (2021: 400 денари).

Приоритетните неоткупливи кумулативни акции даваат право на првенство во исплата на дивидендата и немаат право на глас. Приоритетните акции не учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

Во 2022 година, Банката издвои износ од 1.137 илјади денари како дивиденда за сопствениците на неоткупливите кумулативни приоритетни акции за 2021 година (2021: 1.285 илјади денари).

За објаснување околу судските спорови види белешка 42.

Со состојба на 31 декември 2022 година, износот 592.419 илјади денари се однесува на примени уплати по кредити кои се неалоцирани најчесто поради тоа што уплатата е направена пред достасување на ратата или станува збор за примена уплата за која се чекаат инструкции за затварање во случаи кога клиентите уплатуваат поголеми износи заради намалување на рокот на кредитите или намалување на ратата (2021: 771.792 илјади денари..

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

40.ЗАПИШАН КАПИТАЛ

А.Запишан капитал

	Во денари		Број на издадени акции				Во илјади денари	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Обични акции	Неоткупливи приоритетни акции	Тековна година 2022	Претходна година 2021	Тековна година 2022	Претходна година 2021	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Состојба на 1 јануари – целосно платени	201.1	400	17.460.180	17.460.180	227.444	227.444	3.602.220	3.602.220
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември – целосно платени			17.460.180	17.460.180	227.444	227.444	3.602.220	3.602.220

Приоритетните акции презентирани во табелата погоре се запишани како кумулативни приоритетни акции во акционерската книга на Стопанска Банка АД Скопје која се води во Централниот Депозитар за хартии од вредност. Врз основа на информациите обелоденети во Белешка 39, приоритетните акции се евидентирани согласно сметководствената политика на Банката обелоденета во Белешката, Вовед, в) Значајни сметководствени политики, Останати обврски. Согласно сметководствената политика, од вкупниот износ од 3.602.220 илјади денари, прикажан како запишан капитал во табелата погоре, износ од 3.511.242 илјади денари е прикажан како запишан капитал во делот на капитал и резерви и 90.978 илјади денари се прикажани во Останати обврски (Белешка 39).

Б.Дивиденди

Б.1Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Банката

	Во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	1.114	1.404

Објавените дивиденди и платени во 2022 година во износ од 1.114 илјади денари (2021: 1.404 илјади денари) вклучуваат бруто дивиденда за имателите на приоритетни акции. Информациите за пресметаната дивиденда на приоритетните акции се дадени во белешка 39.

	Во денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Дивиденда по обична акција	0,00	0,00
Аванс на дивиденда по обична акција	0,00	0,00
Дивиденда по приоритетна акција	5,00	6,00
Аванс на дивиденда по приоритетна акција	0,00	0,00

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

40.ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)

Б.Дивиденди (продолжение)

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба) (продолжение)

	Во илјади денари		
	тековна	претходна	
	година	година	
	2022	2021	

	Во илјади денари	Во денари	
	тековна	претходна	
	година	година	
	2022	2021	
Објавени дивиденди 31 декември	1.137	-	
Дивиденда по обична акција	-	-	
Дивиденда по приоритетна акција	5	-	

Предлог Одлуката за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2022 година е одобрена од страна на Надзорниот одбор на Банката.

До датумот на издавање на финансиските извештаи, дивидендата се уште не е усвоена од страна на Собранието на акционери.

В.Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија, е следната:

Име на акционерот	Во илјади денари		Во %	
	тековна	претходна	тековна	претходна
	година	година	година	година
	2022	2021	2022	2021
Национална Банка на Грција	3.323.094	3.323.094	94,64%	94,64%
Останати	188.148	188.148	5,36%	5,36%
Вкупно	3.511.242	3.511.242	100,00%	100,00%

Запишаниот капитал на Банката на 31 декември 2022 година го сочинуваат 17.460.180 потполно платени обични акции со номинална вредност од 201.1 денари.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собранието на Банката за еквивалент од една обична акција, како и право да учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

40.ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)**Задржана добивка**

Нераспределената добивка вклучува нераспределена добивка од тековниот и претходниот период. Генералното собрание на Банката се одржа на 31.05.2022 година. Донесена е одлука за распределба на нето добивката од 2021 година во вкупен износ од 2.465.956 илјади денари како задржана добивка за инвестиции ограничена за распределба на акционерите во износ од 1.543.456 илјади денари и задржана добивка за инвестиции во износ од 922.500. Дополнително, на ова собрание Банката донесе и одлука за прераспределба на дел од акумулираната добивка во добивка ограничена за распределба на акционерите во вкупен износ од 307.500 илјади денари.

На ова собрание беше донесена и одлука за прераспределба на неискористената добивка за инвестиции од 2020 година во износ од 934.352 илјади денари како добивка расположлива за распределба на акционерите.

Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба

Овие ревалоризациски резерви се состојат од нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од промените во објективната вредност на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба додека не се продадат или додека не се утврди дека се оштетени. Кај сопственичките хартии од вредност преку нивното депризнање, Банката ќе го препише износот на ревалоризациските резерви на позицијата Акумулирана/Нераспределена добивка.

Ревалоризациска резерва за преземени средства

Овие ревалоризациски резерви се состојат од разликата помеѓу депризнаената исправка на вредноста на кредитот што се наплатува со преземеното средство и износот на загубата поради оштетување што се признава на датумот на преземање на средството (20% од почетната вредност на преземеното средство).

Други ревалоризациски резерви

Овие резерви за ревалоризација, според MCC19, се состојат од промени кои произлегуваат од повторното мерење (кои ги опфаќаат актуарските добивки и загуби) и повратот на средствата на планот (без камата) кои се признаваат веднаш во останата сеопфатна добивка.

Законски резерви

Во согласност со локалната законска регулатива Банката треба да пресмета и издвои најмалку 5% од нето добивката за годината во законски резерви се додека нивото на законските резерви не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмире најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан од Законот за трговски друштва или од Статутот на Банката.

Останати резерви

Останатите резерви претставуваат фонд кој е утврден врз основа на интерната политика на Банката и се користи за разни намени, класифицирани како рестриктивни.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

A. Основна заработка по акција

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето-добивка за годината	2.374.857	2.465.956
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции	2.374.857	2.465.956
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	2.374.857	2.465.956
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	17.460.180	17.460.180
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	17.460.180	17.460.180
Основна заработка по акција (во МКД)	136,02	141,23

B. Разводната заработка по акција

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции(разводната)</i>		
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	2.374.857	2.465.956
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)	2.374.857	2.465.956

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

41.ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА (продолжение)

Б.Разводната заработка по акција (продолжение)

	Број на акции	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
<i>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет)</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	17.460.180	17.460.180
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет) на 31 декември	17.460.180	17.460.180
 Разводната заработка по акција (во МКД)	 136,02	 141,23

42.ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

42.1ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2022	2021
 Платежни непокриени гаранции		
во денари	1.112.733	1.099.582
во странска валута	329.784	252.403
во денари со валутна клаузула	20.460	18.926
 Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	792.671	597.443
во странска валута	616.677	34.905
во денари со валутна клаузула	1.248.523	1.036.358
 Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	117.708	810.499
во денари со валутна клаузула	-	-
 Неискористени пречекорувања по тековни сметки	1.815.314	1.838.161
Неискористени лимити по кредитни картички	4.804.289	5.403.380
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	9.759.469	6.125.889
Останати непокриени потенцијални обврски	13.348	21.655
Издадени покриени гаранции	359.514	340.709
Покриени акредитиви	103.922	9.727
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва (Посебна резерва)	21.094.412	17.589.587
	(60.596)	(52.308)
 Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	 21.033.816	 17.537.279

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

42.ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)**42.1ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжение)**

Потенцијалните обврски на Банката се состојат од обврски по основ на гаранции, акредитиви, неискористени пречекорувања по тековни сметки, неискористени лимити по кредитни картички и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица. Од вкупните потенцијални обврски по основ на издадени покриени и непокриени гаранции со рок на достасување до една година се во износ од 3.033.200 илјади денари (2021: 1.518.300 илјади денари). Покриените и непокриените акредитиви се со рок на достасување до 1 година (2021: 1 година). Неискористените пречекорувања по тековни сметки се краткорочни.

Потенцијалните обврски по основ на неискористените пречекорувања по тековни сметки и неискористени лимити по кредитни картички се необезбедени и истите се отповикливи во случај на влошување на кредитната способност на должникот. Каматните стапки на тековни сметки и на кредитните картички и мој кеш во 2022 се движат од 3,75% до 10,00% (2021 година 3,75% до 9,50%).

Потенцијалните обврски на Банката спрема правни лица по основ на гаранции и акредитиви се неотповикливи, додека неискористените кредитни лимити одобрени на правни лица се подложни на годишно ревидирање. Освен покриените гаранции и акредитиви кои се обезбедени со депозит, останатите непокриени гаранции и акредитиви, како и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица се обезбедени со хипотека на недвижен имот, залог на подвижен имот, гаранции и сл.

Судски спорови

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2022 година, за кои се направени соодветни анализи врз основа на кои раководството на Банката смета дека конечниот исход на овие спорови ќе биде решен на штета на Банката поради што можат да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови, изнесува 3.772 илјади денари (2021: 10.693 илјади денари). Наведениот износ ги вклучува и казнените камати и останати судски трошоци. Согласно наведеното во 2022 година, Банката изврши резервирање врз основа на судски спорови во износ од 554 илјади денари (2021: 601 илјади денари) (Белешка 38).

Во однос на трите судски постапки поведени во текот на 2019 година од страна на имателите на приоритетни акции против Стопанска банка – АД Скопје, тужбите се одбиени како правно неосновани. Во таа насока, еден судски случај е завршен во корист на Банката во сите судски инстанци, а во другите два случаи првостепениот и второстепениот суд пресудиле во корист на Банката на кој начин Банката располага со правосилни пресуди во своја корист.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

42.2 ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Во илјади денари		
	тековна	претходна	
	година	година	
	2022	2021	
	—	—	
Вкупно потенцијални средства	—	—	

43. РАБОТИ ВО ИМЕ И ЗА СМЕТКА НА ТРЕТИ ЛИЦА

	Тековна година 2022			Во илјади денари Претходна година 2021		
	Средства	Обврски	Нето позиција	Средства	Обврски	Нето позиција
<i>Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица</i>						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	262.560	262.508	52	264.792	264.740	52
Кредити во странска валута	92.345	92.345	-	117.967	117.967	-
Др.побарувања во денари	1.418.805	1.418.805	-	1.337.121	1.337.121	-
Др.побарувања во странска валута	455.187	455.187	-	425.214	425.214	-
<i>Управување на средства во име и за сметка на трети лица</i>						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Др.побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Др.побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
<i>Старателски сметки</i>	35.287	35.287	-	19.943	19.943	-
<i>Останатото</i>	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.264.184	2.264.132	52	2.165.037	2.164.985	52

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ

А. Биланс на состојба

						Во илјади денари
	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
31 декември 2022						
Средства						
Вложувања во подружници		15.000,				15.000
Тековни сметки	9.337	-	-	-	-	9.337
Средства за тргувanje	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	652	1.593	2.245
потребувачки кредити	-	-	-	203	1.534	1.737
необезбедени кредити	-	51.671	-	-	-	51.671
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	675.948	-	-	80	30	676.058
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-
Останати средства	20	457	-	-	-	477
Вкупно	685.305	67.128		935	3.157	756.525
Обврски						
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-
Депозити	2.461.840	-	14.110	49.048	422.089	2.947.087
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	51.725	-	-	-	-	51.725
Вкупно	2.513.565		14.110	49.048	422.089	2.998.812
Потенцијални обврски						
Издадени гарантии	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гарантии	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
44 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

А биланс на состојба (продолжение)

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно	Во илјади денари
31 декември 2021							
Средства							
Тековни сметки							
Средства за тргување	9.372	-	-	-	-	-	9.372
Кредити и побарувања							-
хипотекарни кредити	-	-	-	875	1.914	2.789	
потрошувачки кредити	-	-	-	69	910	979	
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-	
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-	
останати кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-	
Останати средства	-	-	-	-	-	-	
Вкупно	9.372	-	-	944	2.824	13.140	
Обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Депозити	1.232.543	-	-	55.090	173.990	1.461.623	
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	55.289	-	-	1	-	55.290	
Вкупно	1.287.832	-	-	55.091	173.990	1.516.913	
Потенцијални обврски							
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-	
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-	
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-	
Вкупно	-	-	-	-	-	-	
Потенцијални средства							
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-	
Вкупно	-	-	-	-	-	-	

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
44.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

Б.Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

							Во илјади денари
	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно	
2022 тековна година							
Приходи							
Приходи од камата	2.953	245	-	38	118	3.354	
Приходи од провизии и надомести	81	-	-	12	18	111	
Нето-приходи од тргуваче	-	-	-	-	-	-	
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-	
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-	
Останати приходи	-	457	-	77	10	544	
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-	
Вкупно	3.034	702	-	127	146	4.009	
Расходи							
Расходи за камата	10.805	-	-	460	2.645	13.910	
Расходи за провизии и надомести	1.091	-	-	-	-	1.091	
Нето-загуби од тргуваче	-	-	-	-	-	-	
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-	
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	
Останати расходи	104.503	-	-	31.300	16	135.819	
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-	
Вкупно	116.399	-	-	31.760	2.661	150.820	

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
44.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжение)

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Во илјади денари					
					Останати поврзани страни	Вкупно				
2021 претходна година										
Приходи										
Приходи од камата	-	-	-	55	119	174				
Приходи од провизии и надомести	-	-	-	13	11	24				
Нето-приходи од тргуваче	-	-	-	-	-	-				
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-				
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-				
Останати приходи	-	-	-	1	3	4				
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-				
Вкупно	-	-	-	69	133	202				
Расходи										
Расходи за камата	111	-	-	468	63	642				
Расходи за провизии и надомести	1.311	-	-	-	-	1.311				
Нето-загуби од тргуваче	-	-	-	-	-	-				
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-				
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-				
Останати расходи	101.586	-	-	33.738	1.553	136.877				
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-				
Вкупно	103.008	-	-	34.206	1.616	138.830				

В. Надомести на раководниот кадар на банката

	Во илјади денари	
	Тековна година 2022	Претходна година 2021
Краткорочни користи за вработените	31.276	33.716
Користи по престанок на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	31.276	33.716

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
44.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

Поврзаните субјекти ги вклучуваат најголемите акционери, афилијациите и претпријатија во заедничка сопственост, контрола/управување на Банката, или чии активности се контролирани од страна на Банката. Раководниот кадар на Банката ги вклучува членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор. Сите трансакции со поврзаните субјекти се случуваат во нормалниот тек на работењето на Банката и нивната вредност не се разликува материјално од условите под кои се одвиваат трансакциите со другите субјекти.

Националната банка на Грција е прикажана под Матично друштво и е матична банка на Банката. Трансакциите прикажани под Останати поврзани страни главно се поврзани со НБГ Каиро, поврзано лице во НБГ групацијата, компанија под заедничка контрола, како и поврзаните лица на раководниот кадар. Трансакциите прикажани под подружници се настанати со Стопанска Лизинг Дооел, компанија која е основана од страна на Банката во 2022 година.

45.НАЕМИ

A.Наемодавател

A.1Побарувања по финансиски наеми

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Во илјади денари		
		Период на достасување на побарувањата по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години
31 декември 2022 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот		-	-	-
31 декември 2021 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот		-	-	-

A.2Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по оперативни наеми	Во илјади денари		
		Период на достасување на побарувањата по оперативен наем	до 1 година	од 1 до 5 години
31 декември 2022 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	1.391	1.391	-	-
31 декември 2021 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	1.391	1.391	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

45. НАЕМИ (продолжение)

A. Наемодавател (продолжение)

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми (продолжение)

	Земјиште	Градежни објекти	Транс-портни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
31 декември 2022 година	-	8.477	-	-	-	-	8.477
31 декември 2021 година	-	9.038	-	-	-	-	9.038

Договорените побарувања за наем се однесуваат на дел од имот преземен за наплата на ненаплатени побарувања и помал дел сопствен имот кој што Банката во изминатиот период го користела за свои потреби но повеќе не го користи и го издава под наем на трети страни. Договорите за наем содржат клаузула на ревидирање на договорената цена на наемот согласно пазарните услови, во случај ако наемателот го остварува своето право да го обнови договорот за наем. Идните приходи од наем се приближни на нивото на тековните приходи од наемници. Приходите од наемници во 2022 година изнесувале 1.391 илјади денари (2021:1.391 илјади денари) (Белешка 11).

B. Наемател

B.1 Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем				Период на достасување на обврските по финансиски наем	Во илјади денари
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години			
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-		
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-		

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

45.НАЕМИ (продолжение)

Б.Наемател (продолжение)

Б.1Обврски по финансиски наеми (продолжение)

	Земјиште	Градежни објекти	Транс- портни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Останата опрема	Во илјади денари
						Други
						ставки на недвиж- ности и опрема
Вредност на имотот земен под финансиски наем:						
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2021	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување						
Состојба на 1 јануари 2021	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2021 година	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2021 година	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 година	-	-	-	-	-	-

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2022
45.НАЕМИ (продолжение)

Б.Наемател (продолжение)

Б.2Обврски по неотповидливи оперативни наеми

	Вкупно обврски по оперативни наеми	Во илјади денари Период на достасување на обврските по оперативен наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-

46.ПЛАЌАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АКЦИИ

		Во илјади денари	
		Тековна година 2022	Претходна година 2021
Датум на давање на опцијата	-	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-	-
Варијанса	-	-	-
Очекуван принос на дивиденда	-	-	-
Каматна стапка	-	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-	-
		Тековна година 2022	Претходна година 2021
		пондери- рана просечна цена за опциите за акции	пондери- рана просечна цена за опциите за акции
		број на опциите за акции	број на опциите за акции

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината	-	-	-
Опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-
Опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-
Останати дадени опции	-	-	-
Форфетирани опции	-	-	-
Опции со истечен краен рок	-	-	-

Состојба на 31 декември

-	-	-	-
---	---	---	---

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2022

47.ДАНОЧНИ РИЗИЦИ

Посебните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година, и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски врз оваа основа.

48.НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

Не постојат материјални настани до датумот на издавање на посебните финансиски извештаи, кои би биле предмет на известување во посебните финансиски извештаи.

49.ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при исказувањето на најзначајните билансни позиции деноминирани во странска валута се следните:

	<u>31.12.2022</u>	<u>Во денари</u>	<u>31.12.2021</u>
1 USD	57,6535	54,3736	
1 EUR	61,4932	61,6270	

СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година

Прилози

СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ АД СКОПЈЕ

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година

Прилог 1 - Годишна сметка

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА

СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Бр.0906-29/135

СКОПЈЕ

26.04.2023 15:30:16

ПРЕГЛЕД НА ПОДАТОЦИ ОД ГОДИШНАТА СМЕТКА ЗА 2022 ГОДИНА

Назив на правното лице

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

Место

СКОПЈЕ - ЦЕНТАР

Матичен број

04065549

ПОДАТОЦИ ЗА ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

БИЛАНС НА УСПЕХ

ПРИХОДИ	Износ во денари		Индекс	Структура во %	
	2021	2022		2021	2022
1. Приходи од камата	4.113.872.263	4.423.047.905	107,5	67,1	66,1
2. Приходи од провизии и надомести	1.439.239.305	1.521.304.367	105,7	23,5	22,7
3. Останати приходи	573.298.743	744.706.324	129,9	9,4	11,1
Вкупно приходи	6.126.410.311	6.689.058.596	109,2	100,0	100,0

РАСХОДИ

1. Расходи за камата	269.831.079	218.775.695	81,1	7,9	5,4
2. Расходи за провизии и надомести	607.749.933	622.665.886	102,5	17,9	15,3
3. Трошоци за вработени	888.342.988	957.191.732	107,8	26,1	23,5
3.а Плати	467.662.424	494.652.038	105,8	13,8	12,1
3.б Трошоци за даноци и придонеси	239.895.539	253.639.308	105,7	7,1	6,2
3.в Останати користи за вработените	180.785.025	208.900.386	115,6	5,3	5,1
4. Амортизација на средства и исправка на вредност	832.515.163	1.386.479.659	166,5	24,5	34,0
5. Останати расходи	799.138.118	886.926.509	111,0	23,5	21,8
Вкупно расходи	3.397.577.281	4.072.039.481	119,9	100,0	100,0

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

1. Добивка пред оданочување	2.728.833.030	2.617.019.115	95,9
2. Загуба пред оданочување	0	0	0,0
3. Данок и придонеси од добивка	262.877.398	242.162.099	92,1
4. Добивка за финансиска година	2.465.955.632	2.374.857.016	96,3
5. Загуба за финансиската година	0	0	0,0

ПОДАТОЦИ ЗА СРЕДСТВА И ИЗВОРИ

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

АКТИВА:	Износ во денари		Индекс	Структура	
	2021	2022		2021	2022
1. Парични средства и парични еквиваленти	19.029.491.128	20.633.597.952	108,4	16,7	16,8
2. Вложувања во долгорочни хартии од вредност	3.896.925.264	2.433.623.628	62,4	3,4	2,0
3. Кредити на и побарувања од банки	278.117.893	297.437.115	106,9	0,2	0,2
4. Кредити на и побарувања од други комитенти	78.037.088.147	85.894.084.342	110,1	68,4	70,0
5. Должнички хартии од вредност	10.153.836.117	9.696.522.914	95,5	8,9	7,9
6. Вложувања во сопственички инструменти	87.210.691	94.604.580	108,5	0,1	0,1
7. Вложувања во придрожени друштва	0	0	0,0	0,0	0,0
8. Вложувања во подружници	0	15.000.000	0,0	0,0	0,0
9. Заеднички вложувања	0	0	0,0	0,0	0,0
10. Нематеријални средства	111.434.909	136.870.421	122,8	0,1	0,1
11. Материјални средства	819.128.830	1.582.807.930	193,2	0,7	1,3
12. Останати средства	1.689.465.595	1.998.068.881	118,3	1,5	1,6
13. Одложени приходи и однапред платени трошоци	0	0	0,0	0,0	0,0
ВКУПНО АКТИВА	114.102.698.574	122.782.617.763	107,6	100,0	100,0

ПАСИВА:

1. Обврски	94.310.360.191	100.581.098.998	106,6	82,7	81,9
1.a Обврски кон банки	3.111.632.261	4.833.010.974	155,3	2,7	3,9
1.б Обврски кон други комитенти	89.673.439.000	94.393.757.122	105,3	78,6	76,9
1.в Обврски по издадени должнички хартии од вредност	0	0	0,0	0,0	0,0
1.г Останати обврски	1.417.857.490	1.242.408.690	87,6	1,2	1,0
1.д Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди (ПВР)	0	0	0,0	0,0	0,0
1.т Резервирања за ризици и субординирани обврски	107.431.440	111.922.212	104,2	0,1	0,1
2. Капитал и резерви	19.792.338.383	22.201.518.765	112,2	17,3	18,1
2.а Запишан капитал	3.511.242.198	3.511.242.198	100,0	3,1	2,9
2.б Премии од акции	0	0	0,0	0,0	0,0
2.в Откупени сопствени акции (-)	0	0	0,0	0,0	0,0
2.г Резерви	831.373.187	831.373.187	100,0	0,7	0,7
2.д Ревалоризациона резерва	112.831.827	147.155.195	130,4	0,1	0,1
2.т Добивка за финансиската година	2.465.955.624	2.374.857.016	96,3	2,2	1,9
2.е Задржана добивка	12.870.935.547	15.336.891.169	119,2	11,3	12,5
2.ж Загуба (-) (пренесена и за финансиската година)	0	0	0,0	0,0	0,0
2.з Малцинско учество	0	0	0,0	0,0	0,0
ВКУПНО ПАСИВА	114.102.698.574	122.782.617.763	107,6	100,0	100,0

ПРЕГЛЕД НА ПОДАТОЦИ ОД ГОДИШНАТА СМЕТКА ЗА

2022

ГОДИНА

Назив на правното лице

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

Место

СКОПЈЕ - ЦЕНТАР

Матичен број

04065549

Износ во денари

	Ознака за АОП	Претходна година	Тековна година
1. Приходи од камата	001	4.113.872.263	4.423.047.905
2. Расходи за камата	002	269.831.079	218.775.695
3. Приходи од провизии и надомести	003	1.439.239.305	1.521.304.367
4. Расходи за провизии и надомести	004	607.749.933	622.665.886
5. Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	005	0	0
6. Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	006	0	26.207
7. Нето загуба од трансакции со хартии од вредност	007	696.201	0
8. Нето добивка од курсни разлики	008	110.078.471	157.531.964
9. Нето загуба од курсни разлики	009	0	0
10. Останати приходи од дејноста	010	463.220.272	587.148.153
11. Трошоци за вработените (012+013+014)	011	888.342.988	957.191.732
11a. Плати	012	467.662.424	494.652.038
11б. Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	013	239.895.539	253.639.308
11в. Останати користи за вработените	014	180.785.025	208.900.386
12. Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	015	123.371.766	130.464.074
13. Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	016	-65.774.431	27.111.932
14. Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	017	774.917.828	1.228.903.653
14а. Исправка на вредност на активните билансни побарувања	018	765.510.829	1.225.810.026
14б. Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	019	6.906.399	8.288.357
14в. Останати резервирања	020	2.500.600	-5.194.730
15. Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	021	0	0
16. Останати расходи од дејноста	022	798.441.917	886.926.509
17. Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010) - (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	023	2.728.833.030	2.617.019.115
18. Загуба од редовно работење (002+004+007+009+01+015 +016 +017+021+022) - (001+003+005+006+008+010)	024	0	0
19. *Добивка од прекинато работење	025	0	0
20. *Загуба од прекинато работење	026	0	0
21. Добивка пред оданочување (023+025-026)	027	2.728.833.030	2.617.019.115
22. Загуба пред оданочување (024+026-025)	028	0	0
23. Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	029	262.877.398	242.162.099
24. Добивка за финансиската година (027-029)	030	2.465.955.632	2.374.857.016
25. Загуба за финансиската година (029-027) или (028+029)	031	0	0
26. Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	032	983	942
27. Број на месеци на работење	033	12	12

БАНК
СОБА
СДВИГ

12 Останати кр.
 +183+18
 12a. Отн.
 12f

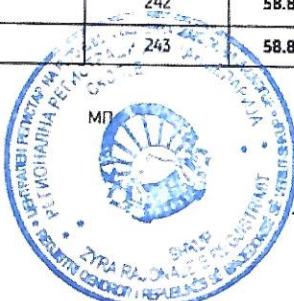
ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА		Добивка		
1.	која им припаѓа на имателите на акции на матичното претпријатие	03-	0	0
2.	Добивка која припаѓа на малцинското учество	035	0	0
3.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното претпријатие	036	0	0
4.	Загуба која се однесува на малцинското учество	037	0	0
1.	АКТИВА: Парични средства и парични еквиваленти	140	19.029.491.128	20.633.597.952
2.	Вложувања во должнички хартии од вредност кои може да се користат за рефинансирање во НБРМ (142+143+144)	141	3.896.925.264	2.433.623.628
2a.	Благајнички записи	142	1.838.305.602	1.835.845.915
2б.	Државни хартии од вредност	143	2.058.619.662	597.777.713
2в.	Исправка на вредноста	144	0	0
3.	Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	145	278.117.893	297.437.115
3а.	Кредити	146	18.636.920	19.056.542
3б.	Депозити	147	269.256.205	288.451.314
3в.	Останати побарувања	148	0	0
3г.	Исправка на вредноста	149	9.775.232	10.070.741
4.	Кредити на и побарувања од други комитенти (151+152-153)	150	78.037.088.147	85.894.084.342
4а.	Кредити	151	80.699.153.257	89.107.150.642
4б.	Останати побарувања	152	0	0
4в.	Исправка на вредноста	153	2.662.065.110	3.213.066.300
5.	Должнички хартии од вредност (155+156+157-158)	154	10.153.836.117	9.696.522.914
5а.	Благајнички записи	155	0	0
5б.	Државни хартии од вредност	156	10.153.836.117	9.696.522.914
5в.	Останати должнички хартии од вредност	157	0	0
5г.	Исправка на вредноста	158	0	0
6.	Вложувања во сопственички инструменти	159	87.210.691	94.604.580
7.	Вложувања во придружени друштва (161+162)	160	0	0
7а.	Вложувања во банки	161	0	0
7б.	Останати вложувања во придружени претпријатија	162	0	0
8.	Вложувања во подружници (164+165)	163	0	15.000.000
8а.	Вложувања во банки	164	0	0
8б.	Останати вложувања во подружници	165	0	15.000.000
9.	Заеднички вложувања (167+168)	166	0	0
9а.	Заеднички вложувања во банки	167	0	0
9б.	Останати заеднички вложувања	168	0	0
10.	Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	169	111.434.909	136.870.421
10а.	Основачки издатоци	170	0	0
10б.	Издатоци за истражување и развој	171	0	0
10в.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	172	0	0
10г.	Гудвил	173	0	0
10д.	Останати нематеријални средства	174	111.434.909	136.870.421
11.	Материјални средства (176+177+178)	175	819.128.830	1.582.807.930
11а.	Земјиште	176	0	0
11б.	Недвижности и опрема	177	765.220.606	754.877.950
11в.	Останати материјални средства	178	53.908.224	827.929.980

12.	Останати средства/побарувања (180+181+182 +183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	179	1.689.465.595	1.998.068.881
12a.	Ограничени депозити	180	0	0
12б.	Дериватни средства чувани за управување со ризик	181	0	0
12в.	Вградени деривати	182	0	0
12г.	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	183	0	0
12д.	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	184	127.047.971	93.408.400
12е.	Заложени средства	185	0	0
12ж.	Аванси за нематеријални средства	186	0	0
12жк.	Аванси за материјални средства	187	0	0
12з.	Побарувања за данок на добивка	188	0	0
12с.	Одложени даночни средства	189	0	0
12и.	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	190	0	0
12ј.	Останати побарувања	191	1.602.679.159	1.929.791.029
12к.	Исправка на вредноста	192	40.261.535	25.130.548
13.	Одложени приходи и однапред платени трошоци	193	0	0
14.	ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154 +159+160 +163+166+169+175+179+193)	194	114.102.698.574	122.782.617.763
15.	ПАСИВА: ОБВРСКИ (196+202+208+213 +222+223+227)	195	94.310.360.191	100.581.098.998
16.	Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	196	3.111.632.261	4.833.010.974
16а.	Трансакциски сметки	197	10.662.096	17.567.907
16б.	Депозити	198	1.395.667.371	2.865.862.930
16в.	Ограничени депозити	199	19.005.150	18.884.234
16г.	Обврски по кредити	200	1.686.297.644	1.930.695.903
16д.	Останати обврски	201	0	0
17.	Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	202	89.673.439.000	94.393.757.122
17а.	Трансакциски сметки	203	54.290.186.432	58.850.105.050
17б.	Депозити	204	32.262.365.748	32.105.469.022
17в.	Ограничени депозити	205	3.045.080.262	3.392.772.031
17г.	Обврски по кредити	206	0	0
17д.	Останати обврски	207	75.806.558	45.411.019
18.	Обврски по издадени должнички хартии од вредност (209+210+211+212)	208	0	0
18а.	Издадени инструменти на пазарот на пари	209	0	0
18б.	Издадени сертификати за депозит	210	0	0
18в.	Издадени обврници	211	0	0
18г.	Останати издадени должнички хартии од вредност	212	0	0
19.	Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	213	1.417.857.490	1.242.408.690
19а.	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	214	0	0
19б.	Вградени деривати	215	0	0
19в.	Обврски за тргуваче	216	0	0
19г.	Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	217	0	0
19д.	Обврски за данок на добивка	218	72.595.220	891.997
19г.	Одложени даночни обврски	219	0	0

19e.	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	220	0	0
19ж.	Останати обврски	221	1345.262.270	1241.516.693
20.	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	222	0	0
21.	Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	223	107.431.440	111.922.212
21a.	Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	224	52.308.169	60.596.526
21б.	Резервирања за пензии и за други користи на вработените	225	44.430.056	47.553.303
21в.	Останати резервирања	226	10.693.215	3.772.383
22.	Субординирани обврски	227	0	0
23.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230-231+232+235+236-237+238-239+240)	228	19.792.338.383	22.201.518.765
24.	Запишан капитал	229	3.511.242.198	3.511.242.198
25.	Премии од акции	230	0	0
26.	Откупени сопствени акции (-)	231	0	0
27.	Резерви (233+234)	232	831.373.187	831.373.187
27а.	Законска и статутарна резерва	233	831.373.187	831.373.187
27б.	Останати резерви	234	0	0
28.	Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	235	112.831.827	147.155.195
29.	Добивка за финансиската година	236	2.465.955.624	2.374.857.016
30.	Загуба за финансиската година (-)	237	0	0
31.	Задржана добивка	238	12.870.935.547	15.336.891.169
32.	Пренесена загуба (-)	239	0	0
33.	*Малицинско учество	240	0	0
34.	ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	241	114.102.698.574	122.782.617.763
35.	ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА Вонбилансна евиденција-актива	242	58.841.795.299	62.731.211.850
36.	Вонбилансна евиденција-пасива	243	58.841.795.299	62.731.211.850

Изготвил
Катерина Аксоска

Одговорно лице за работа на РРК Скопје
Владо Мартиновски

СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година

Прилог 2 – Годишен извештај

Стопанска Банка АД - Скопје

**Годишен извештај
за 2022 година**

Скопје, април 2023 година

Содржина:

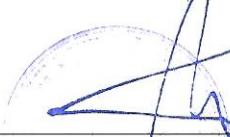
Преглед на активностите во 2022 година	1
Економско опкружување	4
Банкарски сектор и СБ	7
Финансиско работење.....	7
<i>Приходи од камати .....</i>	7
<i>Приходи од провизии и надоместоци .....</i>	8
<i>Оперативни расходи.....</i>	9
Средства и Обврски	9
<i>Средства.....</i>	9
<i>Депозити и капитал .....</i>	10
Банкарство на мало	10
<i>Депозити на население .....</i>	11
<i>Кредитирање на население .....</i>	12
<i>Картична дејност.....</i>	13
<i>Банкарско осигурување и соработка со Пензискиот фонд .....</i>	13
<i>Услуги на Контакт центарот и i-bank услуги .....</i>	13
<i>СББ сегментот .....</i>	14
Корпоративно банкарство	14
Управување со ризици	20
<i>Управување со кредитен ризик .....</i>	22
<i>Управување со ликвидносен ризик .....</i>	24
<i>Управување со ризикот од промена на каматните стапки .....</i>	26
<i>Управување со валутен ризик .....</i>	27
<i>Управување со оперативен ризик .....</i>	28
Адекватност на капиталот, Интерен процес на оценка на адекватност на капиталот и Стрес тест.....	30
Активности за контрола на усогласеноста со прописите, спречување на перење пари и борба против финансирање на тероризмот	31
Заштита на лични податоци.....	Error! Bookmark not defined.
ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ЗА 2022 ГОДИНА	Error!
	Bookmark not defined.

Согласно член 352 од Законот за трговски друштва, членовите на Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје (во понатамошен текст: „СБ“ и/или „Банката“) го подготвуваат приложениот Годишен извештај за работењето на Стопанска банка АД – Скопје за 2022 година. Извештајот се доставува до Надзорниот одбор кој го разгледува, одлучува по истиот („претходно усвојување“) и подготвува Писмено мислење и ги доставува до Собранието на акционери за разгледување и одобрување.

Согласно член 384, став 7 од Законот за трговски друштва, Годишниот извештај објективно ги презентира и објаснува главните фактори и околности коишто имаа влијание на работењето на Банката како и сите останати задолжителни елементи кои се важни за инвеститорската јавност и сите останати засегнати страни.

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ

УПРАВЕН ОДБОР

Диомидис Николетопулос
Генерален извршен директор и
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за корпоративно банкарство
и член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало
и член на Управен одбор

Бојан Стојаноски
Генерален директор за управување со ризици
и член на Управен одбор

Преглед на активностите во 2022 година

Минатата година беше одбележана со продолжување на неизвесноста, која покрај постковид-ефектите беше надополнета со почетокот на руско-украинската криза предизвикувајќи раст на инфлацијата (особено зголемување на цените на храната и електричната енергија). Сите овие фактори ги влошија изгледите за глобален економски раст во изминатата година. Соочени со глобалната инфлација која достигна повеќедецениски максимум, централните банки ширум светот се фокусираа на заострување на монетарната политика, поточно на зголемување на каматните стапки, со што се заострија финансиските услови и се зголемија трошоците за задолжување. Банкарскиот сектор покажа дека поседува висок капацитет за справување со кризата, притоа преземајќи мерки и активности за амортизирање на шоковите, со што се поддржуваат клиентите и се обезбедува деловниот континуитет во новото опкружување. Новите услови за работа наметнаа зголемени трошоци за работење и потреба од прилагодување на деловниот модел на сите стопански субјекти, вклучително и на банките.

Генерално, домашната економска активност е во согласност со проекциите и очекувањата за натамошно забавување на растот како последица на енергетската криза, ограничувањата во понудата и зголемувањето на трошоците на животот, фактори кои наметнаа заострување на финансиските услови на глобално ниво. Продолжи кредитната поддршка на домашната економија од страна на деловните банки, која забрза во последниот квартал од годината како карактеристичен тренд за крајот на годината. Надворешната позиција на економијата овозможува девизните резерви правилно да се одржуваат во безбедната зона. Сепак, неизвесноста и ризиците за глобалната и домашната економија на краток и среден рок остануваат високи, а војната во Украина останува главен извор на нарушувања, особено на пазарите на енергија и храна.

Во вакво деловно опкружување, раководството на Банката и сите вработени беа активно ангажирани за обезбедување континуитет во извршување на оперативните активности, потребите на клиентите, економијата и општеството во целина. Главниот фокус беше ставен на подобрување на дигиталната инфраструктура, која во денесно време е повеќе од неопходен начин на комуникација. Банката останува посветена и тесно поврзана со своите клиенти, секогаш обидувајќи се да ги предвиди и процени нивните потреби нудејќи разумни и одржливи решенија и финансиски совети. Банката продолжува да го следи развојот на кризата и да ги презема сите потребни мерки.

Како една од системски значајните банки, Стопанска банка продолжи со успешни резултати и во 2022 година, слично како и претходните години, односно добивката пред оданочување изнесува 2.617 милиони денари. Вкупната актива на Банката бележи зголемување од 8% и изнесува 122.783 милиони денари. Со вкупен капитал и резерви од

22.202 милиони денари, Стопанска банка останува највисоко капитализирана банка со стапка на адекватност на капиталот од 16,6%.

Финансиски показатели

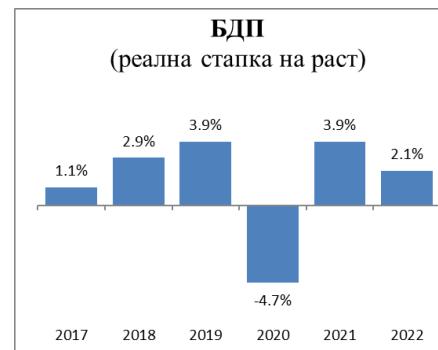
	2021	2022	промена %
во милиони евра			
Индикатори на Билансот на успех			
Нето приходи од камати	62.4	68.4	9.6%
Нето приходи од провизии	13.5	14.6	8.1%
Вкупни приходи	85.2	95.2	11.7%
Оперативни трошоци	-29.4	-32.1	9.2%
Нето оперативни приходи	55.7	63.1	13.3%
Исправка на вредност	-11.5	-20.5	78.3%
Добивка пред оданочување	44.3	42.6	-3.8%
Нето добивка	40.0	38.6	-3.5%
Индикатори на Билансот на состојба			
	2021	2022	промена %
	1,851.5	1,996.7	7.8%
Вкупна активи			
Вкупен капитал	321.2	361.0	12.4%
Регулаторен капитал	241.8	273.0	12.9%
Кредити на клиенти (нето)	1,266.3	1,396.8	10.3%
Вкупни кредити (брuto)	1,309.4	1,449.1	10.7%
Кредити на население	850.2	908.2	6.8%
Корпоративни кредити	459.2	540.9	17.8%
Резервации	43.2	52.3	21.1%
Вкупни депозити	1,455.1	1,535.0	5.5%
Депозити на население	1,077.4	1,138.1	5.5%
Корпоративни депозити	377.7	396.9	5.5%
Финансиски коефициенти			
	2021	2022	промена (бп)
	4.1%	4.1%	0.1
Нето каматна маргина	34.5%	33.8%	-70.7
Коефициент на расходи/приходи	2.2%	2.0%	-23.5
Поврат на средства - ROA	13.3%	11.3%	-195.5
Поврат на капитал - ROE	90.0%	94.4%	441.7
Коефициент на кредити/депозити (брuto)	16.5%	16.6%	14.5
Оперативни индикатори			
	2021	2022	change
Број на филијали	64	62	-2
Број на вработени (крај на период)	983	979	-4

Забелешка: Сите податоци во овој Извештај што се однесуваат на Стопанска Банка АД – Скопје се врз основа на финансиските извештаи изготвени во согласност со сметководствените прописи кои се применуваат во земјата и регулативата на НБРСМ

Економско опкружување

Во 2022 година, банкарскиот систем работеши во услови на зголемени ризици поради руско-украинската криза и инфлациите притисоци поврзани со енергетската криза. Неизвесноста од продолжената геополитичка криза и растот на инфлацијата, особено во делот на цените на храната и енергијата, предизвикуваат забавување на глобалната економска активност со потенцијални негативни економски прелевања. Сепак ова придонесе кон зголемување на каматните стапки од страна на банките низ целиот свет. Се очекува сите овие прашања да останат актуелни и во 2023 година.

Во просек, домашната економија оствари реален раст од 2,1% на годишна основа, за целата 2022 година, што претставува забавување во однос на растот од 3,9% во претходната година главно поради неповолните ефекти од енергетската криза и растот на трошоците врз одредени сектори од економијата. Најголем позитивен придонес кон растот имаа трговските дејности, додека негативен придонес се забележа од индустријата и градежништвото. И покрај намалувањето на реалните плати, личната потрошувачка, при крајот на годината, забележа раст, поддржан од зголемувањето на приватните трансфери. Сепак, актуелната глобална политичка нестабилност не дава позитивни изгледи за 2023 година.

Нарушените глобални синцири на понуда и неусогласеноста на понудата и побарувачката предизвикана од руско-украинската криза, резултираа со висока инфлација ширум светот, која не е забележана во последните две децении, особено во делот на цените на храната и енергијата. **Просечната стапка на инфлација во домашната економија за 2022 година беше 14,2%, имајќи предвид дека годишната стапка изнесуваше 18,7%.** Сеуште постои висока неизвесност во движењето на цените на примарните производи во следниот период.

Во буџетот на РСМ за целата 2022 година е остварен дефицит од 577 милиони евра. Воден од посилните перформанси кај приходите (раст од 11,5%) во однос на расходите (раст од 8,4%), буџетскиот дефицит во 2022 година се редуцираше на 4,5% од БДП. Буџетскиот дефицит во целост е финансиран преку задолжување на државата на странскиот и на домашниот пазар, како и од депозитите на државата кај Народната банка. Остварениот буџетски дефицит за 2022 година претставува 83% од планираниот дефицит на Буџетот за 2022 година. На крајот од 2022 година **јавниот долг** изнесуваше 7.702,9 милиони евра или 59,7% од БДП. Во согласност со Стратегијата за управување со јавниот долг, останува стремежот да се намали нивото на јавен долг значајно под мастишкиот критериум од 60% до 2026 година.

Надворешната позиција во 2022 година се зголеми резултирајќи со дефицит на тековната сметка од 772.4 милиони евра или 6,0% од БДП. Приватните трансфери пораснаа достигнувајќи 2,444.5 милиони евра, што е за 29,3% повеќе од претходната година, покривајќи 90,1% од трговскиот дефицит. Во однос на финансиската сметка, странските директни инвестиции исто така пораснаа за 60% споредено со 2021, достигнувајќи 754 милиони евра. Соодветното ниво на бруто девизните резерви (3,862.9 милиони евра или 3,7 месечна покриеност на увозот) овозможи доволна амортизација при потенцијални непредвидени шокови.

Во текот на 2022 година, НБРСМ продолжи со затегнување на монетарната политика, коешто започна од крајот на 2021 година, со активно управување со ликвидноста преку интервенциите на девизниот пазар, како и преку зголемување на каматните стапки. Девизните резерви се на задоволително ниво, а девизната ликвидност во банкарскиот систем останува соодветна. По повеќекратното зголемување, на крајот на 2022 година, референтната каматна стапка на благајничките записи достигна ниво од 4,75%. Со оглед на неизвесноста во однос на идните движења на инфлацијата и тензиите во Украина, НБРСМ наведува дека ќе продолжи внимателно да ги следи случаувањата и потенцијалните ризици, нагласувајќи ја подготвеноста да дејствува по потреба, а заради поддршка на девизниот курс.

За време на руско-украинската криза, банкарскиот сектор успеа да остане добро капитализиран, ликвиден и профитабилен. Тој покажа способност да ја поддржи економијата во сложени околности и понатаму да ги исполнува барањата на своите клиенти. На крајот од 2022 година, вкупниот депозитен раст достигна 4,9% на годишно ниво. Притоа, корпоративните депозити забележаа раст од 3,7%, додека депозитите на население пораснаа за 5,8%. Кредитниот раст на крајот од годината достигна 9,4%. Кредитите на население пораснаа за 7,3%, додека корпоративните кредити беа повисоки за 11,5%. Нефункционалните изложености го продолжија надолниот тренд регистрирајќи 2,9% на 31.12.2022. Стапката на кредити/депозити на крајот од годината изнесуваше 86,1%. Стапката на адекватност на капиталот со 31.12.2022 беше 17,7%. Показателите за профитабилност ROA и ROE беа на ниво од 1,5% и 12,2% соодветно. И покрај силните шокови со кои се соочи нашата економија, стабилноста беше зачувана, но ризиците налагаат натамошно будно следење и претпазливост.

Основни макроекономски показатели

	2018	2019	2020	2021	2022
Производство					
Бруто Домашен Производ (реална стапка на раст)	2.9	3.9	-4.7	3.9	2.1
Индустриско производство (годишна стапка на раст)	5.4	3.7	-9.5	1.4	-0.3
Цени, плати и продуктивност					
Индекс на трошоци на живот (годишен просек)	1.5	0.8	1.2	3.2	14.2
Индекс на трошоци на живот (крај на година)	0.9	0.4	2.3	4.9	18.7
Индекс на цени на производители (годишен просек)	-0.3	0.9	0.8	8.5	21.9
Индекс на цени на производители (крај на година)	-0.8	1.1	1.8	15.0	19.8
Реални плати (годишна стапка на раст)	4.4	3.1	6.5	2.3	3.8
Статистика на владини финансии					
Буџетско салдо (% од БДП)	-1.8	-2.0	-8.0	-5.4	-4.5
Надворешен сектор					
Биланс на тековна сметка (% од БДП)	0.2	-3.0	-2.9	-3.1	-6.0
Извоз на стоки и услуги (во милиони евра)	6,462.9	6,972.1	6,264.7	7,743.9	9,663.7
Увоз на стоки и услуги (во милиони евра)	7,828.2	8,585.2	7,644.6	9,618.4	12,375.7
Извоз на стоки и услуги (стапка на раст)	17.3	7.9	-10.1	23.6	24.8
Увоз на стоки и услуги (стапка на раст)	13.1	9.7	-11.0	25.8	28.7
Бруто надворешен долг (во милиони евра)	7,843.7	8,154.4	8,536.1	9,576.6	10,855.8
Девизни резерви (во милиони евра)	2,867.1	3,262.6	3,359.8	3,643.3	3,862.9
Курс МКД / ЕУР (просек)	61.5	61.5	61.7	61.6	61.6
Монетарни агрегати					
M1 стапка на раст (дек. / дек.)	18.7	17.2	16.4	8.7	6.0
M2 стапка на раст (дек. / дек.)	11.8	9.9	11.2	10.3	6.4
M2 денари стапка на раст (дек. / дек.)	14.5	12.7	10.6	5.5	4.9
M4 стапка на раст (дек. / дек.)	11.8	9.3	6.9	7.0	5.1
M4 денари стапка на раст (дек. / дек.)	14.0	11.4	5.5	1.7	2.9
Кредити на приватен сектор	7.3	6.0	4.7	8.3	9.4
Каматни стапки					
Пазар на пари (годишен просек)	1.1	1.1	1.1	1.0	1.5
Благајнички записи (годишен просек)	2.9	2.3	1.6	1.3	2.5
Пазар на пари (крај на период)	1.1	1.1	1.1	1.1	2.5
Благајнички записи (крај на период)	2.5	2.3	1.5	1.3	4.8
Пазар на капитал					
Индекс на Македонска Берза - МБИ (стапка на раст на крај на година)	36.6	34.0	1.2	30.8	-8.1

Извори: Министерство за финансии, Државен завод за статистика, Народна Банка на РСМ

Банкарски сектор и СБ

(во милиони евра)

Позиција/Показател	Банкарски сектор	СБ	Пазарен удел
Вкупна актива	11,127.3	1,996.7	17.9%
Вкупни кредити	6,776.0	1,449.1	21.4%
Вкупни депозити	7,573.4	1,535.0	20.1%
Кредитен раст-население	7.5%	6.8%	
Кредитен раст-правни лица	11.4%	17.8%	
Депозитен раст	5.1%	5.5%	
Поврат на средства (ROA)	1.5%	2.0%	
Поврат на капитал (ROE)	12.2%	11.3%	
Трошоци / Приходи (C:I)	47.8%	33.8%	
Нето каматна маргина (NIM)	2.7%	4.1%	
Нефункционална изложеност	2.9%	3.9%	
Адекватност на капиталот	17.7%	16.6%	

Извор: Податоците за банкарскиот сектор се од НБРСМ

Стопанска Банка АД Скопје поседува 18% од вкупната актива на банкарскиот сектор и приближно 1/5 од депозитите и кредитите. Во 2022 година, реализираната стапка на раст на бруто кредитите беше 10,7% и 5,5% на депозитите. Во анализиранот период, перформансите на Банката беа во многу аспекти подобри во споредба со вкупниот банкарски сектор како што е прикажано погоре. Имено, повратот на средства беше 2,0% наспроти 1,5%, нето каматната маргина 4,1% наспроти 2,7% и коефициентот трошоци/приходи далеку под банкарскиот сектор со извонредни 33,8% наспроти 47,8%. Стапката на адекватност на капиталот беше 16,6%.

Финансиско работење

Најважните аспекти од финансиското работење на Банката се посочени подолу:

Приходи од камати

Во текот на 2022 година, приходите од камати на кредити на население изнесуваа 50,2 милиони евра, со што имаа најголемо учество во вкупните приходи од камати од 69,8%. Во исто време, каматните приходи од корпоративни и други активности (инвестиции во хартии од вредност, меѓубанкарски пласмани и др.) изнесуваа 21,8 милиони евра, односно беа повисоки за 20,4% споредено со претходната година. Во услови на висока и брзорастечка инфлација и затегнување на монетарната политика од страна на Народната банка, која се фокусира на зголемување на каматните стапки, вкупните приходи од камати изнесуваа 71,9 милиони евра.

Во милиони евра

	2021	2022	% промена
Приходи од камати	66.8	71.9	7.6%
Кредити на физички лица	48.7	50.2	3.1%
Кредити на правни лица	13.3	15.5	16.5%
Останато	4.8	6.3	31.3%

Расходи од камати

Банката регистрираше намалување на расходите од камати во просек околу 18%.

Во милиони евра

	2021	2022	% промена
Расходи од камати	4.4	3.6	-18.2%
Депозити на физички лица	3.3	2.2	-33.3%
Депозити на правни лица	0.3	0.4	33.3%
Останати обврски	0.8	0.9	12.5%

Нето приходи од камати

Нето приходите од камати изнесуваа 68,4 милиони евра и се зголемија за 9,6% главно поради интензивните кредитни активности и зголемувањето на кредитното портфолио.

Во милиони евра

	2021	2022	% промена
Нето каматни приходи	62.4	68.4	9.6%
Каматни приходи	66.8	72.0	7.8%
Каматни расходи	4.4	3.6	-18.2%

Приходи од провизии и надоместоци

Во 2022 година, нето приходите од провизии и надоместоци достигнаа 14,6 милиони евра. Најзначајниот дел (43,8% од вкупните приходи од провизии и надоместоци на Банката) се однесува на надоместоци од трансфери на средства во износ од 6,4 милиони евра, забележувајќи раст од 8,5% во споредба со минатата година. Нето приходот од кредитни активности е втора по големина ставка на надоместок, која на крајот од 2022 година изнесуваше 3,9 милиони евра, што претставува 26,7% од вкупниот приход од провизии и надоместоци.

Во милиони евра

	2021	2022	% промена
Нето приходи од провизии и надоместоци	13.5	14.6	8.1%
Кредити	3.6	3.9	8.3%
Гаранции	0.8	0.8	0.0%
Трансфер на средства	5.9	6.4	8.5%
Останато	3.2	3.5	9.4%

Оперативни расходи

Во текот на 2022 година, Банката продолжи да се стреми кон оперативна совршеност и во трошочната ефикасност и во управувањето со ризиците, што резултираше со одржување на трошоците во согласност со очекувањата и одржување на одличен кредитен квалитет. Соочени со значително неизвесно опкружување како резултат на глобалната енергетска криза како и огромен раст на инфлацијата, дополнети со ефектите на руската инвазија врз Украина, вкупниот оперативен трошок на Банката достигна 32,1 милиони евра. Востоставената ефективна политика за ограничување на трошоците во комбинација со растечките приходи допринесе Банката повторно да го намали релативно нискиот коефициент на трошоци во однос на приходи на 33,8%, значително под просекот на банкарскиот сектор.

Средства и Обврски

Средства

Вкупните средства на Банката на крајот од 2022 година изнесуваа 1.996,7 милиони евра, што е за 145,2 милиони евра или 7,8% повеќе во споредба со 2021 година. Банката продолжи да го подобрува својот прудентен пристап со рамномерен раст, соодветна ликвидност и силна капитална база. Учество на ликвидната актива во вкупната актива на Банката изнесува 18,3%. Вкупното кредитно портфолио достигна 1.449,1 милиони евра, од кои 540,9 милиони евра отпаднаа на корпоративни клиенти, додека изложеностите кон население изнесуваа 908,2 милиони евра.

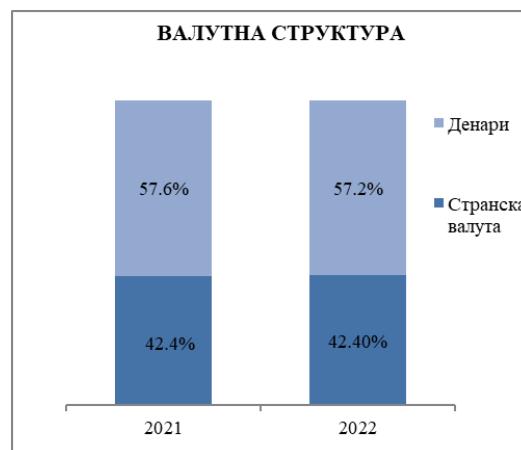
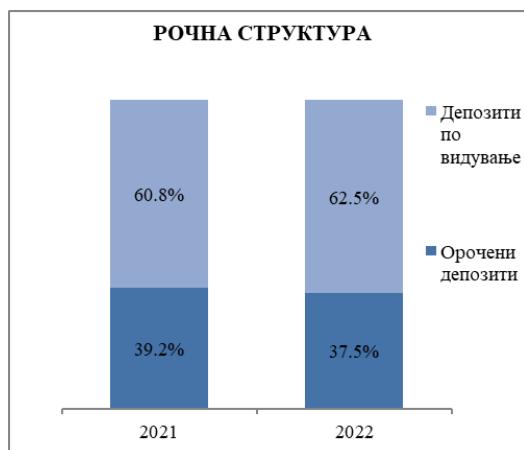
Депозити и капитал

Депозитната база на Банката се зголеми за 5,5% или 79,9 милиони евра. Депозитите продолжуваат да бидат главниот извор на финансирање на Банката, во износ од 1.535,0 милиони евра и како резултат, на крајот од 2022 година, коефициентот на кредити во однос на депозити достигна 94,4% на бруто основа, доволен за да овозможи силен кредитен потенцијал.

Валутната структура на депозитната база укажува на стабилно учество на депозитите во домашна валута од 57,2% (57,6% во 2021 година)

Капиталот на Банката изнесуваше 361,0 милиони евра на крајот од 2022 година и како таков, тој се уште е највисок во банкарскиот сектор во земјата, обезбедувајќи солиден коефициент на адекватност и квалитетен извор на долгорочко финансирање.

Банкарство на мало

Сегментот население во 2022 година се рехабилитираше од ефектите на долготрајната пандемија и покажуваше знаци на нормализирани текови. Меѓутоа, стартот на конфликтот во Украина, цените на енергенсите и брзорастечката инфлација неминовно влијаеа пред се врз куповната моќ на граѓаните, но и на нивните апетити и амбиции за претстојниот период.

Народна банка на Република Северна Македонија во неколку наврати во текот на годината ги зголеми референтните каматни стапки со што даде јасни насоки за успорен раст на кредитирањето како кај населението така и кај компаниите што има за крајна цел

зауздување на инфлаторните влијанија. Растот на каматните стапки на кредитните производи беше постепен со цел избегнување на ситуација на преоптовареност на клиентите и намалување на квалитетот на кредитното портфолио.

Овие трендови продолжија и со крајот на годината и ефектите несомнено ќе се прелеат во следната, 2023 година.

2022 година, Стопанска банка ја посвети на зајакнување на својата позиција во сегментот население преку понатамошна оптимизација на својата мрежа на филијали, инвестиција во нови современи ATM уреди, продлабочена понуда во i-bank дигиталните услуги како и во зајакнување на својата кредитна и депозитна понуда за граѓаните.

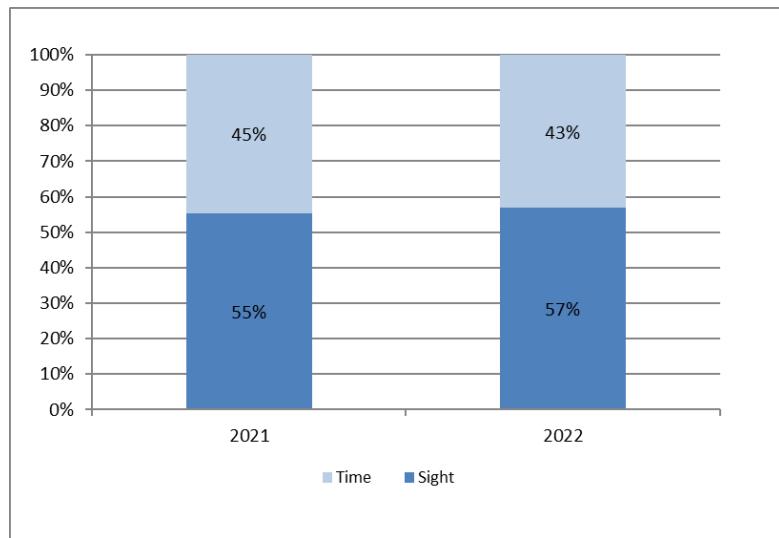
Депозити на население

Базата на депозитите од население порасна во текот на 2022 година и достигна ниво од 1,08 милијарди, пресликувајќи ја, во континуитет, довербата која базата на клиенти ја има во Банката.

Коефициентот на депозитите по видување во однос на орочените депозити остана избалансиран, незначително на страната на депозитите по видување, ако се земе предвид дека клиентите сеуште преферираат да имаат ликвидни тековни средства за времетраењето на Ковид кризата, дополнително на депозитите со најниски каматни стапки.

Коефициентот помеѓу странската валута и локалната валута е воглавно избалансиран и се чини дека клиентите имаат прилично избалансирана потреба од едното или другото.

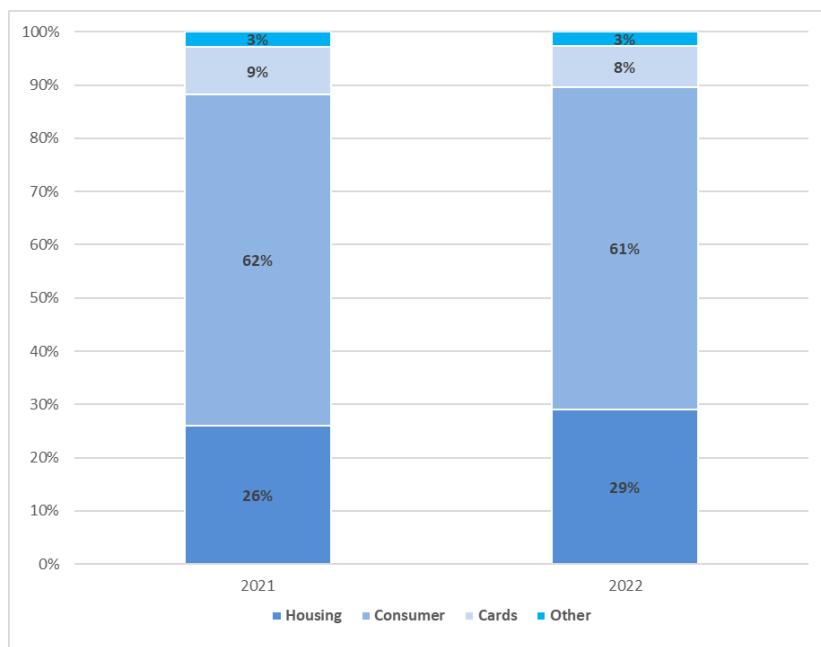
Структура на депозитите по видување/ орочените депозити

Кредитирање на население

Зголемен фокус во 2022 година добија обезбедените кредити за население – станбен и потрошувачки обезбеден кредит за кои клиентите пројавија поизразен интерес од претходни години. Поткрепени со промотивни понуди постигнат беше пораст од 6,6% во кредитирањето на населението, споредено со 2021 година.

Структура на портфолиото на население

Портфолиото на **станбени кредити** продолжи со забрзан пораст достигнувајќи речиси 20% пораст споредено со 2021 година додека потрошувачките кредити и кредитните картички се задржаа на истото ниво од претходните години.

Картична дејност

Банката продолжи да го развива и негува своето картично портфолио и најголемо семејство платежни картички на пазарот, што придонесе до пораст на бројот на трансакциите во трговија за речиси 16% додека во вредност порастот достигна и до 23%.

Значаен е ефектот и на трговците кои се почесто одбираат да ги продаваат своите услуги и производи online па нивните трансакции учествуваат во целокупниот пораст на POS трансакции. Банката секоја година соработува со се повеќе клиенти во овој домен, бележејќи пораст во 2022 година за 13,5%.

Повлекувањето на готовина од ATM-ите стагнира и се одржува на нивото на претходните години што емпириски покажува дека готовинските плаќања значително се намалуваат.

Банкарско осигурување и соработка со Пензискиот фонд

Како дел од проширените услуги достапни преку филијалите и контакт центарот на Банката, продажбата на банкарското осигурување е во постојан подем, обезбедувајќи притоа нов стабилен приход за Банката.

Покрај продажбата на осигурителни полиси вградени во кредитната понуда, вработените на Банката интензивно продаваат и самостојни осигурителни полиси: животно осигурување и разновидни полиси за осигурување – неживот. Порастот во 2022 година овие два домени е повеќекратен во споредба со 2021 година, поточно над 600% кај животното осигурување и над 120% кај осигурување – неживот.

Дополнително, со отпочнување на соработката со Триглав Пензиско Друштво во втората половина од 2022 година реализирани се и првите 1.577 договори за членство што е солиден старт на соработката која и понатаму се продлабочува.

Услуги на Контакт центарот и i-bank услуги

Контакт центарот достапен 24/7 продолжи да биде канал за интеракција со клиентите по различни основи и зголемениот просек од 50.000 месечни интеракции (повици и e-mail пораки) за време на ковид пандемијата продолжува и во 2022 година. Тимот на контакт центарот продолжува да ги проширува своите дејности во насока на продажба, советодавни услуги за клиентите и секако 24/7 поддршка за картичките, трговците и за корисниците на i-bank услугите.

Дигиталните и директните банкарски платформи глобално се во континуиран пораст и овој тренд го следат и нашите клиенти. Под i-bank брендот, Стопанска банка на клиентите им нуди богати дигитални решенија достапни 24/7 преку компјутер, мобилен уред или телефон.

Понудата во паралела се збогатува со нови функционалности во согласност со потребите на клиентите на пазарот и овој процес продолжува и во 2022 година кога се воведени: распределба на девизен прилив, можност за блокирање и деблокирање на платежни картички како и воспоставување на персонализирани контроли за картичките (по вид на трансакција, износ, канал и сл.), мобилно банкарство за правни лица итн.

Кај физичките лица во 2022 година бележиме пораст од 18% на вкупниот број на i-bank корисници, 13% пораст во бројот на клиенти кои реализираат трансакции преку i-bank каналите и 8% пораст во бројот на трансакции реализирани преку овие канали во споредба со 2021 година.

Правните лица исто така продолжуваат со зголемен интензитет да ги користат i-bank каналите, при што со достапноста на m-banking и за правни лица бројот на корисници кои плаќаат преку системот порасна за над 300% во споредба со 2021 година.

СББ сегментот

Наспроти сите предизвици со кои се соочи стопанството во текот на 2022 година, а и претходно, во годините афектирани од ковид пандемијата, можеме да заклучиме дека активноста кај микро и малите компании сепак беше насочена кон развој и проширување на делувањето. Во таа насока, забележан беше значителен пораст во кредитирањето во овој сегмент споредено со 2021 година и тој достигна 22% при што клиентите доминантно побаруваа кредити за обртен капитал а поради растечките цени на енергенсите забележавме зголемен инвестициски циклус кај нашите клиенти во производство на електрична енергија за сопствени потреби од обновливи извори на енергија, при што Банката понуди соодветни кредитни решенија.

Нашиот тим продолжи да биде во поддршка на компаниите без оглед на нивната големина и фаза во животниот циклус, нудејќи им персонализирани совети, производи, услуги и решенија. Можноста да се користат во зголемен обем и дигиталните сервиси на Банката за компаниите значи намалена оператива и зголемена заштеда на ресурси и финансии и секако продлабочена соработка со Банката.

Корпоративно банкарство

По период од две години нарушена економска активност поради ковид пандемијата, макроекономското опкружување во 2022 година продолжи да носи сериозни предизвици како во реалниот, така и во финансискиот сектор. Годината започна со воена ескалација на geopolитичките неизвесности од руско-украинскиот конфликт, кои се прелеаја на целата светска економија, резултирајќи со енергетска криза, турбуленции на пазарите и растечка инфлација. Притоа, инфлаторниот притисок врз глобалната економија, кој предизвика затегање на монетарната политика на централните банки ширум светот, креираше средина на каматни стапки кои се на историско највисоко ниво во последните десет години.

Во дадените пазарни услови, со бројни неизвесности, Стопанска Банка АД Скопје и во 2022 година продолжи со реализација на дефинираната стратегија за раст на корпоративното кредитирање и зголемување на нејзиното пазарното учество во овој сегмент на банкарскиот пазар. Широката лепеза на прозводи и услуги кои Банката секојдневно ги испорачува на компаниите од сите сектори на економијата, дизајнирани за секоја компанија посебно согласно нејзините потреби и карактеристики на бизнис-моделот, генерираат побарувачка и продукција на корпоративни кредити кои носат раст на корпоративното портфолио на Банката. Така, остварениот годишен раст на корпоративното кредитно портфолио на Банката во 2022 година изнесува 16,85%, односно 64,32 милиони евра во денарска противвредност. Како резултат на тоа, пазарниот удел на Банката во корпоративното кредитирање, заклучно со декември 2022, година достигна ниво од 16,26%, што е зголемување за 0,84 п.п. во однос на претходната 2021 година.

Во текот на 2022 година, Банката продолжи да ја зголемува понудата на производи и услуги за компаниите. Покрај традиционалните банкарски производи и услуги во делот на кредитирањето на потребите за работен капитал и инвестициски активности на компаниите, во 2022 година, Банката преку својата новооснована компанија Стопанска Лизинг ДООЕЛ Скопје, ја збогати понудата на производи во делот на финансискиот и оперативниот лизинг. Истовремено, корпоративните клиенти на Банката имаат пристап до можности за финансирање преку отворените кредитни линии на Банката со Развојната Банка на Северна Македонија и Европската инвестициска банка како и Европската банка за обнова и развој.

Воедно, заедно со кредитниот раст, Банката во континуитет посветува внимание на мониторинг и анализа на квалитетот на корпоративното портфолио, со цел одржување на неговиот квалитет и перформанси.

Во глобалното нестабилното и непредвидливо пазарно опкружување, како и силната конкуренција на пазарот, Стопанска Банка АД Скопје продолжува да ја остварува својата стратешка цел – зголемување на пазарното учество преку раст на кредитното портфолио со истовремено одржувањето на неговиот квалитет и максимизирање на профитабилноста. Во наредниот период, покрај континуираната поддршка во финансирањето на потребите за работен капитал и нови инвестиции на постојните и новите корпоративни клиенти, Стопанска Банка ќе се насочи и кон финансирање на големите инфраструктурни и енергетски проекти кои се од исклучително значење за енергетската стабилност и идниот економски развој на земјата.

Консолидација

Банката изработува и консолидирани финансиски извештаи во кои е вклучено работењето на друштвото Стопанска Лизинг ДОЕЛ Скопје. Друштвото е правно лице, целосно контролирано од друго правно лице - Банката, позната како матично претпријатие - матична банка. Финансиските извештаи на Стопанска Лизинг ДОЕЛ Скопје, се вклучени во консолидираните финансиски извештаи.

БИЛАНС НА УСПЕХ -Консолидиран (Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од камата		4.423.517	4.113.872
Расходи за камата		(218.776)	(269.831)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	4.204.741	3.844.041
Приходи од провизии и надомести		1.521.304	1.439.240
Расходи за провизии и надомести		(622.666)	(607.750)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	898.638	831.490
Нето-приходи/(расходи) од тргуваче	8	26	(696)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	157.425	110.078
Останати приходи од дејноста	11	594.926	463.221
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	12	(1.234.098)	(772.417)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(27.112)	65.774
Трошоци за вработените	14	(962.641)	(890.490)
Амортизација	15	(130.520)	(123.372)
Останати расходи од дејноста	16	(887.545)	(798.796)

Удел во загубата на придружените друштва	24		
Добивка пред оданочување		2.613.840	2.728.833
Данок на добивка	17	(242.162)	(262.877)
Добивка за финансиската година		2.371.678	2.465.956
БИЛАНС НА СОСТОЈБА -Консолидиран			
	Белешка	2022	2021
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18	22.469.444	20.867.797
Средства за тргувanje	19	2.021	1.999
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	297.437	278.118
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	85.916.705	78.037.088
Вложувања во хартии од вредност	23	10.386.884	12.297.667
Вложувања во придружени друштва	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1		
Останати побарувања	25	2.582.596	1.562.418
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	93.408	127.048
Нематеријални средства	28	136.870	111.435
Недвижности и опрема	29	907.733	819.129
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупно средства		122.793.098	114.102.699

ОБВРСКИ

Обврски за тргување	32		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33		-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21		-
Депозити на банките	34.1	2.902.315	1.425.335
Депозити на други комитенти	34.2	94.379.647	89.673.439
Издадени должнички хартии од вредност	35		-
Обврски по кредити	36	1.930.696	1.686.298
Субординирани обврски	37		-
Посебна резерва и резервирања	38	111.922	107.431
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	892	72.595
Одложени даночни обврски	30.2		-
Останати обврски	39	1.269.287	1.345.262
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31		-
Вкупно обврски		100.594.759	94.310.360

КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Запишан капитал	40	3.511.242	3.511.242
Премии од акции			-
Сопствени акции			-
Други сопственички инструменти			-
Ревалоризациски резерви	40	147.155	112.832
Останати резерви	40	831.373	831.373
Задржана добивка		17.708.569	15.336.892
Вкупно капитал и резерви		22.198.339	19.792.339
Вкупно обврски и капитал и резерви		122.793.098	114.102.699

Консолидирана супервизија

Групата не е предмет на консолидирана супервизија од страна на НБРСМ, согласно Одлуката за консолидирана супервизија. Стопанска Лизинг не е предмет на консолидирана супервизија поради тоа што вкупната актива на подружницата е помала од 1 % од активата на матичната Банка

Адекватност на капиталот

Согласно Одлуката од НБРСМ за консолидирана супервизија, доколку вкупната актива на подреденото лице е помала од 1 % од активата на матичното лице, подреденото лице нема да се вклучи во консолидираните финансиски извештаи за потребите на консолидираната супервизија. Врз основа на погоре наведеното, стапката на адекватност на капиталот не се утврдува на консолидирана основа.

Консолидирана годишна сметка

Групата изработува Консолидирана годишна сметка согласно Законот за трговски друштва. Финансиски информации обелоденети во годишниот извештај за работата, се конзистентни во сите аспекти со консолидираната годишна сметка на Групата и со финансиските информации обелоденети во ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата.

Процент на учество

Матичната банка учествува со 100% сопственост во Стопанска Лизинг ДОЕЛ Скопје.

Управување со ризици

Функцијата за управување со ризици на Стопанска банка АД Скопје се фокусира на одржување на профилот на ризик во рамките на воспоставениот апетит за ризик, притоа обезбедувајќи балансиран раст и соодветен квалитет на кредитното портфолио. Мисијата на Банката за управување со ризици е да обезбеди управување со сите видови ризици за Банката да остане безбедна за своите депоненти и другите засегнати страни, додека со текот на времето создава добри приноси за своите акционери, во согласност со деловната стратегија на СБ, конзистентна со најдобрите практики и целосно усогласени со регулаторните барања.

Стопанска Банка АД Скопје е една од најголемите финансиски институции во земјата која нуди банкарски услуги, преземајќи и управувајќи со ризици како дел од своите дневни активности.

Главната цел на функцијата за управување со ризик на Банката е да го заштити интересот на своите клиенти и акционери преку прудентно управување со ризиците поддржано од силна култура на ризик, како и изобилство на ликвидност и силна капитална база. Банката управува со овие ризици преку сеопфатна рамка што го интегрира управувањето со ризиците во секојдневните деловни активности и стратешкото планирање. Рамката за прифатливо ниво на ризик (Risk Appetite Framework - RAF) се развива и воспоставува со цел да се користи како клучна алатка за управување заради подобро усогласување на деловната стратегија, финансиските цели и управувањето со ризикот и претставува суштински механизам за поддршка на надзорот на извршувањето на стратегијата во рамките на граници на ризик со кои Банката е подготвена да работи.

Примарната улога на независната функција за управување со ризици на Банката е правилно и навремено идентификување, мерење и управување со ризиците во нормални и специфични економски услови, како и надзор дали деловните активности се во согласност со стратегијата и прифатливото ниво на ризик на Банката. Со цел да се одржи адекватен профил на ризик, Банката користи алатки како што се прудентни критериуми за ризик, оценка на ризици, модели за рангирање и вреднување кои постојано се разгледуваат, валидираат и подобруваат во согласност со најдобрите практики во банкарската индустрија.

Ефективното управување со ризиците бара тоа да се спроведува низ целата банка. Структурата за ризик и контрола на СБ се заснова на моделот на управување со „три линии на одбрана“, воведен во 2019 година. Секоја линија има специфична улога и дефинирани одговорности, при што извршувањето на задачите се разликува од контролата на истите. Трите линии тесно соработуваат за да ги идентификуваат, проценат и намалат ризиците. Прво и најважно, бизнисот (вклучувајќи ги и функциите за поддршка) има сопственост над ризиците, со кои управува и презема одговорност (прва линија).

Рамката за управување со ризици на Банката е обезбедена од функцијата Управување со ризици и Усогласеност со прописи (втора линија). Двете функции подразбираат преземање ризик и следење на профилот на ризик. Внатрешната ревизија (трета линија) обезбедува независна контрола, совети и увид во квалитетот и ефективноста на внатрешните контроли, управувањето со ризиците, усогласеноста со прописите и управувањето со Банката.

Функцијата за управување со ризици на СБ го поддржува Управниот одбор при дефинирање на прифатливото ниво на ризик, стратегиите, политиките и лимитите на изложеност. Исто така, овозможува увид и поддршка за целата Банка за прашања поврзани со ризик. Главни финансиски ризици за СБ се кредитниот ризик, ликвидносниот ризик и пазарниот ризик. Во актуелните сложени деловни услови, СБ е исто така изложена на нефинансиски ризици како што се оперативниот, ИТ и ризикот од неусогласеност со прописите.

СБ има воспоставена рамка на политики, процедури и стандарди за управување со ризици за да создаде конзистентност низ целата организација и да дефинира барања што се задолжителни за сите деловни единици. Сениор менаџментот на Банката е одговорен за спроведување и за придржување до политиките, процедурите и стандардите. Политиките, процедурите и стандардите редовно се ревидираат и ажурираат за да се рефлектираат промените во барањата, пазарите, производите и практиките.

Во 2022 година, банкарскиот систем работеше во услови на зголемени ризици поради руско-украинската криза и инфлацииските притисоци поврзани со енергетската криза. Неизвесноста од продолжената геополитичка криза и растот на инфлацијата, особено во делот на цените на храната и енергијата, предизвикуваат забавување на глобалната економска активност со потенцијални негативни економски прелевања. Неизвесноста се очекува да продолжи и во 2023 година.

Руско-украинската криза донесе потреба за интензивно следење на кредитниот и ликвидносниот ризик. Во таа смисла, СБ изврши неколку видови на стрес-тестови и секторски анализи за да го процени потенцијалниот удар врз нејзината финансиска позиција, што ѝ помогна на Банката да добие понатамошен увид во потенцијалното влијание и да дефинира соодветни митигирачки активности.

Останува цел на Банката, дури и во овие тешки времиња, да се стреми кон континуирано подобрување на рамката за управување со ризици во согласност со идните регулативни барања и меѓународните стандарди, најдобрите практики и променливите услови на пазарот.

Културата за ризик е важна интегрална компонента на управувањето со ризиците и Банката има активен пристап кон зголемување на свесноста за ризик и зајакнување на културата за ризик на сите нивоа на работење, преку соодветни обуки и работилници.

Управување со кредитен ризик

Како еден од најзначајните ризици на кои Банката е изложена, кредитниот ризик е ризикот дека Банката ќе претрпи економски загуби доколку другата страна не може да ги исполнi своите договорни или други финансиски обврски кои произлегуваат од договор за кредит. Од тие причини, за Банката е од суштинско значење да се потпре врз сеопфатно знаење и разбирање на дејноста на клиентот, секторот, управувањето, целите, финансиските показатели, можностите и предизвиците со цел да преземе соодветна одлука. За таа цел, кредитните политики на СБ за прудентно кредитирање вклучуваат детална проценка на ризиците пред која било кредитна одлука и општ сет на минимум стандарди за проценка на кредитниот лимит, одобрувањето, обновувањето и следењето на кредитната изложеност. Извршените кредитни проценки се поддржани од систем за рангирање на ризиците и статистички модел на бодување кој, врз основа на разновидните инпути на квантитативни и квалитативни податоци, обезбедува квантификација на нивоата на кредитен ризик. Конечно, воспоставени се овластени тела за кредитно одобрување со искусни и професионални членови за одобрување и обновување на кредитните изложености.

Отако ќе се воспостави кредитен однос, СБ применува процес на интензивно следење кој овозможува рана идентификација на какво било влошување на профилот на ризик на клиентот или на група клиенти. Процесот на следење се состои од редовно ревидирање на кредитите во текот на животниот циклус на производот, внатрешна класификација на ризиците, систем за рано предупредување и систем за идентификување на сигнали за значително зголемување на кредитниот ризик SICR (Significant Increase of Credit Risk) и неможност за наплата од клиентот UTP (Unlikely to Pay), кои заедно ги идентификуваат раните сигнали на влошување на кредитоспособноста на клиентите и се стремат кон обезбедување навремено преземање на потребни дејства со цел да се минимизира загубата. Кредитната изложеност исто така континуирано се следи според воспоставени лимити на концентрација по сектор, вид на обезбедување, рангирање на должникот итн., во согласност со Рамката за прифатливо ниво на ризик на Банката.

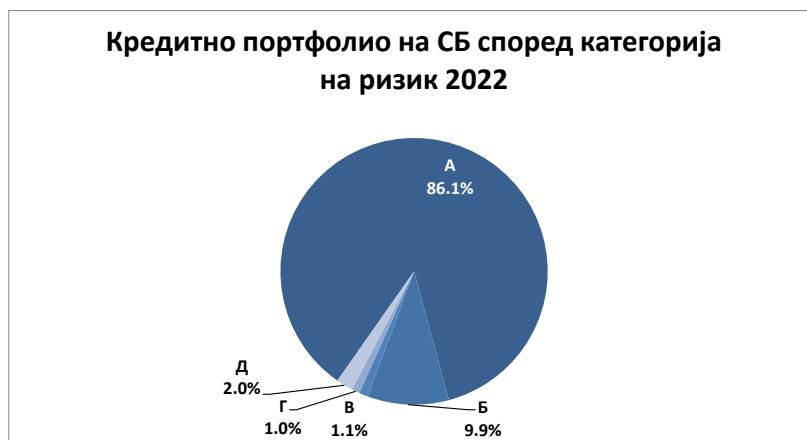
Во линија со најдобрите меѓународни практики, и следејќи го процесот и методологијата за исправка на вредноста и посебна резерва, Банката обезбедува адекватно ниво на резервации за потенцијални загуби по кредити.

Во 2022 година, Банката се справуваше со продолжените ефекти на пандемијата, истовремено соочувајќи се со нови предизвици во форма на инфлација и нејзиното влијание врз целокупната економија. Банката беше во блиска соработка со своите клиенти и сите релевантни заинтересирани страни со цел да помогне во успешното совладување на овие историски предизвици. Независно од негативните влијанија на пандемијата врз економиите во светот, како и инфлацијата и енергетската криза воглавно предизвикани од Руско-украинската војна, Банката успеа да го надогради силниот раст од 2021 година и во исто време да го зајакне квалитетот на кредитното корпоративно портфолио.

Сите нејзини цели во рамки на кредитниот ризик, алатки и јасната структура на процесите на управување со ризици се инкорпорирани во внатрешните кредитни политики и Рамката за прифатливо ниво на ризик на Банката, одобрени од страна на Надзорниот одбор.

Квалитет на кредитното портфолио

Во рамки на имплементираната солидна рамка за управување со кредитен ризик, СБ успеа да одржи солидно и разновидно кредитно портфолио во 2022 година. Растот на кредитното портфолио, проследено со одржување на низок и контролиран коефициент на нефункционални пласмани е една од главните стратешки цели, којашто банката успеа да ја оствари во изминатата година и покрај зголемените инфлаторни притисоци, енергетската криза и предизвиците во синцирите на снабдување.

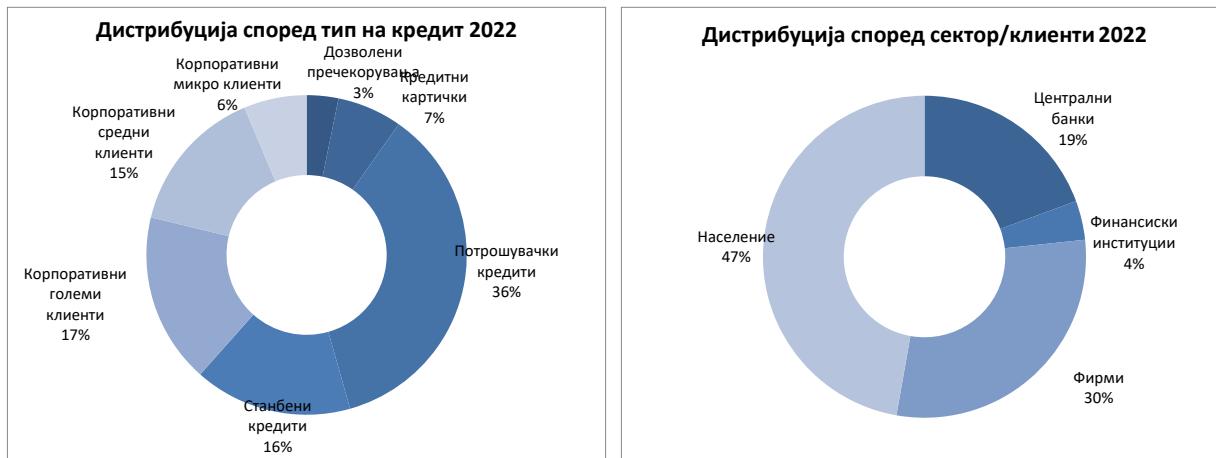
Согласно Методологијата на НБРСМ, секоја изложеност на кредитен ризик се класифицира во една од петте категории (А, Б, В, Г и Д). Изложеноста во рамки на најдобрата категорија на кредитен ризик „А“ е 86,1% во 2022 година, најмногу за сметка на изложеноста класифицирана во „Б“ категорија, која достигна 9,9% во 2022 година со примена на попрудентен overlay пристап (постмодел прилагодувања) при пресметката на исправката на вредност, со цел антиципирање на неизвесноста предизвикана од геополитичката и енергетската криза. Изложеностите класифицирани во категорија „Г“ и „Д“ со висок кредитен ризик сочинуваат 3,0% од кредитното портфолио на Банката.

Структура на концентрацијата

Кредитниот ризик од концентрација е ризик од загуба поради недостаток на диверзификација на ризиците во портфолиото, предизвикан од релативно големи концентрации на изложености кон позитивни и во голема мера поврзани договорни страни (коминтенти). Со цел да се избегнат прекумерни концентрации на кредитен ризик, СБ има за цел да го диверзифицира кредитниот ризик и да утврди лимити кон клиенти поединци и групи на поврзани клиенти (концентрација на должници), изложеност во рамките на одреден индустриски сектор (концентрација на индустрија), вид на обезбедување итн.

Утврдените лимити се ревидираат најмалку на годишна основа како дел од политиките и процедурите за кредитен ризик.

СБ ја следи кредитната изложеност во однос на поставените лимити на концентрација на редовна основа, поткрепувајќи ги заклучоците со соодветни корективни мерки.

Управување со ликвидносен ризик

Банката во континуитет ја одржува ликвидносната позиција на соодветно ниво во однос на сопствената големина и капацитет и на тој начин овозможува непречно извршување на сите банкарски активности и исполнување на регулативните барања од областа на управување со ликвидносниот ризик. Основен извор на средства т.е ликвидност на Банката се депозитите на населението и компаниите, во кои учеството на средствата по видување и платежните сметки изнесува 65%. Овој дел од депозитната основа се карактеризира со движења на дневна основа. Оттука, управувањето со ликвидноста наметнува потреба за одржување на квалитетна ликвидна актива составена од разновидни инструменти по вид, рок и валута, внимателно и соодветно структурирана според ликвидносните потреби на Банката.

Управувањето со ликвидноста на Банката се заснова на подготовкa на проекции на паричните текови и усогласување на приливите и достасувањата на обврските. Планирањето и управувањето на ликвидноста се врши на дневна основа со мониторирање во реално време на оние позиции кои имаат најзначајно влијание. Во услови на меѓународна економска и енергетска криза, Банката успешно се справи со сите шокови што претставува потврда на капацитетот и отпорноста на Банката на несакани влијанија.

Банката постојано го ревидира и унапредува системот на управување со ликвидноста кој е составен од воспоставени политики и процедури и механизми на одбрана поставени на три нивоа: прво ниво - оперативно управување од страна на Секторот за средства и ликвидност, второ ниво – идентификување, мерење и контрола на ликвидносниот ризик од страна на Секторот за управување со ризици и трето ниво на одбрана и заштита - Внатрешната ревизија со совети и увид во квалитетот и ефективноста на внатрешните контроли.

Регулаторни обврски

Просечното одржување на денарската задолжителна резерва во текот на 2022 година изнесуваше 100,22% при утврдено регулаторно минимално ниво од 100% што упатува на квалитетно управување со расположливата ликвидност и нејзино вложување во профитабилни ликвидни средства.

Стапката на покриеност со ликвидност (LCR), која претставува базелски ликвидносен стандард дизајниран да обезбеди банките да одржуваат доволна резерва на висококвалитетни ликвидни средства која ќе им овозможи отпорност на значителен ликвидносен стрес во период од 30 календарски дена, Банката ја одржуваше на просечно ниво од 180% споредено со минимално пропишаното ниво кое изнесува 100%.

Интерните ликвидносни показатели кои се известуваат во Народната банка, исто така, се одржуваа над утврдените интерни лимити.

Структура на ликвидни средства

Банката одржува оптимална структура на ликвидни средства согласно ликвидносните потреби и целите на управување со активата и пасивата.

На крајот на 2022 година, структурата на ликвидносни средства е следна:

- Готовина и средства кај НБРСМ – 45%
- Пласмани во банки - 24%
- Хартии од вредност - 31%

Нивото на високоликвидни средства кои се состојат од парични средства и парични еквиваленти, средства за тргување и вложувања во хартии од вредност изнесува 11% од вкупните средства на Банката.

Операции на финансиските пазари

Банката, во текот на 2022 година, продолжи успешно да ги услугува компаниите и физичките лица со купопродажба на девизи остварувајќи поголем промет во однос на претходната година. Најголемиот дел од девизните средства, СБ ги обезбеди од сопствени извори, а помал дел од останатите банки поддржувачи и НБРСМ. Вкупниот обем на девизниот пазар изнесуваше 1,5 милијарди евра, од кои 45% беа трансакции за купување на девизи, а 55% беа трансакции на страната на продажбата. Од аспект на валутната структура, 85% беа трансакции во евра, 13% трансакции во американски долари и само 2% трансакции во останати валути.

Управување со ризикот од промена на каматните стапки

Ризикот од промена на каматните стапки претставува веројатност промените во каматните стапки негативно да влијаат врз вредноста на финансискиот инструмент, портфолиот или Банката како целина.

Процесот на СБ за управување со ризикот од промена на каматните стапки ја одразува стратегијата на Банката за ризици, толеранцијата на ризици, деловните активности, сèвкупното оперативно опкружување и пазарните услови, имајќи ги предвид можните промени на каматните стапки и нивното влијание врз добивката и економската вредност на капиталот на Банката.

СБ ја препознава својата изложеност на ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности (РПКСПБА) и потребата за негово ефикасно управување како интегрален дел од посветеноста на Банката да ги штити интересите на своите клиенти и акционерите.

Во тој поглед, СБ ја препознава важноста на управувањето со РПКСПБА во ефикасното управување со нејзиниот биланс на состојба, нејзиниот капитал и нејзиниот тек на заработка.

Банката ја анализира чувствителноста на него каматните приходи и вредноста на капиталот од промената на каматните стапки. Оваа чувствителност произлегува од различните периоди на достасување како и од периодот на преоценка на различните позиции во билансот на состојба. Оценката на ризикот од промена на каматните стапки се врши преку следење на изложеностите кои произлегуваат од портфолиото на банкарски активности, земајќи го предвид фактот дека нема портфолио на тргувачко чувствително на каматни стапки во билансот на состојба на СБ.

Банката има воспоставено рамка за управување со ризикот од промена на каматните стапки со цел да се минимизираат ефектите од негативни промени во идните каматни стапки и да се обезбеди навремено идентификување, мерење, следење и ублажување на изложеностите на ризик од промена на каматните стапки. Рамката ги опфаќа факторите на ризик и нивна оценка, методологиите за мерење, методологијата за стрес тестирање, ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, неговата метрика и лимити со цел да се осигури негово соодветно мерење, следење и контрола.

Главната цел на управувањето со ризикот од промена на каматните стапки е да се ублажи ризикот од создавање загуби кои произлегуваат од промените на пазарните каматни стапки до прифатливо ниво преку соодветно моделирање на структурата на каматочувствителните позиции во билансот на состојба и вонбилансните позиции.

На крајот од 2022 година, коефициентот на вкупната нето пондерирана позиција во однос на регуляторниот капитал беше под регуляторниот максимум од 20% и резултираше во незначителна изложеност кон ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности.

СБ продолжува да управува со изложеностите кон ризикот од промена на каматната стапка во портфолиото на банкарски активности преку воспоставување соодветна структура на позиции чувствителни на промени на каматните стапки, со цел тие средства и обврски да бидат во силна корелација, што резултира во незначителен јаз помеѓу преоценката и достасаноста, а со тоа и ниско ниво на изложеност на ризик од промена на каматните стапки.

Управување со валутен ризик

Во рамките на дневното управување со пазарен ризик, Банката води сметка и за управување со валутниот ризик, односно отворените девизни позиции во странски валути. Валутниот ризик е ризикот од загуба заради промена на меѓувалутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути.

Примарна цел на управувањето со структурата на валутната изложеност на Банката е да се намали влијанието од флукутациите на девизните курсеви.

Системот за идентификација, мерење, следење и контрола на валутниот ризик или девизниот ризик ги опфаќа сите активности и трансакции на Банката кои ги вклучуваат билансните и вонбилансните позиции кои се водат во странска валута и денарските позиции со девизна клаузула. Структурата на Билансот на состојба на СБ се состои од средства и обврски во различни валути, но главно во МКД и ЕУР.

СБ управува со валутниот ризик преку пресметка и следење на отворените девизни позиции на дневна основа, обезбедувајќи усогласеност со прописите и интерните лимити на изложеност во основните валути, поодделно, како и на агрегатно ниво. Банката ја одржува агрегатната девизна позиција т.е изложеноста на валутен ризик во рамки на дозволениот регулаторен лимит кој изнесува 30% од сопствените средства на Банката.

Во 2022 година процесот на управување со валутен ризик беше реализиран во рамки на пропишаните регулаторни и интерни лимити на изложеност на валутен ризик.

Управување со оперативен ризик

СБ применува сеопфатна Рамка за управување со оперативниот ризик (ORMF) со цел идентификување, управување и спречување на оперативни ризици кои резултираат од несоодветни или паднати системи, внатрешни процеси, човечка грешка или надворешни влијанија.

СБ има конзистентна и високо квалитетна Рамка за управување со оперативен ризик со цел да:

- Промовира свесност за оперативниот ризик и култура за ризици во целата Банка, на тој начин понатаму придонесувајќи кон ефикасен процес и ефективна контрола;
- Воспостави комплет на фундаментални стандарди за управување со оперативниот ризик во Банката што води кон избегнување на неочекувани и катастрофални загуби и минимизирање на очекуваните загуби;
- Осигури дека деловните цели се исполнуваат со контрола на ризиците;
- Обезбеди економичност при работењето со намалување на обемни издатоци и избегнување на прекумерни или застарени контроли;
- Обезбеди конзистентност со соодветни најдобри практики и усогласеност со регулаторните (квантитативни и квалитативни) барања;
- Го подобри користењето на регулаторниот капитал во врска со оперативниот ризик;
- Го подобри квалитетот на информациите за оперативниот ризик што доведува до поинформирано донесување одлуки за ризик и распределување на капиталот.

Рамката има за цел да ги одржува оперативните ризици во рамки на умерен/низок профил на ризик и истата е во линија со апетитот за ризици на Банката и НБГ Групацијата.

Моделот за управување со оперативен ризик на СБ се базира на “модел со три линии на одбрана”, креиран за ефективно управување со оперативниот ризик (OR). Процесот на управување со оперативниот ризик (ORM процес) е силно вграден во дневните бизнис процеси на Банката.

Според дефиницијата на Базел, Рамката усвоена од страна на Стопанска банка, оперативниот ризик вклучува и правен ризик, ризик од неусогласеност, ризик од перење на пари и финансирање на тероризам, како и ризик од несоодветност на информативни системи.

Со унапредување на ORMF, Стопанска банка ги обезбедува основите, принципите и аранжманиите на управување за дизајнирање, спроведување, следење, преглед и континуирано зајакнување на управувањето со оперативниот ризик низ целата банка.

Како круцијална аналитичка алатка во процесот на управување со оперативен ризик се смета примената на новото софтверско решение за управување со оперативен ризик (IBM GRC Platform Connected Risk) кое е во примена и на ниво на Групација како високо софистицирано аналитичко системско решение. Овој софтвер овозможува поефикасно управување со оперативен ризик, подобар преглед на изложеноста на Банката на овој ризик, многу подобар мониторинг и контрола на процесот на евидентирање на реализираните загуби, како и следење на процесот на иницирање и на статусот на реализација на Акциски планови.

Во управувањето со оперативниот ризик, Стопанска банка се базира на следниве клучни компоненти на рамката и нивните соодветни политики за внатрешно управување:

- Политика за управување со внатрешни настани (IEM Policy);
- Политика за клучни индикатори на ризик (KRI Policy);
- Политика за самопроценка и контрола на ризици (RCSA Policy).

Севкупниот фокус на процесот за управување со оперативен ризик (ORM процесот) во 2022 беше насочен на понатамошно зајакнување на функцијата за управување со оперативниот ризик во целата банка преку посветување значително внимание на пријавувањето штетни настани, мерки за нивно ублажување и дефинирање на оперативни ризици во сите сегменти. Подигнување на културата за оперативен ризик и свесноста за прашањата од оперативен ризик, како и зајакнато следење на изложеноста на оперативен ризик се постигнува со интензивна проактивна улога од страна на Секторот за управување со ризици, со намера изложеноста на оперативен ризик да се елиминира или ублажи во согласност со профилот на ризици на Банката, стратегијата за ризици и бизнис целите.

ORMF на СБ обезбедува структуриран пристап за управување со оперативниот ризик. Применува конзистентни стандарди и техники за проценка на оперативните ризици.

Во рамките на годишниот стрес тест на Банката се врши и стрес тестирање на оперативниот ризик чија цел е да ја оцени способноста на Банката за ублажување на главните загуби кои произлегуваат од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси, луѓе и системи или од надворешни настани.

Адекватност на капиталот, Интерен процес на оценка на адекватност на капиталот и Стрес тест

Одржувањето силна капитална база како предуслов за раст на бизнисот и апсорбер на сите можни ризици претставува приоритет и главен фокус на Банката. Вкупниот регулаторен капитал на Банката со состојба од 31.12.2022 година изнесуваше 272,1 милиони евра, од кои основниот капитал (Tier 1) изнесуваше 270,6 милиони евра, а дополнителниот капитал (Tier 2) изнесуваше 1,5 милиони евра, што резултираше во коефициент на адекватност на капиталот од 16,65% со состојба од 31.12.2022 година.

Како дел од прудентно воспоставената Рамка на управување со ризици, Банката редовно спроведува Интерен процес на оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP) и ја оценува отпорноста на адекватноста на капиталот преку стрес тестирања, при тоа земајќи ги предвид тековните околности и ризиците кои доминираат во моментот на стрес-тестирањето, предвидувајќи ги очекуваните ризици. Интерниот процес на оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP) на Банката потврдува дека капиталот на СБ е доволен за покривање на сите материјални ризици на кои е изложена Банката, како и дека утврдениот вишок на капитал е повеќе од доволен да ги покрие сите ризици кои не може адекватно да се квантифицираат, но на кои Банката е изложена во текот на своите редовни бизнис активности. Како што е пропишано, стрес тестирањата се исто така интегрален дел од рамката за управување со ризици, особено потребни да обезбедат проценка и да обратат внимание на големината на финансиските загуби и нивното влијание врз севкупниот бизнис, вклучувајќи ја и адекватноста на капиталот. Во текот на 2022 година, Банката спроведе различни стрес тест сценарија за да се испита во однос на чувствителноста на претходно утврден сет од екстремни но веројатни шокови, вклучувајќи и стрес тест сценарио кое ги опфаќа специфичните негативни околности кои се резултат на руско-украинската криза. Стрес тестирањата го земаа предвид влијанието од различни сценарија од доменот на кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, ликвидносниот ризик, валутниот ризик и оперативниот ризик, како и сценарија кои вклучуваат комбинација од сите ризици.

Резултатите од стрес тестирањата докажаа дека Банката може да се справи и е отпорна дури и на многу пессимистички претпоставки. Таквата отпорност воглавно го одразува прудентното управување со ризиците, добро воспоставениот бизнис модел, стратегијата, системите и процедурите кои овозможуваат одржлива и силна капитална база и позиција на висока ликвидност, како силен штит од сите можни ризици и шокови.

Активности за контрола на усогласеноста со прописите, спречување на перење пари и борба против финансирање на тероризмот

Во текот на 2022 година, Секторот за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите спроведе голем број на активности за следење на примената на сите релевантни новини во домашната и меѓународната регулатива поврзани со банкарското работење преку постојана имплементација на ефикасен систем за контрола на активностите на СБ во согласност со важечките домашни и меѓународни прописи. Овие активности вклучуваат:

- Воспоставување на ефикасни интерни процедури и организациски структури за идентификување, следење и управување со можните ризици поврзани со усогласеноста на СБ со важечките прописи;
- Континуирана обука на вработените на Банката;
- Редовно, најмалку на месечно и на полугодишно ниво, доставување на извештаи до Управниот одбор и Надзорниот одбор;
- Континуирана соработка со релевантните надворешни институции во согласност со Законот за банките;
- Редовно поднесување на извештаи до даночните органи на САД во согласност со Законот FATCA, итн.,

со што се обезбедува добра репутација и кредитабилитет на СБ пред нејзините акционери, клиенти, инвеститори, регулаторни и супервизорски органи и други надлежни институции како и развој на култура за усогласеност со прописите кај сите вработени на СБ.

Во врска со активностите за Спречување на перење пари (СПП) и Борбата против финансирање на тероризам (БФТ), во текот на 2022 година Секторот спроведе низа активности за примена на мерките и активностите согласно Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (Закон), како и за подобрување и натамошно усовршување на интерните системи и процеси што се користат во Секторот на дневна основа. Исто така, во текот на 2022 година бројот на вработени во Секторот беше одржуван на ниво предвидено согласно со одредбите од Законот.

Секторот за контрола на усогласеноста на работењето со прописите ќе продолжи да ги врши своите редовни активности во насока на одржување и зајакнување на културата за усогласеност со прописите во рамките на СБ, како и постигнување севкупна усогласеност на работењето на Банката со релевантната регулатива како нејзина главна цел.

Заштита на лични податоци

Приватноста и доверливоста на клиентите на Банката е од најголема важност за Стопанска банка, имајќи ја предвид природата на банкарското работење и податоците што банките ги собираат за нивното секојдневно работење.

Во согласност со Законот за заштита на лични податоци, Банката има именувано Одговорно лице за заштита на лични податоци и континуирано превзема голем број на активности со кои се обезбедува дека податоците:

- ✓ обработуваат на етички и законски начин,
- ✓ се собираат за конкретни, јасни и легитимни цели и
- ✓ се чуваат и обработуваат со соодветно ниво на безбедност и само за временскиот период предвиден за исполнување на целите на собирање и обработка.

СБ имплементирало голем сет на технолошки, административни и организациски мерки како и мерки за физичка безбедност со цел да се заштити доверливоста, интегритетот и достапноста на личните податоци. Во оваа насока, со цел да одговори на потребите на клиентите, Банката има воспоставено процедура за одговорање на поплаки поврзани со заштита на личните податоци со која ги разрешува поплаките поврзани со оваа тема и/или барањата поврзани со правата на субјектите на лични податоци во разумно време, како и протокол при нарушување на безбедноста на личните податоци, со што влева доверба кај субјектите на лични податоци дека Банката ги чува безбедно нивните податоци и ги обработува на законски начин.

Повеќе информации за начинот на кој СБ ги собира, обработува, користи, споделува и уништува личните податоци може да се најдат на веб-страницата на Банката во скlop на Политиката на приватност како и по барање на субјектите на лични податоци.

ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ЗА 2022 ГОДИНА

Стопанска банка АД – Скопје (СБ) е една од најголемите, најпрофитабилните и најсолидните системски банки во земјата со високо софистициран и ефикасен систем на корпоративно управување воспоставен преку следење на најдобрите практики, стандардите на НБГ Групацијата, соодветната регулатива, како и стратешките потреби на Банката и нејзините заинтересирани страни. Одговорното корпоративно управување е највисок приоритет за Банката што поддржува целосно спроведување на нејзиниот деловен план со оперативна извонредност и интегритет.

Извештајот за корпоративно управување се презентира на акционерите на СБ и на јавноста во согласност со Законот за трговски друштва, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка на Народна банка на Република Северна Македонија и Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза.

1. Органи на СБ

1.1. НАДЗОРЕН ОДБОР

Надзорниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 7 членови, од кои 2 се независни, со утврден мандат од четири години, а ги именува Собранието на акционери. Составот на Надзорниот одбор во 2022 година е следен:

1. Маринис Стратопулос, **Претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален извршен директор на НБГ Кипар ДОО;
2. Христодолу Христодулос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален финансиски директор, Национална банка на Грција С.А. Атина;
3. Димитра Гудуфа, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Директор на Секторот за стратегија на Групацијата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
4. Јанис Кајулис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Секторот за култура на ризик и канцеларија за проектен менаџмент за ризици на Групацијата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
5. Владимир Филиповски, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје; и
6. Сашо Ќосев, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје.
7. Анастасиос Лизос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, во пензија.

Последната самооценка на Надзорниот одбор потврдува дека сегашниот состав на Надзорниот одбор е таков што неговите членови имаат колективно и индивидуално знаење, способности и стручно искуство како и интегритет и репутација соодветни за системска банка како СБ. Освен тоа, сите членови на Надзорниот одбор посветуваат соодветно време и фокусирање на нивните надзорни и стратешки одговорности.

Сите критериуми за независност се запазени и во извештајниот период **не е пријавен никаков судир на интереси** од ниту еден од членовите на Надзорниот одбор.

Одговорностите на Надзорниот одбор се утврдени во член 89 од Законот за банки и истите се инкорпорирани во Статутот на СБ, како што е подолу наведено:

1. одобрува деловна политика и развоен план на СБ и ја следи нивната имплементација;
2. именува и разрешува членови на Управниот одбор на СБ;
3. именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици на СБ;
4. именува и разрешува членови на Одборот за ревизија на СБ;
5. одобрува финансиски план/Буџет на СБ;
6. го организира Секторот за внатрешна ревизија, именува и разрешува директор на Секторот за внатрешна ревизија и ја следи неговата/нејзината работа;
7. одобрува годишен план на Секторот за внатрешна ревизија;
8. одобрува политика за сигурност на информативниот систем;
9. одобрува политики за управување со ризици на СБ;
10. одобрува политика за судир на интереси која утврдува можен судир на интереси и мерки и активности за негово избегнување;
11. во согласност со деловниот план, развојниот план, финансискиот план / Буџет и политиката за избегнување судир на интереси, одобрува политика за наградување;
12. одобрува и спроведува политика за избор, следење на работењето и разрешување на членови на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор на СБ;
13. разгледува извештаи за работењето на Управниот одбор на СБ;
14. разгледува извештаи за работењето на Одборот за управување со ризици на СБ;
15. разгледува извештаи за работењето на Одборот за ревизија;
16. разгледува извештаи за работењето на Секторот за внатрешна ревизија;
17. разгледува извештаи за работењето на Секторот за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
18. одобрува годишна сметка и финансиски извештаи на СБ;
19. одобрува изложеност кон поединечно лице од над 10% од сопствените средства на СБ, или 10,000,001 евра, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народна Банка и Владата на РСМ;
20. одобрува трансакции со поврзани лица со СБ во износ од над 6.000.000 денари;

21. одобрува стекнување на капитални удели и купување на хартии од вредност во износ повисок од 5% од сопствените средства на СБ, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка и Владата на РСМ;
22. одобрува предлог на Одборот за ревизија за назначување на надворешно друштво за ревизија, или предлог за раскинување на договорот со надворешното друштво за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
23. одобрува Политика за вршење на внатрешна ревизија;
24. разгледува извештаи од супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на СБ;
25. одобрува годишен извештај за работењето на СБ и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
26. разгледува извештај од надворешното друштво за ревизија и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
27. одобрува Кодекс на етика на СБ;
28. одобрува Кодекс на корпоратвино управување на СБ;
29. одлучува за делумно или целосно отпишување на кредитна изложеност врз основа на анализа за извршено отпишување подготвена од надлежниот сектор во банката;
30. разгледува извештај за трансакции со субјекти поврзани со банката, како и за износот на одобрени кредити и други форми на изложеност на лицата со посебни права и одговорности во банката, најмалку еднаш квартално; и
31. извршува други активности во согласност со важечките закони и одлуки на Народната банка.

***Работењето на Надзорниот одбор е подетално презентирано во Годишниот извештај за работењето на Надзорниот одбор во 2022 година, доставен до Собранието на акционери на СБ.

1.2. Одбори на Надзорниот одбор на СБ во извештајната година

Надзорниот одбор има формирano одбори со цел да ја подобри ефикасноста на своето работење преку справување со сложени работи во помали групи и нивна подготвока за Надзорен одбор. Освен тоа, Надзорниот одбор има делегирано поединечни права за донесување одлуки на одборите до степен до кој е законски дозволено согласно соодветната законска регулатива и интерните одредби на Банката.

Нема значајни промени во структурата на одборите на Надзорниот одбор, односно Надзорниот одбор на СБ имаше три одбори во извештајниот период: Одбор за ревизија, Одбор за управување со ризици и Одбор за наградување.

А) ОДБОР ЗА РЕВИЗИЈА

Одборот за ревизија на Стопанска банка АД - Скопје се состои од пет членови кои ги именува Надзорниот одбор со мандат од две години. Повеќето од членовите (3) се членови на Надзорниот одбор, а останатите два члена се независни од кои еден член е овластен ревизор. Членови на Одборот за ревизија во 2022 година беа:

1. Антонио Велјанов, претседател на Одборот за ревизија (независен член и овластен ревизор);¹
2. Анастасиос Лизос, член (претставник од Надзорниот одбор);
3. Димитра Гудуфа, член (претставник од Надзорниот одбор);
4. Владимир Филиповски, член (претставник од Надзорниот одбор); и
5. Зорица Божиновска-Лазаревска, член (независен член).

Одговорностите на Одборот за ревизија се строго утврдени во Законот за банки, кои се пренесени во Статутот на СБ. Накратко, Одборот за ревизија е одговорен за разгледување на интегритетот на сметководственото и финансиското известување, разгледување и оценување на системите за внатрешна контрола и други слични активности кои обезбедуваат поддршка на Надзорниот одбор при неговата контролна функција. Подетално, *meѓу другото*, во текот на 2022 година Одборот за ревизија:

- ги разгледа (кварталните) извештаи на Секторот за внатрешна ревизија и неговите останати документи за известување и планирање, вклучувајќи ја и Политиката на Секторот за внатрешна ревизија,
- ги разгледа (кварталните) извештаи на Одборот за управување со ризици,
- изврши (квартално) разгледување на финансиските извештаи за консолидацијски цели,
- ја одобри одлуката за утврдување на предлог за избор на надворешно ревизорско друштво,
- ги разгледа извештаите и плановите за усогласеност на работењето на Банката со прописите пред нивно доставување до Надзорниот одбор.

Како заклучок, Одборот за ревизија го следеше Годишниот план за работа и ги изврши своите должности во целосна усогласеност со соодветните законски прописи односно легислатива и стандардите на корпоративно управување.

Б) ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Одборот за управување со ризици на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 9 членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор (позициите на членовите во Одборот за управување со ризици се утврдени во Статутот на СБ). Со состојба на 31 декември 2022 година, членови на Одборот за управување со ризици на СБ се следните:

---

¹ Г-дин Велјанов е исто така член на Институтот на овластени ревизори на Република С. Македонија, без надоместок.

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор, претседател;
2. Тони Стојановски - Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор, член;
3. Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор, член;
4. Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, член;
5. Илиас Пападопулос – Сениор директор за кредитен ризик, член;
6. Мирјана Трајановска – Сениор директор за ликвидност и финансии, член²;
7. Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство, член;
8. Мирко Аврамоски - Директор на Секторот за наплата, член; и
9. Емилија Стојанова - Директор на Секторот за управување со ризици, член.

Членовите на Одборот за управување со ризици, освен условите утврдени со Законот за банки, треба да имаат најмалку три години искуство во областа на финансите или банкарството. Одговорностите на ОУР се следните:

1. Перманентно следење и оценување на степенот на ризичност на СБ и идентификување на прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите како резултат на изложеноста на СБ на ризик;
2. Воспоставување политики за управување со ризици и следење на нивната имплементација;
3. Следење на прописите на Народна банка кои се однесуваат на управувањето со ризици и усогласеноста на работењето на СБ со тие прописи;
4. Оценување на системите на СБ за управување со ризици;
5. Утврдување на краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена СБ;
6. Анализирање на извештаите за изложеност на ризик на СБ подгответи од страна на службите за оценка на ризик на СБ и предлагање стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
7. Следење на ефикасноста на функционирањето на системите за внатрешна контрола за управувањето со ризици;
8. Анализирање на ефектите од управување со ризиците врз перформансите на СБ;
9. Анализирање на ефектите од предложените стратегии за управување со ризиците, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;

---

²Г-ѓа М. Трајановска е исто така претседател на Надзорниот одбор на клириншката куќа КИБС АД Скопје.

10. Оценување дали одредувањето на цени за производите и услугите на Банката е во согласност со нивото на превземени ризици и во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
11. Го информира, најмалку еднаш на секои три месеци, Надзорниот одбор на СБ за промените во ризичните позиции на СБ, промените во стратегиите за управување со ризиците, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ, како и за превземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите; и
12. Одобрување на секоја изложеност кон поединечно лице повисока од 10% а до 20% од сопствените средства на СБ.

В) ОДБОР ЗА НАГРАДУВАЊЕ

Од месец ноември 2013 година, Одборот за наградување му помага на Надзорниот одбор во спроведувањето на Политиката за наградување на СБ.

Во согласност со Политиката за наградување на СБ, Одборот се состои од три членови на Надзорниот одбор, чие мнозинство треба да бидат независни членови, вклучувајќи го неговиот претседател, именувани од страна на Надзорниот одбор. Според тоа, во текот на 2022 година, составот на Одборот за наградување останува непроменет, односно:

1. Владимир Филиповски, независен член на Надзорниот одбор, Претседател;
2. Сашо Ѓосев, независен член на Надзорниот одбор, член; и
3. Анастасиос Лизос, член на Надзорниот одбор, член.

Мандатот на членовите на Одборот за наградување е една година, со неограничено право на реизбор се додека тие се членови на Надзорниот одбор. Одговорностите на Одборот за наградување се регулирани во Политиката за наградување на Стопанска Банка АД Скопје и Деловникот за работа на Одборот за наградување, следејќи ги соодветните одредби на Одлуката на Народна банка за правилата на добро корпоративно управување во банките. Накратко, ОН му помага на Надзорниот одбор во утврдувањето и следењето на политиката за наградување и практиките на Банката.

Во текот на 2022 година Одборот за наградување одржа **три редовни седници**, како што пропишува локалната легислатива и во согласност со Деловникот за работа на Одборот за наградување. Следејќи го Годишниот план за работа, беа донесени следните главни точки:

- Го разгледа и одобри извештајот за наградување за 2022 година, вклучително и самоевалуација на членовите на Одборот за наградување како и Мислењето на Одборот за управување со ризици за Политиката на наградување;

- Ја утврди и одобри Листата на лица кои имаат влијание врз ризичниот профил на Банката (“*risk-takers*”) согласно Политиката на наградување;
- Редовно го разгледуваше трошокот за вработените и кадровската политика на Банката, осигурувајќи дека менаџментот го одржува трошокот за кадар и бројот на вработени во рамки на Буџетот;
- Го верификуваше предлогот за варијабилно наградување на раководниот кадар и на вработените во СБ за постигнување на добри резултати;
- Го разгледа и дискутираше по редовниот годишен извештај на внатрешната ревизија за спроведување на Политиката за наградување.

1.3. УПРАВЕН ОДБОР

Управниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од четири членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор, со мандат од четири години.

Следствено, составот на Управниот одбор во текот на 2022 година беше:

1. Диомидис Николетопулос, Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор;
2. Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор³;
3. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, и
4. Бојан Стојаноски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор на СБ, освен условите утврдени со Законот за банки, имаат солидно искуство во СБ и во банкарскиот сектор на повисоки позиции и стручно познавање на работата и на банкарската регулатива.

Одговорностите на Управниот Одбор се следните:

1. Управување со СБ;
2. Претставување на СБ;
3. Извршување на одлуките на Собранието на акционери и Надзорниот одбор на СБ, односно грижа за нивното спроведување;
4. Покренување иницијативи и давање предлози за промовирање на работењето на СБ;

---

³ Г-дин Стојановски е член на следниве организации:

- Македонска Берза, Претседател на Одборот на директори на Македонска берза АД Скопје; и
- Банкарска Асоцијација, Заменик Претседател (на доброволна основа).

5. Именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за банки и Статутот на СБ;
6. Изготвување на деловна политика и развоен план на СБ;
7. Изготвување на финансиски план / буџет на СБ;
8. Изготвување на Политика за информативна сигурност на СБ;
9. Изготвување на Годишен извештај за работењето на СБ и негово доставување до Надзорниот одбор;
10. Изготвување на Кодекс на етика на Банката;
11. Давање на претходна согласност и доставување на предлози за отпис на побарувања до Надзорниот одбор;
12. Донесување одлука за продажба на побарувања; и
13. Вршење на други активности во согласност со законот, Статутот и актите на СБ.

Со цел за помош на Управниот одбор во извршување на деловниот план на Банката, СБ има формирало Извршен одбор кој покрај генералните директори ги вклучува и:

- Сениор директорот за ликвидност и финансии (Мирјана Трајановска),
- Сениор директорот за оперативни активности (Радмила Максимовик),
- Сениор директорот за корпоративно банкарство (Владо Тренески),
- Сениор директорот за продажба и мрежа на филијали (Татјана Калајчиева) и
- Сениор директор за кредитен ризик (Илиас Пападопулос).

1.4. КРЕДИТНИ ОДБОРИ

Други тела на СБ, утврдени со Статутот, се кредитните одбори со следните структура и овластувања со состојба на 31 декември 2022 година:

1. Извршен корпоративен кредитен одбор (ИККО): се состои од 6 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- Јанис Кајулис - Извршен член НБГ Групацијата назначен од Генералниот директор за кредититен ризик на НБГ Групацијата, член
- Тони Стојановски - Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Бојан Стојаноски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик, член,
- Јанис Бормпакис, Претставник на Секторот за меѓународни активности на НБГ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ИККО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице за финансирање во износ од ЕУР 5.000.001 до ЕУР 10.000.000. Сите финансирања што го надминуваат износот од ЕУР 10.000.001 ги одобрува Надзорниот одбор на СБ. ИККО, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

2. Кредитен одбор (КО): се состои од 5 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член
- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризин на СБ, член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 2.000.001 до ЕУР 5.000.000. КО, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

3. Кредитен одбор за комерцијални клиенти (КОКК): се состои од 5 членови и тоа:

- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик на СБ, член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член
- Лидија Руменовска Саздова - Директор на Сектор за изготвување кредитни предлози, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОКК одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 2.000.000. КОКК, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

4. Повисок кредитен одбор за мали претпријатија (ПКОМП): се состои од 4 членови и тоа:

- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик на СБ, член
- Дејан Крстевски - Директор на Сектор за кредитирање на мали претпријатија, член
- Емилија Стојанова Ивановска - Директор на Сектор за управување со ризици, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ВКОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 100.001 до ЕУР 500.000 и кон поединечен субјект – физичко лице од ЕУР 100.001. ВКОМП, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

5. Кредитен одбор за мали претпријатија (КОМП): се состои од 5 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Дејан Крстевски - Директор на Сектор за кредитирање на мали претпријатија, член
- Барбара Брзозска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Михаела Атанасовска Стоичовска – Директор на Сектор за кредитен ризик, член

- Мая Русовска – Директор на Дирекција за кредитирање на мали претпријатија, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 100.000. КОМП, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

6. Кредитен одбор за население (КОН): се состои од 5 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Барбара Брезовска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Михаела Атанасова Стоичовска - Директор на Секторот за управување со кредитен ризик, член
- Татјана Калајџиева – Сениор Директор за продажба и мрежа на филијали, член
- Виолета Затенко - Директор на Дирекцијата за изготвување кредитни предлози за население, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОН одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - физичко лице во износ до ЕУР 100.000. КОН, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно. Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлука на Надзорниот одбор.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

*Кредитните одбори работат во согласност со соодветната кредитна политика усвоена од страна на Надзорниот одбор. Членовите на кредитните одбори се лица со посебни права и одговорности во СБ, или други вработени во СБ, или други лица кои се оценуваат како соодветно компетентни и искусни во односната кредитна област.

1.5. Политика на сукцесија

Планирањето на сукцесијата (наследувањето, заменувањето на високите менаџерски и контролни позиции) е суштинска компонента за развојот на секоја корпорација. Планирањето на овој сегмент е алатка за добро управување на организацијата со цел да се обезбеди континуирано ефективно работење преку континуитет на лидерство. Добрата програма за планирање на сукцесија има за цел да идентификува вработени / поединци со висок потенцијал и амбиција, да ги обучи и да обезбеди достапни таленти за идното работење.

Банката ја препознава важноста на процесот за планирање на сукцесијата за да обезбеди континуитет во непреченото високо успешно работење. Постојат одредени позиции во Банката кои се клучни за сегашниот и идниот раст на Банката. Затоа, важно е овие позиции да бидат доделени на соодветно квалификувани и најдобрите можни поединци. Од клучно значење е таквите позиции да се пополнат навремено за да се избегне каква било лидерска празнина.

Во текот на 2022 година Банката превземе подготвителни активности за подготовкa на Политиката за сукцесија на НБГ Групацијата, вклучително прилагодување на истата на моделот и потребите на Банката како и на домашното законодавство.

Истата ќе се применува од 2023 година.

2. Организациска структура

Организациската структура на Банката ги следи најдобрите стандарди и барања од корпоративно управување и е создадена со цел да ги оптимизира бизнис процесите како би станале побрзи, поефтини и посигурни за сите инволвирали заинтересирани страни. Според Статутот на СБ, организациската структура на Банката е утврдена со Одлука од страна на Надзорниот одбор, по предлог на менаџментот.

Заклучно со 31.12.2022 година, Банката е организирана во 21 сектори и мрежа од 62 филијали.

Организациската структура е објавена и редовно се ажурира на веб-страницата на СБ.

2.а. Стопанска Лизинг ДООЕЛ Скопје

Согласно амбициозната деловна стратегија, Стопанска банка АД Скопје донесе одлука да инвестира во основање на небанкарска финансиска институција – давател на финансиски лизинг со што ја збогати понудата на финансиски услуги за клиентите и доби дополнителен извор на приходи.

Имено, согласно Решението на Министерство за финансии бр. 13-11054/2 од 11.2.2022 година, Банката успешно го основа друштвото за финансиски лизинг, Стопанска Лизинг ДООЕЛ Скопје, во целосна (100%) сопственост на СБ. Друштвото започна со работа на 01 јули, 2022 година.

Работењето на Друштвото го контролира Надзорен одбор составен од четворица членови:

- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управен одбор на Стопанска банка АД – Скопје - Претседател,
- Милица Чапаровска – Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управен одбор на Стопанска банка АД – Скопје – член,
- Теодорос Спиропулос, Генерален извршен директор на НБГ Лизинг – член, и
- Евангелија Калупци, Заменик директор на Сектор за меѓународни активности на НБГ Групацијата – член.

Во согласност со Законот за трговски друштва, Надзорниот одбор ја ревидира годишната сметка на Друштвото и другите финансиски извештаи, предлогот за распределба на добивката, го разгледува годишниот извештај во врска со работењето во деловната година и врши други активности согласно закон.

Дополнително, Стопанска Лизинг е управувана од страна на еден управител именуван од страна на Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје. Станува збор за Жарко Кржаловски, кој повеќе од 13 години работи во лизинг дејноста на раководни позиции и има репутација на еден од најдобрите продавачи во земјата.

Покрај финансиските импликации, системски значајна банка со традиција и бренд како Стопанска банка АД – Скопје како и нејзиниот оперативен, менаџерски и финансиски капацитет, е очекувано да има широка понуда на финансиски услуги на пазарот во земјата. Нудењето на финансиски лизинг преку посебно Друштво за оваа финансиска активност ја збогати понудата на Банката за своите клиенти и ќе има позитивно влијание врз билансите на СБ но и врз севкупниот пазар на лизинг во Република С. Македонија.

3. Акционерска структура

Во текот на 2022 година нема значителни промени во акционерската структура: Национална Банка на Грција С.А. - Атина поседува 94,6% од обичните акции, додека 5,4% од акциите се во сопственост на останатите малцински акционери. НБГ се претставени со 5 членови во Надзорниот одбор на СБ, а останатите 2 члена се независни.

Во извештајниот период, ниту еден член на Надзорниот одбор и Управниот одбор не поседува обични акции со право на глас во Стопанска банка АД – Скопје. Во однос на приоритетните кумулативни акции без право на глас, еден член на Надзорен одбор и еден член на Управен одбор поседуваат мал незначителен број на акции (помалку од 0.1%).

Со состојба на 31 декември 2022 година, почетниот капитал (основниот капитал) се состои од 17.460.180 обични акции со номинална вредност од МКД 201,1 по акција и 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од МКД 400,00 по акција. Истите се регистрирани и се водат во Централниот депозитар на хартии од вредност. Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза, подсегментна законска котација, а кодот под кој тие котираат е: СТБ (обична акција) ИСИН број МКСТБС101014 и СТБ (приоритетна кумулативна акција) ИСИН број МКСТБС120014.

4. Исплата на дивиденда и Политика за дивиденда

По приватизацијата на Стопанска банка во 2000 година, примарна цел на главните акционери беше да се реструктуира Банката во стабилен, солиден и доверлив фактор во економијата, кој ќе биде столб и партнери на клиентите. По долг период на преструктуирање и чистење на загуби од минатото, Банката почна да создава профит, кој се реинвестираше во Банката и се користеше да ја обезбеди нејзината денешна лидерска позиција.

Стопанска банка има издадено два типа на акции:

- Обични акции со право на глас: 17.460.180 со номинална вредност од MKD 201.1;
- Приоритетни акции без право на глас: 227.444 со номинална вредност од MKD 400.

Правото на дивиденда за приоритетните акции е утврдено во Одлуката за издавање акции од Втората емисија АД бр. 32 / 20.06.1991 и Одлуката за издавање акции од Четвртата емисија АД бр. 102 / 30.05.1996 година. Во согласност со овие решенија донесени од Собранието на акционери, дивидендата на приоритетните акции се утврдува во висина на каматата на орочени денарски депозити на население за период од 1 (една) година, зголемена за соодветниот процентен поен. Во согласност со овие одлуки за издавање на акции и Законот за трговски друштва, приоритетните акционери имаат право на загарантирана кумулативна дивиденда и Банката истото во целост го почитува.

Банката има стабилна и предвидлива политика на дивиденда за приоритетните акции, т.е. фиксна каматна стапка заснована врз пазарната каматна стапка што служи како референтна вредност што однапред им дава на акционерите индииции за дивидендата што ќе ја добијат.

Во однос на политиката на дивиденда поврзана со обичните акции, Банката ги зема предвид капиталот и другите регулататорни барања што треба да ги поддржат деловните потреби и аспектите на раст. По обезбедување на споменатите приоритети, останатото е предмет на дискреција на акционерите врз основа на одлука донесена од Собранието на акционери.

Имајќи ги предвид неизвесностите во макро-економското опкружување во текот на 2022 година, Стопанска Банка се воздржа од носење одлука за распределба на дивиденда на сопствениците на обичните акции. Дополнително, како и во досегашното работење, при распределбата на добивката Банката приоритетно се грижи за обезбедување на капитал потребен за спроведување со сите ризици, па така во текот на 2022 на Собранието на акционери се донесе одлука за прераспределба на акумулираната добивка од 2019 година или износ од 307.500.000 денари во акумулирана добивка која нема да биде расположлива за исплата на дивиденда на акционерите во иднина, како и распределба на износ од 1.543.456 илјади денари од добивката остварена во 2021, исто така наменета за регулатoren капитал, односно вкупно 1.850.956 илјади денари (цца 30 милиони евра), со цел да обезбеди високо ниво на адекватност на капитал од 16.00% и да го поддржи Деловниот план на Банката во наредниот период.

Во однос на сопствениците на приоритетни акции, а врз основа на релевантните Одлуки за издавање на акции, Собранието на акционери одобри распределба на дивиденда во вкупен износ од 1,137,220 денари или дивиденда во бруто износ од 5 денари по акција.

Ваквиот пристап на Банката кон дивидендната политика е високо прудентен, пристапувајќи внимателно кон наредниот период, следејќи ги и насоките и препораките дадени од Народна банка во однос на распределбата на дивидендата, со што се заштитува и целиот банкарски систем од посериозни последици од кризата.

5. Кодекс на корпоративно управување

СБ е целосно посветена на обезбедување рамка за корпоративно управување во согласност со законските одредби и меѓународните стандарди.

Следствено, Кодексот за корпоративно управување на СБ е подготвен во согласност со важечките закони како и стандардите за корпоративно управување на Групацијата НБГ и е усвоен од страна на Надзорниот одбор. Структурата на управување, акционерските права, должностите и одговорностите, начинот на работење на органите на Банката и слично, утврдени во Кодексот за корпоративно управување, ги спроведуваат, почитуваат и унапредуваат сите членови на органите на Банката.

Понатаму, како котирано акционерско друштво на Македонска берза, Стопанска банка го применува Кодексот за корпоративно управување за котирани друштва кој беше донесен во октомври 2021 година. За повеќе детали за имплементацијата на овој Кодекс, погледнете ги Прашалниците за самооценување објавени на веб-страницата на СБ.

Како составен дел на овој Извештај, а во однос на член 384-а од Законот за трговските друштва и член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза, Управниот одбор потпишува Изјави за спроведување на Кодексот за корпоративно управување на СБ и Изјава за спроведување на Кодексот за корпоративно управување за котирани друштва

на Македонската берза. Двете изјави се составен дел на овој Извештај (видете го Додаток 1 подолу).

6. Политика за конфликт на интереси

Политиката за разрешување конфликти се утврдува во согласност со Законот за банки и Статутот на СБ и истата предвидува лицата со посебни права и обврски да дадат писмена изјава за постоењето, доколку има, на конфликт на нивните лични интереси со интересите на СБ, на секои шест месеци. Личните интереси исто така вклучуваат и интереси со поврзани лица со тие лица, според одредбите во Законот за банки. Конфликт помеѓу личните и интересите на Банката постои во услови кога финансиските или од друг вид дејност или фамилијарните интереси на личноста се доведуваат во прашање при донесувањето одлуки, склучувањето договори, или извршувањето други деловни активности. Финансиските, деловните и фамилијарните интереси претпоставуваат генерирање монетарни или друг вид бенефити, директно или индиректно, од страна на тие лица. Истите не присуствуваат на дискусиите при усвојувањето на одлуките, склучувањето на договорите, или извршувањето други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање поради постоење на конфликт помеѓу нивните лични интереси и интересите на СБ. Изјава за постоење на конфликт на интереси исто така се дава пред состанок за дискутирање или одобрување одлуки, склучување договори, или извршување друга деловна активност. Писмената изјава се доставува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на СБ, со наведување на причините поради кои постои конфликт на интереси помеѓу личните и интересите на СБ.

Во текот на 2022 година нема пријавено судир на интереси од членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор или од кој било друг член на органите на СБ.

7. Надворешни услуги

Надзорниот одбор на Стопанска банка ја усвојува Политиката за надворешни услуги што е усогласена со стандардите на НБГ Групацијата и националното законодавство, вклучувајќи ги и релавантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Во согласност со Политиката за надворешни услуги, Одборот за управување со ризици го разгледа списокот на надворешни услуги и ги утврди критичните / важните функции кои се од надворешен субјект и за кои се презема посебна грижа. Поточно, следниве услуги се утврдени како критични / важни функции:

- ИТ услуги (Хостинг, одржување и оперативна поддршка на основниот систем T24, SAP, SWIFT, системи за управување со картички и други системи на СБ, развој на софтвер во SAP и развој на софтвер во T24);

- Транспорт на пари;
- Картични услуги (центар за обработка на картички, процесор за е-трговија, персонализирање на картички, back-up пристап, итн.);
- Активности за рана наплата на побарувања од население; и
- Справедување на правни постапки за наплата на долговите пред надлежните органи.

8. Политика за наградување за 2022 година

На 33-та седница на Собранието на акционери, одржана на 19 јули 2013 година, Стопанска банка усвои Политика за наградување, која е во линија со оперативната политика и бизнис стратегијата на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Истата инкорпорира мерки за избегнување или минимизирање на конфликтите на интереси или било какво негативно влијание врз солидното, прудентно и добро управување со ризиците кои ги презема Банката и за превенција на прекумерно преземање на ризици, и придонесува кон заштита на капиталната позиција на Банката.

Фиксниот надоместок се состои од конкурентна основна бруто-плата исплатена на месечно ниво, што обезбедува сигурност и предвидливост на сите вработени во СВ. При утврдување на висината на фиксното наградување, Банката има одредени клучни показатели за успешност за секоја позиција што зема предвид различни финансиски и нефинансиски параметри. Тоа првенствено го одразува соодветното професионално искуство и организациската одговорност на персоналот. Фиксниот надоместок се проценува и утврдува и во релација со банкарскиот пазар со цел да се постават платите на конкурентни нивоа.

Варијабилниот надоместок е помал дел од вкупниот надоместок на менаџментот и вработените во СБ (14%). Уште поважно, Банката има јасно дефинирани кредитни политики и апетит за ризик (одобрени на највисоки нивоа: Групацијата НБГ и Надзорниот одбор на Банката). Дополнително, сите кредитни ризици се преземаат на ниво на одбори, т.е. не се носат кредитни одлуки од еден вработен. Затоа, преземањето ризик на индивидуално ниво е минимизирано и врамено во строги политики. Дополнително, кога се исплаќа варијабилен надоместок, Политиката за наградување пропишува дека наградувањето не се одредува врз основа на автоматска процедура („формулачен пристап“), туку треба да ги земе предвид перформансите на вработениот, засегнатата единица и вкупните резултати на Банката. Не е дозволено гарантирано варијабилно наградување, т.е. варијабилниот надоместок зависи од севкупниот успех на Банката и обично се одобрува само откако ќе се потврдат резултатите на крајот на годината, така што го зема предвид целокупниот успех и стабилност на Банката пред да одобри награди за менаџментот и неговите вработени.

Поради цврстото придржување на Банката до Етичкиот кодекс и целосното усогласување со законодавството и внатрешната политика, секој неуспех на вработениот да се придржува кон внатрешните акти односно етичкиот кодекс на Банката не може да се надомести со добро финансиско работење.

Во однос на контролните функции, Надзорниот одбор преку Политиката за наградување и клучните индикатори за работење го утврди начинот на наградување на оваа категорија на вработени, кој не зависи од активностите и работењето на единиците кои се предмет на нивна контрола.

Последниот преглед и изменување на Политиката за наградување го направи Собранието на акционери на 29.06.2021 година.

Во согласност со Законот за трговски друштва и правилата од Одлуката за добро корпоративно управување, подолу е наведено наградувањето во Стопанска банка согласно регулатортите барања.

Нема никакви суштински измени во пристапот на наградување во Банката во текот на 2022 година. Во 2022 година не се плаќа надоместок во акции или други права што даваат право на стекнување на акции на СВ.

I. Надзорен одбор

Во согласност со најдобрите практики, членовите на Надзорниот одбор се компензираат само со фиксен надомест, одобрен од Собранието на акционери, со цел да се минимизира каков било судир на интереси помеѓу контролата и управувањето со Банката.

a) Претставници на акционерите

Во согласност со Одлуката на Управниот Одбор на НБГ, сите службеници од НБГ С.А. Атина кои учествуваат во Надзорниот Одбор на СБ како претставници на акционерите *не добиваат* “надоместок за членство”. Информациите за наградувањето што го добиваат како вработени во НБГ С.А. Атина се сметаат за доверливи и не може да се објавуваат.

Г-динот Лизос, претставник на акционерите во Надзорен одбор кој веќе не е вработен во НБГ Групацијата, добива надоместок за неговата работа на ист начин како што е подолу описано за независните членови.

b) Независни членови

Независните членови имаат право на надомест во нето износ од ЕУР 400 на месечна основа за нивно учество во Надзорниот одбор и нето износ од ЕУР 100 (за претседателот) и нето износ од ЕУР 50 (за членовите) по седница за нивно учество во Одборот за

наградување. Проф. Филиповски добива надоместок од ЕУР 100 нето износ на месечна основа за неговото учество во Одборот за ревизија.

Врз основа на плата и надоместоци од плата како вработени на Економскиот факултет во рамки на универзитетот Кирил и Методиј – Скопје:

- проф. Филиповски примил бруто износ од МКД 1.668.809 (годишно), додека пак
- проф. Ѓосев примил бруто износ од МКД 1.337.946 (годишно).

II. Управен одбор

Во 2022, вкупен бруто износ од МКД 29.742.392 (фиксен надоместок од МКД 24.697.401 и варијабилен надоместок од МКД 5.044.991) е исплатен на четворица членови на Управниот Одбор.

Надоместок на членови на Управен одбор, по член, 2022 година, бруто износ во денари

#	Фиксен надомест	Варијабилен надомест	Вкупен надомест
1	MKD 8,547,441	MKD 1,708,175	MKD 10,255,616
2	MKD 5,377,902	MKD 1,007,630	MKD 6,385,532
3	MKD 5,386,029	MKD 1,164,593	MKD 6,550,622
4	MKD 5,386,029	MKD 1,164,593	MKD 6,550,622
УО, вкупно	MKD 24,697,401	MKD 5,044,991	MKD 29,742,392

III. Вработени со материјално влијание врз ризичниот профил и профитабилноста на Банката

Вработените кои потпаѓат во оваа категорија се определуваат во Политиката за наградување на СБ. Оваа категорија го вклучува менаџментот кој е одговорен за материјални бизнис делови, управување со ризици и контролните функциите во Стопанска банка АД – Скопје. Вкупно 26 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 67.630.706 (фиксен надоместок од МКД 59.339.697 и варијабилен надоместок од МКД 8.291.009) е исплатен на вработените со материјално влијание врз ризичниот профил и профитабилноста на Банката.

IV. Други лица со посебни права и одговорности

Други лица со посебни права и одговорности се сметаат секторските директори, замениците секторски директори и директорите за специфични прашања кои не се опфатени во претходната категорија. 15 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 35.119.452 (плата од МКД 31.432.643 и надоместоци од МКД 3.686.809) е исплатен на другите лица со посебни права и одговорности.

* На крајот од 2022 година, вкупната кредитна изложеност кон лицата со посебни права и одговорности изнесува МКД 75,864.6 илјади што претставува 0.45% од

сопствените средства на Банката (значително под регуляторниот лимит од 3% од сопствените средства на Банката по лице со посебни права и одговорности и лицата поврзани со него).

9. Корпоративна општествена одговорност

Стопанска банка АД – Скопје е една од најактивните општествено одговорни компании во земјата, постојано грижејќи се за заедницата од која потекнува. Преку поддршка на одржливи проекти за промоција на културата, едукацијата, спортот и здравјето Банката е вклучена во речиси секоја сфера на живеење и делување.

2022 година продолжи да биде под знакот на истрајноста, упорноста и потребата од заздравување на економијата, како и од воената и енергетската криза, па затоа Банката и во 2022 година продолжи да биде финансиски партнери од доверба на компаниите и на граѓаните преку понуда на финансиски решенија, производи и услуги и нивно прилагодување кон потребите и апетитите на клиентите.

Во текот на 2022 година Банката реализира голем број на општествено одговорни активности како:

- Донација на медицинска опрема за Градската болница „8-ми септември“ во Скопје
- Спонзорство на „Струмички карнавал“ 2022 година
- Спонзорство на „Охридско лето“ 2022 година
- Спонзорство на „Скопско лето“ 2022 година
- Спонзорство на „Галичка свадба“ 2022 година
- Главен спонзор на Скопскиот триатлон 2022
- Спонзорство за Економски факултет Скопје при универзитетот Св. Кирил и Методиј - Скопје
- Спонзорство на Стопанска комора на Северна Македонија
- Спонзорство на Северозападна стопанска комора на Северна Македонија
- Спонзорство на Скопје Економик и Финансиски Форум
- Спонзорство на Балкан Економик Форум
- Годишно спонзорство на Македонски Олимписки Комитет
- Вредни спортски донацији преку ваучерите издадени од Агенција за спорт и млади.
- Организирани активности за садење на цветни аранжмани на урбани површини во Скопје по повод Денот на штедење и празникот на жената – 8ми Март
- Спонзорство за издавање на книги на еминентни професори и професионалци
- Донација од масовниот настан „Вози право, вози здраво“ на паркинг места за велосипеди во 15 средни училишта
- Проектот кој секоја година го повторуваме со 70 нови засадени зимзелени дрва - набавка на големи садници природни елки за филијалите и нивно засадување во природа по новогодишните празници.
- Започнување на голем зелен проект „Зелен сид“ со засадување на 350 повеќегодишни дрвја покрај Кејот на Вардар во должина од 14км. Проектот “Зелен

сид“ продолжува и во следните две години и се планира да има вкупно засадени околу 2000 повеќегодишни дрвја: даб, јапонски цреши, јавор, црвен јавор и други.

Како заклучок, стратегијата за ООП на Банката во 2022 година е да продолжи да има значајна улога во заедницата од каде што потекнува и функционира и постојано да ја проширува поддршката на проектите од различни сегменти и дејности, со фокус на селектирани области кои традиционално ги поддржува Банката. Сите овие активности значително даваат на брендот и на репутацијата на компанијата како општествено одговорна институција.

Банката ќе продолжи и во следните години да ги препознава и поддржува проектите кои се од интерес на пошироката популација.

9.а. Родова еднаквост и инклузивност

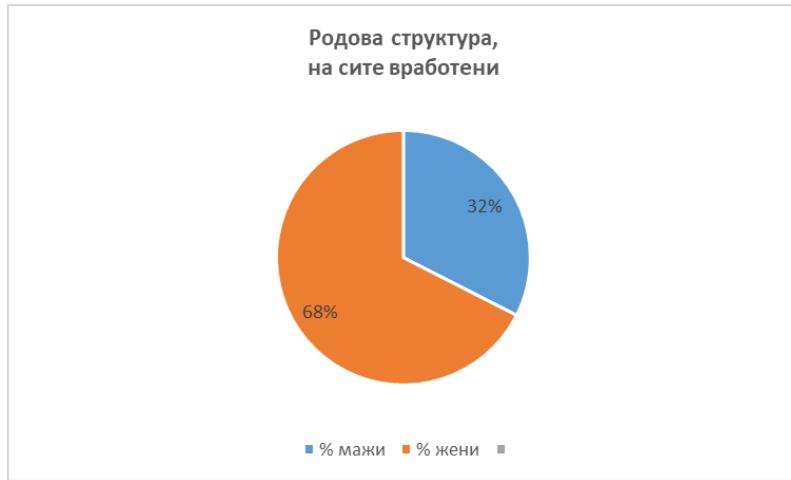
Моделот на управување и работење на Стопанска банка АД – Скопје се заснова пред се на разновидност на таленти кои ги имаат потребните вештини, искуство и корпоративна култура да одговорат на предизвиците на банкарското работење и потребите на клиентите и сите засегнати страни на Банката.

Преку различни програми и активности, Банката континуирано поттикнува инклузивна работна средина каде што секој вработен добива еднаква шанса за напредок и реализација на сопствениот потенцијал, без дискриминација по било кој основ. Ваквите принципи постојано Банката наоѓа начини како да ги инкорпорира и унапреди во сите процеси, вклучително и во регрутирањето, обучувањето, развојот и задржувањето на вработените.

Во оваа насока, од аспект на родова еднаквост и инклузивност, Банката има добро балансирана родова структура на **сите нивоа**. Било каков „дисбаланс“ на одредено ниво, вклучително и во телата на Банката, се должи на конкретните околности (постоечки кадар, достапни кандидати за нови работни места, потребите на Банката, итн.), регулаторните барања и посветеноста кон унапредување на најдобрите таленти во дадениот период без разлика на родова или друг вид припадност.

Следствено, на ниво на цела Банка, односно од вкупниот број на вработени во Стопанска банка АД – Скопје заклучно со 31.12.2022 година:

- Од вкупно 942 вработени, 306 лица се мажи, односно 32%, а 636 се жени, односно 68%.

Иста родова структура има Банката и во однос на лицата со посебни права и одговорности (т.н. senior management) исклучувајќи ги доленаведените тела, односно:

- 20 директори/заменици директори на сектори се жени (63%),
- 12 директори/заменици директори на сектори се мажи (37%).

Во однос на телата на Банката, односно во контекст на препораката од ККУ за котирани друштва на Македонска берза за родова еднаквост до 2025 година, со која се промовира најмалку 30% жени во телата на котираните друштва, во 2022 година Банката ја има следната ситуација:

Статутарно тело на СБ	Вкупно членови	Членови жени	%	Мерки за обезбедување на 30% родова еднаквост
Надзорен одбор	7	1	15%	При следното именување на членови на Надзорниот одбор Банката ќе ја има предвид ваквата поставеност и родовата припадност ќе биде дел од критериумите во профилирањето при промена / дополнување на составот на Надзорниот одбор.
Одбор за ревизија	5	2	40%	Препораката е имплементирана. Банката ќе настојува да го задржи постојниот баланс на родова еднаквост во иднина.

Одбор за наградување	3	-	0%	Членовите на Одборот за наградување се статутарно и регулаторно определени да бидат мнозинството независни членови – претставници на Надзорниот одбор како и членови со конкретно искуство релевантно за работењето на Одборот.
Одбор за управување со ризици	9	3	33%	Препораката е имплементирана. Банката ќе настојува да го задржи постојниот баланс на родова еднаквост во иднина.
Управен одбор	4	1	25%	Препораката е делумно имплементирана. Не се планираат дополнителни мерки.

9.6. Резиме на соработка на Банката со засегнати страни

Како една од најголемите организации во земјата, Стопанска банка АД – Скопје го препознава влијанието што го има врз голем број на засегнати страни – акционерите на Банката, вработените, клиентите, депонентите, релевантните институции како и генерално населението врз чии животи неминовно влијае работењето на Банката.

Во оваа насока, во изминатата година Банката продолжи да дава приоритет на соработката со сите засегнати страни со цел да изгради уште посилни односи и да промовира заеднички успех и благосостојба за сите.

- Почнувајќи од акционерите, како сопственици на Банката, Банката имаше континуирана и активна комуникација со инвеститорската јавност во текот на цела 2022 година. Особено треба да се истакне континуираното обезбедување правни и останати услови за обезбедување на простор за разрешување на било кое прашање што го имаат акционерите во однос на нивните барања кон телата на Банката и Собранието на акционери.
- Вработените на Банката претставуваат една од најважните засегнати страни и Банката континуирано вложува во развојната кариера на вработените и нивното наградување. Дополнително, Банката во 2022 година продолжи да гради безбедна работна средина пред се во контекст на сеуштите постоечките ризици од пандемијата Ковид-19 (воведување на концепт работа од дома, ротации, тестирање на вработените, итн.), култура на отворена комуникација и еднаков третман на сите вработени, итн.;
- Клиенти остануваат главен фокус на Банката и Банката продолжи да се фокусира на обезбедување висококвалитетни услуги и производи кои ги задоволуваат нивните специфични потреби;

- Банката, водејќи се од принципот на целосно усогласено работење со законите и етичките кодекси, исто така, ги цени професионалните односи со регулаторите и продолжи тесно да соработува со институциите и да работи на имплементација и прифаќање на регулаторните барања. Проактивно се ангажира со регулаторните тела за да се разберат добро новите обемни регулативи и континуирано се преземаат голем број на чекори за соодветно да се приспособи работењето на Банката во менувачката регулаторна рамка.

Генерално, соработката на Банката со сите засегнати страни е важен дел од севкупниот успех остварен во 2022 година. Стопанска банка АД – Скопје останува посветена на градење силни односи со сите засегнати страни, а се со една цел – успехот на Банката да биде успех на целата заедница.

Прилог 1

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ со Кодексот за корпоративно управување на Стопанска банка АД - Скопје

Согласно член 384-а од Законот за трговските друштва, Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје (во натамошниот текст: СБ) го потврдува следното:

СБ ги применува принципите и е во согласност во сите материјални аспекти со Кодексот за корпоративно управување на СБ во 2022 година.

Кодексот за корпоративно управување на СБ е подготвен во согласност со важечкото законодавство и стандардите за корпоративно управување на НБГ Групацијата. Кодексот има за цел да обезбеди јасен опис на системот на корпоративно управување во Банката, правата и одговорностите на нејзините тела, улогата на контролните функции итн., како и да ги поддржува интересите на Банката на долгорочна основа во корист на депонентите и клиентите, акционерите, вработените и сите други засегнати страни. Кодексот промовира континуитет, консистентност и ефективност на начинот на кој Банката е надгледувана и управувана и претставува основен документ за добро управување во насока на поддршка и унапредување на деловниот интерес и репутацијата на Банката.

Кодексот за корпоративно управување на Стопанска банка АД – Скопје е достапен на веб-страницата на Банката.

УПРАВЕН ОДБОР

Диомидис Николетопулос
Генерален извршен директор и
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за корпоративно банкарство
и член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало
и член на Управен одбор

Бојан Стојаноски
Генерален директор за управување со ризици
и член на Управен одбор

Во согласност со член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза АД – Скопје, Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје (во понатамошен текст: СБ), ја издава следната:

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

со Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза АД – Скопје

Ние, членовите на Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје, изјавуваме дека СБ во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

СБ ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на Прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека Прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на СБ и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на СБ пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Тони Стојановски
Генерален директор за корпоративно банкарство
и член на Управен одбор

Бојан Стојаноски
Генерален директор за управување со ризици
и член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало
и член на Управен одбор

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ

11 ОКТОМВРИ, 1000 СКОПЈЕ
телефон: +389 (0)2 3295-295
E-mail: **sbank@stb.com.mk**
<http://www.stb.com.mk>